

## הישיבה המאיתיים-ושתיים-עשרה של הכנסת התשיעית

יום שלישי, ו' ניסן תשל"ט (3 אפריל 1979)

ירושלים, הכנסת, שעה 11:02

### א. הודעה על התפטרותו של חבר הכנסת סיף-אלדין אלזועבי מחברותו בכנסת; הצהרת אמונים של חבר הכנסת חמאד אבו-רביעה

הי"ר ח. גרופמן: אני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל ולמלא באמונה את שליחותי בכנסת.

חמאד אבו-רביעה:  
מתחייב אני.

הי"ר ח. גרופמן:

אני מברכת את חבר הכנסת החדש, חבר הכנסת אבו-רביעה, לכהונתו החדשה בכנסת. אני מאחלת לו הצלחה בתפקידו החדש.

חברי הכנסת, אני מתכבדת לפתוח את ישיבת הכנסת. בתחילת הישיבה אומין את מר אבו-רביעה להישבע אמונים כחבר הכנסת.

בהתאם לסעיף 46(3) לחוק יסוד: הכנסת הנני להודיע על התפטרותו של חבר הכנסת סיף-אלדין אלזועבי מכהונתו. יבוא במקומו מר חמאד אבו-רביעה מ-הרשימה המאוחדת. אקרא לפניך את נוסח ההצהרה ואתה תענה "מתחייב

### ב. שאלות ותשובות

3158. השבת רכוש אמנותי יהודי מצ'כוסלובאקיה לישראל

חבר הכנסת ע. נוף שאל את שר החוץ ביום כ"ב בשבט תשל"ט (19 בפברואר 1979):

ממשלת צ'כוסלובאקיה תובעת ממשלת ארצות-הברית כלי פולחן ואוצרות אמנות שנלקחו על-ידי הנאצים מצ'כוסלובאקיה במהלך מלחמת העולם השנייה, הועברו לגרמניה ונמצאים עתה בארצות-הברית. סביר להניח כי חלק, ואפשר מרבית, של כלי הפולחן והפצי האמנות הם רכוש של יהודים שהיו בצ'כוסלובאקיה ושהחלקם הגדול, הם או יורשיהם, עלו לישראל והיא נציגתם. בבירת צ'כוסלובאקיה, פראג, מצוי מוזיאון רב פריטים של תפצנים מאותו סוג, כולם רכוש יהודי שנגנלו ונאסף על-ידי הנאצים מיהודי בוהמיה ומוראביה כדי להציג את ה"תרבות הנבחרת". המוזיאון הזה הוא אחד ממוקדי המשיכה היותר חשובים והיותר מבוקרים של תעשיית התירות הצ'כוסלובאקית.

אבקש את כבוד השר להשיב לי:

1. האם נבדק אצל השלטונות האמריקניים כמה מ-הפריטים הם רכוש יהודי?

2. האם תובעת מדינת ישראל ממשלת ארצות-הברית את הפריטים השייכים ליהודים?

3. אם לא נתבע הדבר עד כה, האם נשקלת עתה אפשרות של תביעה כזאת?

4. אם נתבע הדבר, מה היתה התשובה האמריקנית?

5. האם פנתה ישראל לממשלת ארצות-הברית בקשה להתנות את ההעברה של פריטים לצ'כוסלובאקיה בהחזרת פריטים — רכוש יהודי צ'כוסלובאקיה — לישראל?

6. אם פנתה, מה היתה התגובה?

הי"ר ח. גרופמן:

חברי הכנסת, אנחנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום: תשובות לשאלות. אבקש את שר החוץ להשיב לשאלות.

3013. ידיעה ברבר שובם של מאה אלף פליטים ערבים ליחודה ושומרון

חבר הכנסת ש. פלאטו-שרון שאל את שר החוץ ביום ו' בשבט תשל"ט (4 בפברואר 1979):

לפני שבועות מספר פורסם בעתונות בארץ ובעולם כאילו התחייבה ישראל, במסגרת הסכמי קמפ-דייוויד, להחזיר את שובם של 100,000 פליטים ערבים ליחודה ו-שומרון.

אבקש את כבוד השר להשיב לי:

א. האם ידיעה זו נכונה?

ב. אם כן, איך ובאילו תנאים הובטחה חזרתם של 100,000 ערבים אלו והיכן ייושבו?

ג. אם לא, האם מוכן השר להכחיש ידיעה זו בפומבי, מעל בימת הכנסת?

שר החוץ מ. דיין:

תרגי לי, גברתי היושבת-ראש, לברך את חבר הכנסת חמאד אבו-רביעה על חזרו לכנסת, דבר שיהיה ללא ספק לברכה לכנסת כולה, לעם בארץ ולשבטי הב-דואים בדרום.

כיוון שהתשובה לשאלתה היא קצרה אקרא אותה מעל דוכן הכנסת אף שחבר הכנסת פלאטו-שרון איננו נוכח באולם.

התשובה לשאלתה של חבר הכנסת פלאטו-שרון היא: נא ראה תשובתי מיום 31 בדצמבר 1978 לשאלתה מס' 2676 של חבר הכנסת דניאל רוזליו.

המקום השני, אחרי ברית-המועצות, במספר עבירות התנועה שנרשמו למכוניות בשירות רשמי בעיר ניו-יורק. באחד-עשר החודשים האחרונים צברו הנ"ל 7,207 דו"חות חנייה, כלומר שבעים דו"חות בממוצע למכונית של ה- משלחת לאו"ם, שישים-ותשעה דו"חות בממוצע למכונית של הקונסוליה, ודו"ת אחד לארבעה-חמישה ימים לכל מכונית בממוצע.

אבקש לדעת:

1. האם הנתונים הנ"ל נכונים?
2. מה הם האמצעים הננקטים על-ידי המשרד נגד העבריינים?
3. האם יש התנכלות מיוחדת למכוניות ישראליות?
4. מה בדעת השר לעשות למען הפסקת ביווי שמה של ישראל?

שר-החץ מ. דיין:

לשאלה 1: הנתונים נכונים בכללותם.

לשאלות 2 ו-4: בהוראה שפורסמה על-ידי המשרד לפני חודשים מספר נקבע כי דיפלומטים ישראלים יחויבו לשלם מכססם את הקנסות על דו"חות חנייה. נגד דיפלומט שיסרב לעשות כן יינקטו אמצעים משמעתיים, לרבות שלילת הזכות ללוחית דיפלומטית או קנסות לארית. זאת ועוד: כדי לוודא מי מהעובדים עבר ע"בירות חנייה פנה משרדנו לעיריית ניו-יורק וביקש ל- קבל את דו"חות החנייה במרכזו לשם מעקב אחר ה- נושא.

לשאלה 3: התשובה שלילית.

3271. לקיחת חומר סודי על-ידי אנשי חומייני מנציגות ישראל בטהראן

חבר-הכנסת מ. קצב שאל את שר החץ ביום ו' באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

נמסר לי כי אנשי חומייני אשר פרצו לנציגות היש-ראלית בטהראן לקחו משם חומר המסווג כסודי, ובכלל זה גם מסמכים וציוד סודיים, דרכונים ישראליים רבים ועוד. עוד נמסר לי כי החומר הגיע בדרך עקיפה גם לידי אירגון המרצחים אש"פ.

אבקש לדעת:

1. האומנם נפלו מסמכים סודיים, דרכונים יש-ראליים או ציוד אחר בידי אנשי חומייני?
2. האם נקטו כל האמצעים כדי למנוע שחומר כזה יגיע לידי אנשי חומייני בטהראן?
3. האם הופקו הלקחים המתאימים כתוצאה מכך?

תשובת שר-החץ מ. דיין:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה 1: כמה דרכונים ישראליים ומסמכים בודדים נוספים נשארו במשרדי השגרירות בעת שאלה נתפסו על-ידי אנשי חומייני.

לשאלות 2—3: הנושא נבדק בימים אלה על-ידי המפקח הכללי של משרד החץ.

7. אם לא פנתה, האם נשקלת עתה אפשרות של פנייה כזאת?

תשובת שר-החץ מ. דיין:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

שלטונות ארצות-הברית מסרו לגורמי משרדנו כי לא ידוע להם על דרישה כלשהי מצד צ'כוסלובאקיה להחזרת כלי פולחן ואוצרות אמנות שנשדדו על-ידי הנאצים בצ'כוסלובאקיה בזמן מלחמת העולם השנייה, ואף לא על כלי פולחן ואוצרות אמנות בקנה מידה גדול שנשדדו על-ידי הנאצים והועברו לגרמניה ואחר כך לארצות-הברית. תביעות אישיות קונקרטיות בקשר ל- עניינים אלה, אם היו, טופלו ויטופלו גם בעתיד על-ידי האמריקנים.

3192. הצטרפות ישראל לאמנת או"ם למען אי החלת חוקי התיישנות על פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות

חבר-הכנסת מ. פעיל שאל את שר החץ ביום כ"ט בשבט תשל"ט (26 בפברואר 1979):

אבקש להשיב על שאלותי הנוגעות לפעילות בעניין אי החלת חוקי התיישנות על פשעי מלחמה ועל פשעים נגד האנושות:

א. האם הצטרפה ישראל לאמנת או"ם למען אי החלת חוקי התיישנות על פשעי מלחמה ועל פשעים נגד האנושות, אשר הוחלט עליה ב-26 בנובמבר 1968 ואשר נכנסה לתקפה ב-11 בנובמבר 1970?

ב. מתי הצטרפה ישראל לאמנה זו והיכן פורסם הדבר?

ג. אם לא הצטרפה ישראל עד כה לאמנת או"ם הנ"ל, מתי תצטרף ישראל לאמנה זו?

שר-החץ מ. דיין:

לשאלות א—ג: ישראל לא הצטרפה לאמנה למ-רות תמיכתה בעקרונותיה הבסיסיים. הסיבה לכך היא הכללתה בתוך האמנה, על-ידי הגוש הצרבי, של נוסחה תעמולתית שאין לה כל שייכות לנושא האמנה והמכ-וונת נגד ישראל. מאחר שישאל נכללה בהצעה הערבית היא לא יכלה להצביע בעדה.

היו"ר ח. גרופמן:

שאלה נוספת לחבר-הכנסת מאיר פעיל.

מאיר פעיל (מחנה שלי):

כבוד השר, האם יש אפשרות משפטית להצטרף לאמנה תוך הסתייגות?

שר-החץ מ. דיין:

אינני חושב כך, אם תהיה אפשרות ותבוא הצעה לאמנה, הצעה שלא תכלול את ישראל בתור אחת ה-מוכרות בה, תצביע ישראל בעדה.

3269. עבירות תנועה של אנשי משלחות ישראל בניו-יורק

חבר-הכנסת ז. כץ שאל את שר החץ ביום ו' באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

לפי הודעת "ניו-יורק פוסט" תופסת ישראל את

**3343. עבירות תנועה של אנשי משלחות ישראל בניו-יורק**

חבר-הכנסת מ. וירשובסקי שאל את שר החוץ ביום ו' באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

נמסר לאחרונה כי אנשי הסגל הדיפלומאטי של ישראל בניו-יורק צברו בתקופה של 11 חודש למעלה מ-7,000 דו"חות תעבורה, הווה אומר בממוצע כל רכב עבר עבירה אחת לחמישה ימים. נתונים אלה מציגים את הסגל הישראלי בראש הפיראמדה הדיפלומאטית של עברייני תנועה בניו-יורק.

אבקש את כבוד השר להשיב לי:

1. האם נתונים אלה ידועים לשר?

2. מה נעשה עד כה בתחום זה בעקבות פירסומים קודמים בעתונות שנקבו אף הם במספרים מדהימים?

3. מה בדעת צמרת המשרד לעשות כדי להפסיק נגע זה הפוגע בשמה הטוב של הנציגות הדיפלומאטית שלנו בחוץ לארץ?

4. האם תגובתו של נציג משטרת ישראל בניו-יורק, המתקיף את משטרת ניו-יורק היא בתיאום ובאישור הנציגות הדיפלומאטית שלנו שם או שהיא בגדר הצהרה אישית של הקצין הבכיר?

תשובת שר-החוץ מ. דיין:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

ראה נא תשובתי מהיום לשאלתה 3269 של חבר-הכנסת זאב כץ.

**3362. דברי שר החוץ על מעמדו של איש**

חבר-הכנסת א. אבנרי שאל את שר החוץ ביום ח' באדר תשל"ט (7 במארס 1979):

ביום ג', 13 בפברואר 1979, השמיע שר החוץ בכנס חיילים משוחררים הצהרה על מעמדו של האירגון "שיח" רור פלשתינ. בהצהרה זו אמר השר בין השאר כי לאש"פ יש מעמד ומשקל בסיכסוך ושיש לו צד אורחי, שאינו טרוריסטי ואינו מורכב מאידגוני טרור.

הריני מתכבד לשאול:

1. מה הוא הנוסח המדויק של דברי השר באותה הזדמנות?

2. אם סבור השר כי בגלל אי ידיעתו את השפה האנגלית על בוריה אמר דברים שלא התכוון לאמור, מה לא התכוון לומר ומה הוא נוסח הדברים שהתכוון לומר?

3. האם נאמרו הדברים על דעת ראש הממשלה או בידיעתו המוקדמת?

4. אם לא, האם קיימים הבדלי דעות בין ראש ה-ממשלה ובין שר החוץ בנושא זה ומה טיבם?

חירי' ח. גרופמן:

שר החוץ ישיב לשאלתה מס' 3362 של חבר-הכנסת אורי אבנרי. חבר-הכנסת אבנרי איננו באולם, אפשר להעביר לפרוטוקול.

**מאיר פעיל (מחנה שלי):  
אבקש להשיב.**

היו"ר ח. גרופמן:  
בבקשה.

שר-החוץ מ. דיין:

לשאלות 1—2: נוסחם המדויק של דברי פורסם בהודעת דובר משרד החוץ ביום שבו הם נאמרו.

לשאלות 3—4: הדברי משאמרתי ביטאו את דעתי בלבד.

**3391. פגיעה בכבודו של מדינת ישראל על-ידי השגרירות האמריקנית בירושלים**

חבר-הכנסת א. יגורי שאל את שר החוץ ביום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

לאחרונה נודע כי הקונסוליה האמריקנית בירושלים הוציאה לאורח אמריקני דרכון שבו נכתב כי ארץ הלידה שלו היא פלשתינה. מעשה זה של השגרירות הוא שלב נוסף בשרשרת המעשים הפוגעים בריבונותה ובכבודו של מדינת ישראל.

אודה לכבודו אם ישיב לי:

1. מה בדעת משרד החוץ לעשות כדי להפסיק מעשים מסוג אלה של הקונסוליה האמריקנית בירושלים?

2. האם מחה משרד החוץ בפני מחלקת המדינה האמריקנית על מעשה חמור זה?

תשובת שר-החוץ מ. דיין:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלות 1—2: ישראל הביעה בפני שלטונות ארצות-הברית תרעומת על ציון השם "פלשתינה" כי ארץ הלידה של אדם שנולד בירושלים לאחר קום ה-מדינה בדרכון אמריקני. ישראל ממשיכה במגעים עם שלטונות ארצות-הברית במטרה למנוע הישנות של מקרים מסוג זה. משרד החוץ הוציא לנציגויות ישראל הנחיות שלא להעניק טיפול קונסולארי כלשהו למסמכים נוטאריוניים המציינים "פלשתינה" כמקום מושבו של אדם.

**3392. מתן אינפורמציה כוזבת על-ידי מוקדנות משרד החוץ האמריקני**

חבר-הכנסת מ. שמיר שאל את שר החוץ ביום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

ביום 5 בפברואר 1979 התפרסם בעתון "וושינגטון פוסט" מאמר של רולאנד אוואנס ורוברט גובאק בשם: Sharon's Andy Young. במסגרת מאמר זה מופיעה פסיקה שבה נאמר כי הסטאטיסטיקאים של מחלקת המדינה קובעים כי האוכלוסיה הכוללת של ירושלים היא כיום 300,000 ומספר הערבים הפלשתינאים בה כפול ממספר היהודים.

אבקש לדעת:

1. האם הובאה פסיקה זו לידיעתך?

2. האם ננקטו צעדים לתקן את הכוזב המדהים ה-

וגמכרו לקהל הרחב על-ידי חברת הפצה פרטית? אם כן, על-פי אילו תנאים?

שר-הפנים י. בורג:

לשאלות 1—2: בזמנה פנתה אל משרד הפנים חברת הוצאה בשם ניסן פלג בע"מ וביקשה את אישור המשרד להפצת דין-יחשבון ועדת שמרון. התנהלו בירורי רים שונים במשרד באיזה תנאים ניתן לאפשר לגורם פרטי להפיץ את החוברת. הוברר כי בהיות הדין-יחשבון רכוש המדינה יש לקבל את רשות המשרדה וכן להבטיח למדינה תמלוגים. לכלל חתימת הסכם בין החברה המפצה זה לבין המשרד לא הגענו.

לשאלות 3—8: לא ידוע לי. בעקבות השאלתה ביקשתי לערוך בירור מקיף בעניין.

היו"ר ח. גרוסמן:

שאלה נוספת לחברת-הכנסת אורה נמיר.

אורה נמיר (המערך):

אדוני שר הפנים, השאלתה הזאת הוגשה לפני חמישה חודשים. אני מבקשת לדעת מדוע צריך לחכות לתשובה כל כך הרבה זמן.

שר-הפנים י. בורג:

השאלה של חברת-הכנסת נמיר נכונה והתשובה היא שהיו שינויים פרסונאליים. אנשים שהיו צריכים להשיב על השאלתה לא נמצאים עוד במשרד הפנים.

2356. בנייה בלתי חוקית בארץ

חברת-הכנסת ד. שילנסקי שאל את שר הפנים ביום ח' בחשוון תשל"ט (8 בנובמבר 1978):

1. כמה חדרים ללא רשיון נבנו בישראל בהתאם הנתונים שבידי המשרד בעשר השנים האחרונות?

2. כמה מהם נבנו בגליל על-ידי יהודים וכמה על-ידי ערבים? כבוד השר מתבקש לפרט, אף שיש להניח שקשה להגיע לדיוק. ואם זה בלתי אפשרי הרי כבוד השר מתבקש למסור אומדן של מומחים בנקודה זו.

3. כמה מן המבנים הבלתי חוקיים נבנו על אדמת הלאום?

4. א. מה בדעת השר לעשות ביחס למבנים הבלתי חוקיים שנבנו עד כה?

ב. מה בדעת כבוד השר לעשות כדי למנוע את התופעה של הבנייה הבלתי חוקית בעתיד, במדינה בכלל ובגליל בפרט?

שר-הפנים י. בורג:

לשאלות 1—3: בידי משרד הפנים לא מצויים נתונים מדויקים ומלאים על היקף הבנייה הבלתי חוקית בישראל. ניתן לרכוש נתונים מדויקים בסיוע הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה ומינהל מקרקעי ישראל.

לשאלה 4: (א) רוב הבנייה הבלתי חוקית אותרה ובתי-המשפט במחוזות הוציאו אלפי צווי הריסה שחלקם, בעיקר במחוזות הגליל והנגב, הוצא אל הפועל. משרד הפנים ממשיך במימוש מורג של צווי ההריסה הקיימים באותם מקומות שיעברו או עברו בחינה תכנונית ונקבע שאין כל אפשרות להסדיר רטרואקטיבית את חוקיות

כלול בה, בין שהוא גובע מבורות ובין שהוא גובע מ- כוונת זדון?

3. האם נבדקה האפשרות כי אמנם נמסרה אינפורמציה מעוותת זו לשני העתונאים ממקורות משרד החוץ (מחלקת המדינה) האמריקני?

4. האם נבדקה האפשרות כי אינפורמציה דומה נמסרת גם למוכיר המדינה, לנשיא, ליושב-ראש המועצה לבטחון לאומי וכו'?

5. אם הנושא כולו בלתי ידוע לך ואם גם נציגותנו בווינגטון לא נתנה את דעתה עליו — האם אינך רואה בכך משגה או מחדל חוקים לתקון מיידי?

תשובת שר-החוץ מ. דיין:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלות 1—2: א. עוד ביום שבו התפרסם ה- מאמר התקשר נספח העתונות של שגרירותנו בווינגטון עם בעלי הטור, הסב את שימת לבם לסילוף וביקש את תיקון המעוות. התיקון אמנם הופיע באותו עתון ב- 16 בפברואר 1979. זאת ועוד: כיוון שהטור הופיע אף באירופה פעלו נציגיו לתקון המעוות גם שם, וב- 8 במארס פורסם ב- International Herald Tribune מכתב למערכת של העתונאי הבריטי הידוע Terence Prittie ובו המספרים הנכונים; ב. יצויין כי כותב הטור טענו שהסטאטיסטיקה המוטעית נבעה מאי הבנה.

לשאלות 3—4: בדיקת השגרירות בווינגטון העלתה כי אין מחלקת המדינה מפיצה סטאטיסטיקה על ירושלים.

2325. מכירה של דין-יחשבון ועדת שמרון

לציבור

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר הפנים ביום כ"ט בתשרי תשל"ט (30 באוקטובר 1978):

בחנויות הספרים מוצג למכירה דין-יחשבון הוועדה לבירור נושא הפשיעה בישראל (ועדת שמרון). מחיר הספר לקונה הוא 70 לירות + מס ערך מוסף, כלומר 78.50 ל"י. נמסר לי כי הדין-יחשבון מופץ על-ידי חברת "גד הפצה".

בקשר לכך אבקש את תשובת השר:

1. האם אושרה הפצת הדין-יחשבון לקהל הרחב?

2. אם כן, על-ידי מי?

3. על-פי אילו תנאים הוא מופץ? מי קבע את מחירה של החוברת? מה היו הקריטריונים לקביעת ה- מחיר? על-פי אילו גוהלים הוחלט למסור את ההפצה לחברת "גד הפצה" ובאילו תנאים?

4. למי מגיעות ההכנסות מהמכירה?

5. כמה חוברות גמכרו עד עתה? מה היה סכום ההכנסה הכולל?

6. כמה מסכום זה קבלה חברת "גד הפצה"?

7. מי מימן את הוצאות הדפסת החוברת?

8. האם היו תקדימים שחוברות של ועדות ממשל- תיות אשר הודפסו והוצאו לאור על-ידי הממשלה הודפסו

לשאלה ג: לאור חקירת המשטרה אינני רואה מקום להקים ועדה מיוחדת.

לשאלה ד: לפי דרישתי הורה ראש עיריית תל-אביב—יפו לחזור ולסרוק את העיר ולאחר מבנים נטושים לשם איטומם. הנני קורא לכל הרשויות המקומיות, הן מעל במה זו והן בחזקת, לפעול בקפדנות בידון.

2533. הקמת חדרי שירותים בעלי רמת נקיון נאותה במסעדות ובתחנות דלק

חבר-הכנסת ד. שילנסקי שאל את שר הפנים ביום י"א בכסלו תשל"ט (11 בדצמבר 1978):

אחד הפגעים המאפיין את איכות חיינו הירודה הוא חסרוננו של "אגף" חיוני ביותר בבתי-האוכל ותחנות הדלק בישראל: חדר שירותים. גם במקומות שבהם קיים חדר כזה מוצא הלקוח, בדרך כלל, מחילה אפלה ור-מוזהמת המדיפה ריחות בלתי נעימים. אורחי ישראל משלמים במיטב כספם בעד דלק וארוחות ובעלי הבתים של עסקים אלה אינם נמנים עם בעלי ההכנסות הגמוכות בחברה שלנו. עובדה היא שמועמדים רבים משקיעים מאמצים ניכרים כדי להשיג זכויות להקמת תחנות דלק ורשימות להקמת מסעדות. ולכן אין הצדקה להעדר "שירות מותרות" זה במקומות אלה המשרתים ציבור גדול שנוקק, מדרך הטבע, לחדר שירותים.

אודה לכבודו אם יואיל להשיב לי:

1. האם יפעל לחקיקה ותקינה אפקטיבית יותר ומותאמות יותר להלכות תקופתנו, שתחייבנה את בעלי העסקים להתקין חדרי שירותים במקומות עסקיהם?
2. האם יקפיד כבוד השר להעניק למי שיופקד על ביצוע חוקים ותקנות כאלה "שיניים" כדי שחדרי שירותים אכן ייבנו ויופעלו בצורה נאותה בכל מקום?

שר-הפנים י. בורג:

לשאלה 1: בתקנות רישוי עסקים (תנאים קבועים בתחנות דלק), תשל"ט 1969, נקבעה החובה להתקין מית-קני שירותים בתחנות דלק לפי הפרטים המפורטים באותן תקנות.

לשאלה 2: נושא פיקוח ואכיפה בעניין רישוי עסקים הוא בידי הרשויות המקומיות שהן הרשות הראשונה מוסמכת בעניין רישוי עסקים.

הייר"ר ת. גורפמן:

שאלה נוספת לחבר-הכנסת דב שילנסקי.

דב שילנסקי (הליכוד):

מחוז לחקנות, האם יש משהו בשטח, משהו שרואים אותו? האם כבוד השר יהיה מוכן לעשות משהו בשטח שאפשר יהיה לראות את השינוי הגדול הדרוש?

שר-הפנים י. בורג:

השאלה היא בלתי מוגדרת. אילו השואל היה שואל על שטחים הייתי יודע במה מדובר. הוא מדבר על שטח, אם אני מוכן לעשות משהו בשטח, ואיני יכול לענות, איני מסוגל, בגלל חוסר ההגדרה.

מאיר פעיל (מחנה שלי):

זה בגלל השטחיות של השטח.

הבנייה. חלק ניכר מעבירות הבנייה, אלה שהן טכניות, מקבלות לגאליזאציה וטכנוגית וחוקית עם השלמתן של הכניות מיתאר חדשות מאחר שאינן נוגדות את מגמות התיכנון והפיתוח.

(ב) פעולות המנע מתכונות בכמה תחומים. תיכנון ובנייה: משרד הפנים מסייע בהכנת תכניות מיתאר לכל ישוב אף שעל-פי החוק חובת הרשות המקומית ליוזם תכניות מיתאר. משרד הפנים נטל על עצמו מעבר ל-חובתו והוא בשיתוף עם מינהל מקרקעי ישראל ומשרד השיכון יוזם עשרות תכניות מפורטות תלישובים ומממן כל תכנית שמפנה רשות מקומית. אכיפת החוק: משרד הפנים במשולב עם מינהל מקרקעי ישראל פועל בהפי-עלת הפיקוח. במשאבי כוח האדם והכלים העומדים כ-יום לרשות הוועדות המחוזיות אין די כדי לבצע את ה-משימות בתחום הפיקוח על הבנייה. לצורך העניין מוע-סקים פקחים חיצוניים, ובכלל זה פקחי רשות שמורות הטבע, לשם תיגבור כוח האדם העוסק בנושא. משרד הפנים על לשכותיו מגיש באמצעות צוות יועצים מש-פטיים, עובדי מדינה ואחרים המועסקים על-פי חוזים עשרות תביעות משפטיות נגד עברייני בנייה ובתחום זה נחלנו הצלחות לאחר שבת-המשפט תיבו עבריינים בעשרות ומאות אלפי לירות קנסות. חינוך והסברה: בעתיד מתכוון המשרד לצאת למערכת הסברה שתכלול הפקת סרטונים והוצאת חוברות הדרכה במטרה להגביר את תודעת הציבור ומודעותו לחשיבות הנושא והדרכתו בנוהלי הגשת בקשות ורישום.

2452. האחראי לאסון שאירע במבנה העובד של קולנוע "שדרות"

חבר-הכנסת ש. פלאטו-שרון שאל את שר הפנים ביום כ"ז בחשוון תשל"ט (26 בנובמבר 1978):

באסון מחריד, שאירע ב-12 בנובמבר 1978 בתל-אביב, קיפחו את חייהם שני צעירים בשריפה במבנה ה-עצוב של קולנוע "שדרות" בשדרות רוטשילד. נודע לי כי בית-הקולנוע עומד במצב זה כשנתיים. אין ספק כי פרט לאסון שכבר אירע יכול היה המקום לשמש גם כ-בסיס לפעילות עוינת וכמוקד של פשיעה.

רצוני לשאול את כבוד השר:

- א. מי אחראי להונחה פושעת זו שגרמה לאסון זה מחריד?
- ב. מה חלקה של עיריית תל-אביב בפיקוח על מבנים עזובים ומסוכנים המצויים בתחומה?
- ג. האם יש בדת השר להקים ועדה לבדיקת סיבות ואסון ולהביא לדיון האשמים?
- ד. מה בדעת השר לעשות למען מניעת הישנות של מקרים דומים בתל-אביב ובמקומות אחרים בארץ?

שר-הפנים י. בורג:

לשאלה א: לאור בדיקת המשטרה ניתן לקבוע שלא הייתה הונחה. האסון קרה במקום שהיה אטום ונפרץ כ-נראה על-ידי הילדים.

לשאלה ב: בהתאם לחוק העזר לתל-אביב—יפו בדבר הריסת מבנים מסוכנים דואגת העירייה להריסתם של מבנים או חלקי מבנים המהווים לדעת המהנדס סכנה. מבנים נטושים שלא ניתן להכריז עליהם כמסו-כנים נאטמים.

## 2535. על הנעשה במשק הכספים

של עיריית תל-אביב—יפו

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר הפנים ביום י"א בכסלו תשל"ט (11 בדצמבר 1978):

אודה לשר אם ישיב לי:

1. מה הוא תקציבה הרגיל ומה הוא תקציב הפיתוח של עיריית תל-אביב—יפו?

2. מה הוא הגרעון הכספי של עיריית תל-אביב—יפו לסוף ספטמבר 1978?

3. מה הוא הגרעון הצפוי לשנת הכספים הנוכחית?

4. בכמה משתתפת הממשלה, בכסף ובאחוזים, ב"תקציבה הרגיל ובתקציב הפיתוח של עיריית תל-אביב—יפו?"

5. האם תייבת הממשלה כסף לעיריית תל-אביב—יפו? אם כן, כמה?

6. כמה כסף לוותה העירייה בשנה האחרונה בבנקים, באיוו ריבית, מתי חל פרעונן של הלוואות אלה ומה הוא הסכום הכולל של קרן וריבית שעל העירייה להחזיר?

7. מי ערב לתשלום חובותיה של העירייה?

8. האם קיימים נוהלים לגבי שיעור הגרעונות ברשות מקומית? אם כן, מה הם?

9. האם חרגה עיריית תל-אביב—יפו מנוהלים אלה?

10. באיזו דרך ובאיזו תדירות מפקח משרד הפנים על ניהול משק הכספים של עיריית תל-אביב—יפו?

שר-הפנים י. בורג:

1. התקציב הרגיל שאושר בתל-אביב—יפו בשנת 1978 היה 2,150 מיליון לירות, תקציב הפיתוח הצפוי היה 760 מיליון לירות והתקציב בפועל היה 540 מיליון לירות.

2. 135 מיליון לירות לפי נתוני העירייה.

3. העירייה צופה בשנה זו, 1978, גרעון מעל 400 מיליון לירות.

4. בתקציב הרגיל, 1,021 מיליון לירות, שהם 47,5% של התקציב. בתקציב הפיתוח, 406 מיליון לירות שהם 90% מההוצאות (מרבית ההשתתפות בצורת מילווה בתנאי תקציב פיתוח).

5. לסוף פברואר 1978 הגיע החוב היחסי ל-130 מיליון לירות לערך לפי אומדן שנערך על-ידי העירייה.

6. הלוואות העירייה בתקופת אפריל 1978 — ינואר 1979 הגיעו ל-219 מיליון לירות. תנאי הלוואות משתנים בהתאם ליעדים.

7. העירייה היא גוף סטאטוטורי העומד בפני עצמו ואין ערבות פורמאלית לחובותיה. משרד הפנים ידאג לכך שכל תקציב שנתי יכלול הקצבה מתאימה לתשלום סרעון החובות של העירייה.

8. לא קיימים נוהלים כיוון שבאורת עקרוני אסור שיהיו גרעונות בגוף ציבורי.

9. מכיוון שאין נוהלים בעירייה היא לא חרגה מגורל פורמאלי, אולם הוצאותיה בשנת 1978 חרגו בצורה ניכרת מעבר לתקציב שאושר לה. תקציב נוסף של כ-600 מיליון לירות שהגיש במשך השנה לא אושר לה מכיוון שלא היו מקורות למימונו. אם כן העירייה חרגה מתקציבה המאושר בהיקף ניכר.

10. משרד הפנים מקבל כל חודש דין-וחשבון כספי מקוצר של העירייה, ובהתאם להתפתחויות יוצאות דופן מתרע בפני העירייה, בכתב ובעל-פה, על המצב.

היו"ר ח. גרוסמן:

שאלה נוספת לחברת-הכנסת אורה נמיר.

אורה נמיר (המערך):

אדוני שר הפנים, הדברים שנמסרו על ידך לגבי ניהול משק הכספים של העירייה הם חמורים וקשים מאוד. בכל אופן, כאשר השר אומר שההשתתפות בתקציב הרגיל היא בשיעור של 47,5%, ובתקציב הפיתוח—בשיעור של 90%, מה עושה משרד הפנים כדי שהעירייה לא תנהל כך את משק הכספים שלה? זה עלול להיגמר בשואה.

שר-הפנים י. בורג:

אני מניח שאינך מציעה בזה הרגע ועדה קרואה לעיריית תל-אביב. השאלה שלך במקומה. זה חלק מן הוויכוח הדמוקרטי. הוויכוח בא לשם פיקוח. אנחנו בהחלט מחייבים ביקורת ציבורית על הנוהלים בעירייה. יש אפשרות להעביר הצעה לסדר-היום לוועדת הפנים, אם תבוא הצעה כזאת.

אורה נמיר (המערך):

להעביר את מה?

שר-הפנים י. בורג:

את הנושא שהעלית.

## 2657. מצוקת תושבי כפר עכברה

חברת-הכנסת ש. אפקר שאל את שר הפנים ביום כ"ה בכסלו תשל"ט (25 בדצמבר 1978):

בכפר גידה בשם עכברה, בסביבות צפת, מתגוררת חמור לת חלילת בת כארבע מאות נפשות בתנאי תת דיור שאין כמותם בארצנו. בעקבות מלחמת השיחור נאלצו תושבים אלה לגטוש את כפרם קדימה שליד צפת ועברו לגור בכפר הנטוש עכברה. בשנת 1948 הועברו התושבים הנ"ל לאוהלים ליד ראש פינה ורק כעבור תקופה מסוימת הועברו על-ידי השלטונות לכפר עכברה. יש לציין שהכפר מחוסר כל שירותים, אינו מחובר לרשתות המים, החשמל והטלפון והכבישים אליו אינם סלולים.

אבקש להשיב לי:

1. האם יש למשרד תכניות כל שהן לגבי עתיד האוכלוסיה הנ"ל?

2. מה בדעת משרד הפנים לעשות באופן מידי כדי להקל על האוכלוסיה הנ"ל?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

משרד הפנים החליט עקרונית לצרף את השטח לת-

פרוטוקולים של ישיבות סודיות וכו'; כל זאת בתוקף מעמדו כקצין במשטרה וכדובר.

אודה לשר אם ישיב לי :

1. האם קיבל מר לשם אישור רשמי להשתמש במידע הכלול בתיקי החקירה בנושא האמור לצורך כתיבת ספרו ?

2. אם כן, מי אישר שימוש במידע זה למטרה האמורה ?

3. מה היו הנימוקים למתן האישור למר לשם ?  
4. מה הם הקריטריונים למתן אישורים, כאמור, במקרים אחרים ?

5. האם יכול כבוד השר להצביע על מקרה נוסף שבו קיבל עיתונאי הפועל מחוץ למסגרת המשטרה רשות להשתמש בתיקים משטריים שחומר חקירות סודי כלול בהם לצורך פירסומם במסגרת של כתבה עיתונאית או ספר ?

6. מה הם הנוהלים הקיימים לגבי פירסום למטרות מסחריות הנעשה על-ידי איש משטרה בעודו מכהן בתפקידו ?

7. האם נשמרו נוהלים אלה במקרה האמור ?

תשובת שר-הפנים י. בורג :  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלות 1—2: מר לשם קיבל היתר לעיין בחומר החקירה לצורך כתיבת מחקר במסגרת לימודיו באוניברסיטה בטרם היה איש משטרה אלא שימש בתפקיד יועץ שר המשטרה, כאזרח. העיון והפירסום הותרו על-ידי הגורמים המוסמכים לכך במשטרה.

לשאלה 3: בהיתר לא ניתנו נימוקים אלא נקבעו תנאים וסייגים לעיון בחומר ופירסומו.

לשאלה 4: היתר לעיון בחומר חקירה מוגבל לחומר חקירה גלוי ולאחר שהנאשם או הנאשמים המעורבים בחקירה זו הובאו לדין וניתן בעניין פסק דין סופי. פירסום בעקבות היתר כזה כפוף לאישור נוסף ובסייגים שייקבעו. אוסיף כי על פי סעיף 4 להודעת הממשלה בדבר כללים לעניין היתרים לפירסום, ידיעה שכבר פורסמה ברבים על-פי סמכות כדין אינה צריכה הסכמה או היתר כדי לחזור ולפרסמה.

לשאלה 5: לא ידוע לי.

לשאלות 6—7: לא קיימים נוהלים מיוחדים לנושא הנזכר בשאלות אלה. קיימים כללים בדבר הצורך באישור מיוחד שצריך לקבל איש משטרה כדי לבצע עבודה נוספת בשכר. לא הותר למר לשם לקבל תשלום בגין כתיבת הספר ופירסומו.

2778. הטיפול בכת הכרשים העבריים

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר הפנים ביום ט' בטבת תשל"ט (8 בינואר 1979):

בעקבות פירסומים על דינוחשבונו משטרי הממליץ לגרש מהארץ את חברי כת הכושים העבריים בדימונה, אתכבד לשאול את כבוד השר:

1. האם ידיעה זו נכונה ?

חום שיפוטה של עיריית צפת, וזאת תספק את השירותים השונים. כן הועלתה בפני משרד השיכון הצעה להיטיב את תנאי המגורים בהתאם לקריטריונים המקובלים במדינה.

2685. השפלת עציר בעת כניסתו לבית-הסוהר

חברת-הכנסת ד. שילנסקי שאל את שר הפנים ביום א' בטבת תשל"ט (31 בדצמבר 1978):

בית-המשפט הורה לעצור אזרח עד להעמדתו לדין בגלל עבירה שהמניע שלה היה אידיאולוגי — אידיאליסטי לאומי. לאזרח הרשעה קודמת בגין עבירה דומה, ופרט לכך לא היה לו כל מגע עם המשטרה, ועברו לא רק נקי אלא זך וטהור. מדובר באזרח בעל מעמד נכבד וברור לי כי לא יעלה על הדעת לקשור אותו עם עבירות פליליות, כגון הברחת סמים לכלא. כאשר האזרח הנ"ל הגיע לכלא רמלה הפשיטתו ערום ואמרו לו להתכופף. לפתע הרגיש שהוכנסה אצבע לפי הטבעת שלו, כנראה כחלק מפעולה שיגרתית למניעת הברחות לתוך בית-הסוהר. לאחר מכן הוכנס העצור לחדר שבו היו אסירי יהודי ושלוש אסירים ערביים שבמשך כל הזמן הת-פארו בפניו כי זרקו רימון והרגו חיילים יהודיים ואף תיארו את התפתלות הפצועים בייסורים.

שאלותי הן:

1. האם היה זה מן הנכון לערוך בעצור בדיקה גופנית משפילה כפי שתואר לעיל, בשעה שלא היה חשש סביר שהוא עלול להבריח לכלא סמים ושעה שהיה ידוע שהוא נעצר בשל מלחמתו למען עקרון נשגב ?  
2. האם עורכים בדיקה כזאת לכל אסיר המובא לכלא רמלה ?

3. האם יש בדעת כבוד השר לתת הוראות כדי למנוע השפלת עציר כאשר הבדיקה מיותרת ?

תשובת שר-הפנים י. בורג :  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול):

לשאלה 1: נערך חיפוש בחפציו ובבגדיו של העצור כך שהוא אכן היה ערום.

לשאלה 2: בדיקת פי טבעת, חוקן ושטיפת קיבה מבוצעת רק כאשר יש מידע מודיעיני על אפשרות של הברחת סמים לבית-המעצר. הבדיקה מתבצעת על-ידי אחראי המרפאה ובאישור מוקדם של מנהל, סגנו או קצין הבטחון.

לשאלה 3: בדיקות על גופם של עצירים מבוצעות באופן דיסקרטי מדי פעם בדרך למניעת הברחות סמים לבית-המעצר.

2695. פירסום מחפרי של קצין משטרה על סמך מידע שהושג מן המשטרה

חברת-הכנסת א. אולמרט שאל את שר הפנים ביום א' בטבת תשל"ט (31 בדצמבר 1978):

בשובעות האחרונות מספר שכתב ברוך לשם, דובר "ידיעות אחרונות" קטעים מספר שכתב ברוך לשם, דובר המשטרה, על חקירת הרצח של החיילת רחל הלר ז"ל. מר לשם כתב את ספרו על בסיס מידע מפורט ביותר שקיבל ממשטרת ישראל, לרבות חומר סודי מתיקי חקירה,

11. האם נוקט משרד הפנים באמצעים אם הוכחה חריגה? אם כן, באילו?

שר-הפנים י. בורג:

1. תשעה נבחרים ובהם ארבעה סגני ראש העיריה שיהיו אחראים לאגפים או מחלקות.

2. לשבעה נבחרים יהיו לשכות ולשלושה יהיו מזיכריות בלבד.

3. לשכה מורכבת בדרך כלל ממנהל לשכה ומזכירות.

4. לפי המחרים היום תקציב הלשכות והמזכירות יות יהיה 4,114,000 לירות.

5. בקאדנציה הקודמת היו 11 לשכות.

6. עלות הלשכות והמזכירות ב-1978 היתה 2,783,000 לירות.

7. מועצת העיריה רשאית לבחור בוועדת המנהל שבה ישתתפו ראש העיריה וסגני וחברי מועצה אחרים במספר שתבחר המועצה ואין מגבלה למספר זה (סעיף 147 לפקודת העיריות).

8. אין איפוא הוראה מיוחדת לגבי עיריית תל-אביב-יפו.

9. בהתאם לחוק (סעיפים 148, 149, לפקודת העיריות) חייבת מועצת עיריה לבחור: א. ועדת מכרזים; ב. ועדת כספים; ג. ועדת מל"ח (משק לשעת חירום); ד. ועדת בטחון; ה. ועדה לענייני ביקורת. כן היא רשאית לבחור ועדות קבועות או ארעיות לפי הבנתה (לפי סעיף 150 לפקודת העיריות).

10—11: לאור הנ"ל אין מקום לפיקוח מיוחד בדבר מספר ועדות הרשות או נושאי התפקידים.

2818. הובלת אשפה כמשאיות שאינן מכוסות

חברת-הכנסת א. רובינשטיין שאל את שר הפנים ביום י"א בטבת תשל"ט (10 בינואר 1979):

הדרך למזבלת חיריה וכן דרכים רבות אחרות מזו-המות כתוצאה מהובלת זבל ואשפה על-ידי משאיות הובלת אשפה שאינן מכוסות.

אבקש להשיב לי:

1. האם ידוע לשר כי משאיות אשפה רבות נעות בדרכים כשאין הן מכוסות, וזאת בניגוד לחוק המנהל הכללי של משרד הפנים, מס' 3, מיום 2 בדצמבר 1975?

2. מה הם הצעדים שנקט המשרד נגד מובילי אשפה שארגו הרכב שלהם אינו מכוסה?

3. כמה דו"חות הוגשו השנה על-ידי משטרת ישראלי נגד נהגים המובילים אשפה לא מכוסה?

שר-הפנים י. בורג:

1. התופעה ידועה. חוזר המנכ"ל אינו הוראת חוק שתוכל לחייב את הגורמים הנוגעים בדבר. הוראה מחייבת בעניין זה יכולה לבוא במסגרת תקנות התעבורה וכבר נעשית פנייה בעניין זה לשר התעבורה.

2. המשטרה נתבקשה לפעול נגד נהגים אשר ממכו-ניותיהם נשפכת אשפה במסגרת תקנות התעבורה והו-

2. מי יזם הכנת הדין-וחשבון המשטרתי ומדוע הוא סודי?

3. האם נכונה הידיעה כי בכת הכושים מתנהלים סקסים מיסטיים ופולחניים העלולים לפגוע בציבור שכיניהם בדימויה?

4. לאור הפירסומים על התבטאותו של אחד מחברי מועצת העיריה שהציע "להטענם על אניות ולהטביעם", האם אין סכנה שבודדים יקחו את החוק והטיפול בכת בידיהם במקום שתטפל בכך רשות ממלכתית? מי הוא אותו חבר מועצה?

5. מתי יוגשו מסקנות הוועדה המטפלת בנושא?

6. האם יפורסמו מסקנות אלו?

7. האם שוקל משרד הפנים להקים בשביל כת הכו-שים ישוב מיוחד?

שר-הפנים י. בורג:

1. כן.

2. המשטרה יזמה את הכנת הדין-וחשבון. הדין-וחשבון הוא סודי מאחר שחלקו הגדול מתבסס על מידע סודי שהגיע לידיעת המשטרה.

3. למשטרה יש בנידון ידיעות שלא אומתו.

4—7. רוב עבודת הוועדה הושלמה והממצאים יוגשו בקרוב.

2779. פיקוח משרד הפנים על מספר הנבחרים נושאי התיקים ברשויות המקומיות

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר הפנים ביום ט' בטבת תשל"ט (8 בינואר 1979):

אודה לשר אם ישיב לי:

1. כמה אנפים ומחלקות ינוהלו על-ידי נבחרים במועצת עיריית תל-אביב-יפו החדשה?

2. לכמה מאותם נבחרים יהיו לשכות?

3. ממה תהיה מורכבת כל לשכה ולשכה (חדרים וכוח-אדם על-פי פירוט התפקידים)?

4. מה יהיה סך כל התקציב המיועד לכל הלשכות הללו?

5. מה היה מספרן של לשכות הנבחרים בקאדנציה העירונית הקודמת?

6. כמה עלו בשנת התקציב החולפת לשכות אלו?

7. האם יש חוק או הוראה כל שהיא על מספר התיקים לנבחרים המותרים ברשויות המקומיות?

8. אם כן, מה קובעים החוק או ההוראה לגבי עיריית תל-אביב-יפו?

9. מי הקובע כמה ועדות עירוניות ובאילו נושאים יהיו ברשויות המקומיות?

10. מה היא מידת הפיקוח של משרד הפנים על ביצוע החוק ו/או ההוראות הנוגעים למספר נבחרים נושאי תיקים ברשויות המקומיות?

לשאלה 3: בהצעת החוק נקבעו כללים בדבר הגב-  
לת מסירת מידע שהתיישן. הפרדת המידע המיושן מכלל  
המידע מצריכה תכנית מחשב מיוחדת שהתקנתה נדחית  
עד לקבלת החוק בכנסת שאז ייקבעו באופן מחייב התקו-  
פות השונות להתיישנות. בינתיים פועלת המשטרה על-פי  
הוראות הצעת החוק כאשר ניתן לעשות זאת מן הבחינה  
המעשית ובמיוחד אמורים הדברים כאשר מתבקשת המשי-  
טרה לתת חוות דעת או אישור. אז אין היא מתחשבת  
ברישומים הנחשבים למיושנים על-פי הצעת החוק.

לשאלה 4: א. הרישום הפלילי המנוהל על-ידי  
המשטרה ערוך במחשב ואין לו צבע; ב. לא קיימות רשו-  
מות פליליות בשל פעילות פוליטית אלא, כאמור, כל  
רישום פלילי בסיסו בהרשעה בעבירה פלילית או בהא-  
שמה בעבירה כזאת שבמסגרתן רשאי כל אדם "לומר את  
דברו", כחוק.

לשאלה 5: אין מוציאים רישום מן המחשב. כאשר  
להגבלת מסירתו של מידע שהתיישן ראי תשובה לשא-  
ל 3.

לשאלה 6: כאמור בתשובה לשאלה 5 אין מוציאים  
מן המחשב רישום בקשר לאדם שהורשע בפלילים אלא  
שעל-פי הצעת החוק קיימת הגבלה בדבר מסירת מידע  
שהתיישן על-פי הקריטריונים שבוהצעת החוק. כאמור, לא  
נמצא כי המשטרה מסרה מידע כלשהו בקשר לאדם הנז-  
כר בשאלתה.

2882. הקצאת כספים ממשרד הפנים  
למסדות דתיים כתל-אביב

חברת-הכנסת ח. גרופמן שאלה את שר הפנים ביום כ"ג  
בשבט תשל"ט (22 בינואר 1979):

מועצת עיריית תל-אביב אישרה קבלת מענקים בס-  
כום של למעלה משני מיליון לירות מכספי משרד הפנים  
לשם העברתם למוסדות דתיים בעיר.  
אבקש להשיב לי:

א. האם מתפקידו של משרד הפנים להקציב מענקים  
למוסדות דתיים?

ב. אם כן, אנו פרט לאילו מוסדות ואיזה סכומים?

שר-הפנים י. בורג:

1. משרד הפנים אינו מקציב כספים למוסדות כל-  
שהם, דתיים או חילוניים. המשרד מאשר תקציבים של  
רשויות מקומיות, ובתוכם לעתים הקצבות של הרשויות  
המקומיות, כהשתתפות במימון פעולות של מוסדות רבים  
ושונים אשר בתחומיהם או שיש להם זיקה לתושבי הר-  
שות המקומית. מטבע הדברים מבקש המשרד פרטים  
באשרו הקצבות ל"גופים חיצוניים", ועל כן מוגשות  
רשימות.

2. כאמור אין המשרד מקציב למוסדות.

2921. פעילות משרדי הממשלה בנגב  
לקראת אפשרות חתימת חוזה השלום

חברת-הכנסת ש. שטרן-קטן שאלה את ראש הממשלה  
ביום ג' בשבט תשל"ט (31 בינואר 1979):

בידיעה שפורסמה בתכנית "מבט לחדשות" בטלוויזיה,  
ביום 10 בינואר 1979, נאמר שמנכ"ל משרד הפנים פנה

ראות חוק שמירת הנקיון. במיוחד מתמקדת המשטרה  
לפעילות בנושא זה בתקופת מיבצעי הנקיון. מיבצע נקי  
יון כזה ייערך גם בחודש אפריל הקרוב והמשטרה תתב-  
קש להגביר את פעילותה בנושא זה בתקופת המיבצע.

3. בתקנות התעבורה לא קיימת תקנה המחייבת את  
כיסוי המטען. תקנה 86 לתקנות התעבורה אוסרת נהיגת  
רכב אשר עולה ממנו אבק או נשפכים ממנו גרגרים או  
חומר אחר. על-פי תקנה זו נרשמו במשך שנת 1978 980  
דו"חות אולם אין באפשרותי לומר כמה מהם, אם בכלל,  
מתייחסים להובלת אשפה.

2851. נוהלי הרישום הפלילי במשטרה

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ט"ז  
בשבט תשל"ט (15 בינואר 1979):

למר ראובן עמיאל מנצרת נודע כי יש לו רישום  
פלילי במשטרה ובשל כך הוא נפסל לשמירה, וזאת מבלי  
שהוא לידיעתו אי פעם כי נחשד בעבירה ומעולם לא  
הואשם בעבירה פלילית. הנ"ל שירת בצבא הסדיר כחבלן  
ומשרת במילואים וכן הוא מורה בבית-ספר תיכון. מס-  
תבר שאותו רישום הוכנס על-ידי שירותי הבטחון בשל  
השתתפותו, בהיותו סטודנט, בהפגנות פוליטיות ברא-  
שית שנות השישים.

שאלותי הן:

1. מה הוא השיקול שלפיו רושמים לאדם רישום  
פלילי בשל השתתפות באסיפות והפגנות פוליטיות ומי  
אחראי לרישום זה?

2. מדוע לא מודיעים לנרשם על קיומו של רישום  
כזה נגדו?

3. כמה שנים נשמר רישום כזה?

4. כמה אזרחים רושמים ברשימות השחורות והסו-  
ריות כבעלי רישום פלילי בשל פעילות פוליטית מבלי  
שקיבלו הודעה בכתב על כך ומבלי שניתנה להם אפשר-  
ות לומר את דברם?

5. מה היא הדרך להוציא את הרישום מהמחשב ול-  
החזיר לאדם את כבודו ומעמדו כזכאי וכבן חורין כל עוד  
לא הועמד לדין ולא הורשע?

6. האם הורית למשטרה להוציא את שמו של מר  
ראובן עמיאל מהרשימה של המחשב וכן להתנצל בפניו  
על הנוק שנגרם לו?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה 1: הקריטריונים לרישום פלילי שלפיהם  
פועלת המשטרה הם אלו שנקבעו בהצעת חוק המירשם  
בפלילים, תשל"ה—1975. על-פי הצעת החוק מנוהל במש-  
טרה רישום בדבר פסקי דין והחלטות אחרות של בתי-  
המשפט וכן פרטים בדבר משפטים עליונים ועומדים.  
מכאן שאין הרישום תוצאה של שיקול דעת של המשטרה  
או של גוף אחר כלשהו אלא איכור של החלטות שיפוט-  
יות או של כתבי אישום שהוגשו ועדיין לא נידונו.

לשאלה 2: מן התשובה לשאלה 1 ניתן להבין כי  
אין צורך בהודעה לאורח על רישום הנוגע לו שכן מטבע  
הדברים ידועות לו העובדות על דבר ההליך המשפטי  
שנוהל נגדו.

עומד בראשו? ג. מה הם תחומי פעילויותיו? ד. מה הן סמכויותיו? ה. למי הוא כפוף?

4. אם לא, מי במשטרת ישראל מטפל היום בעבר-יינות הנוער ובמניעתה?

שר-הפנים י. בורג:

1. אנשי מפלג הנוער הוצבו ביחידות נוער במרחבי משטרת מחוז תל-אביב והם פועלים במסגרתן לשמן של אותן מטרות שלהן יועדו. הצבתם ליחידות המחוז מח-זקת את הזיקה למקום פעילותם, מאפשרת תיפעול נכון יותר בשטח, יוצרת מגע הדוק יותר עם הקטינים והרשויות הנוגעות וכו'.

2. כל הנושאים שטופלו בעבר על-ידי מפלג הנוער מטופלים עתה על-ידי היחידה שפועלת, כאמור, במסגרת המרחבים.

3. א. יחידות הנוער המרחביות; ב. מפקד המרחב וקצין נוער מרחבי הפועל תחת פיקודו; ג. תחומי הפעילות שהיו נהוגות במפלג הנוער; ד. כל הסמכויות שהיו נתונות למפלג הנוער במתכונתו הקודמת; ה. כ-מור בתשובה לשאלה 3ב' דלעיל, כפופות יחידות הנוער למפקדי המרחבים ולקציני נוער מרחביים הפועלים תחת פיקודם, ובנוסף על כך לאחריות קצין אגף החקירות המי-חזוי כגוף מקצועי בנושא החקירות והטיפול בנוער.

2954. מערך האישור של תקציבי הרשויות המקומיות

חבר-הכנסת מ. קצב שאל את שר הפנים ביום ג' בשבט תשל"ט (31 בינואר 1979):

יש רשויות מקומיות אשר תקציבן לשנת הכספים 1978/79 עדיין לא אושר.

אודה לכבוד השר אם יואיל להשיב לי:

1. כמה מועצות מקומיות ועיריות יש במדינת ישראל?

2. כמה תקציבי מועצות מקומיות ועיריות אושרו לפני תחילת שנת התקציב וכמה לא אחריה?

3. באילו אמצעים נוקט משרד הפנים כדי להבטיח שתקציבי שנת 1979/80 של הרשויות המקומיות יאושרו עד תחילת שנת התקציב הזאת?

שר-הפנים י. בורג:

1. במדינת ישראל יש 204 רשויות מקומיות ובהן 36 עיריות, 118 מועצות מקומיות ו-50 מועצות אזוריות.

2. בשנת התקציב הקודמת לא אושרו תקציבים לפני תחילת שנת הכספים. כל התקציבים אושרו במשך שנת הכספים.

3. לצערנו נמשכים הדיונים בדבר ההיקף הרצוי של תקציבי הרשויות המקומיות לשנת 1979 וטרם נקבעו ה-מסגרות באופן סופי. אני מקווה שבימים הקרובים, עוד לפני פסח, נסדיר את העניין. נעשה כל מאמץ להודיע לכל רשות מקומית מראש מה מסגרת התקציב הנראה למשרד הפנים כהולם את צרכיה מול האפשרויות. כן יימסר סכום המענק החזוי. משרדי הפנים והאוצר אף אוספים ממשרדי הממשלה פרטים בדבר סעיפי הכנסה והוצאה שונים שיאפשרו להכין תקציב ריאלי תוך ידיעת האפשרויות.

למנהלים הכלליים של משרדי ממשלה אחרים כדי שמשר-דיהם יפסיקו פעולות שונות הנעשות בנגב ללא תיאום מוקדם מתוך כוונה לקבוע עובדות בשטח.

אודה לכבוד ראש הממשלה אם ישיב לי:

1. האומנם עושים משרדי הממשלה השונים פעולות בנגב לקראת אפשרות חתימת חוזה השלום ללא תיאום מוקדם?

2. אם כן, מה מתכוון ראש הממשלה לעשות לתיקון המצב?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלות 1-2: משרדי הממשלה מתואמים ביניהם והפעילות שנעשית בשטח היא במסגרת תכנית המתאר.

2949. עיכובים במתן תעודות זהות חדשות

חבר-הכנסת ב. צ. רובין שאל את שר הפנים ביום ג' בשבט תשל"ט (31 בינואר 1979):

"בידיעות אחרונות", מיום 10 בינואר 1979, פורסם שלאחרונה חלים עיכובים רבים במתן תעודות זהות חד-שות. הדבר פוגע במיוחד בצעירים גילאי 16-18 הזקוקים לתעודות אלה לצורך רישיונות שונים.

אודה לכבוד השר אם ישיב לי:

1. האם ידיעות אלה נכונות?

2. האם מתכוון משרד הפנים לשפר מצב זה וכיצד?

שר-הפנים י. בורג:

1-2. משרד הפנים החל לפני שנתיים לנפק לצעיר-ים, שווה תעודת זהות הראשונה שלהם, תעודה מי-חדת המודפסת על-ידי המחשב. אי לכך קבע משרדנו הסדר כדלקמן: אם הצעיר זקוק לתעודת זהות באופן דחוף היא מנופקת לו לפי המתכונת הישנה; אם הדבר אינו דחוף והצעיר מעוניין בתעודה לפי המתכונת החדשה מוסבר לו כי הדבר יימשך זמן רב יותר כי לפי שעה, מטעמים תקציביים, לא מודפסות התעודות במחשב בת-דירות גבוהה, שכמובן היתה רצויה לנו. יש להדגיש עוד שהמקרה המתואר בעתון קרה בעונת הדרכונים הבערת, כאשר לחץ העבודה בלשכות היה גדול ביותר ונאלצנו להעדיף הנפקת דרכונים על הנפקת תעודות זהות.

2951. פירוק מסגרת מפלג הנוער במשטרה

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר הפנים ביום ג' בשבט (31 בינואר 1979):

לאחר פירוק מפלג הנוער כשלוחה מיוחדת של המש-טרה המטפלת בעבריינות הנוער ובמניעתה, אודה לכבוד השר אם ישיב לי:

1. מה היתה הסיבה להחלטה על פירוק מסגרת מפ-לג הנוער?

2. האם נקבעו גוף או מסגרת שיטפלו בנושאים שהיו מטופלים בעבר על ידי מפלג הנוער?

3. אם כן, א. מי הוא אותו גוף או מסגרת? ב. מי

תחום שיפוט או בשינוי המחייבים ועדות חקירה חולף פרק זמן מאז הגשת הבקשה והמפות ועד לקבלת ההחלטה.

לשאלה 2: תחום השיפוט של הרשות המקומית, אם זו עיריה, מועצה מקומית או מועצה אזורית, אינו המאפיין לגבי הפרת חוקי התכנון והבנייה והעבירות, לצערנו, קיימות באלו ובאלו.

לשאלה 3: יש לדון בכל מקרה לגופו ובהתאם לנסיבותיו.

לשאלה 4: נא ראה תשובתי לשאלה 2.

לשאלה 5: כן. כעת אני שוקל הגשת הצעה אשר תוריד במידה גוברת מחומרת הבעיה בזמן הקרוב.

2974. פעולות הממשלה לפיתוח הגליל

חכרי-הכנסת י. זכאי שאל את ראש הממשלה ביום ז' בשבט תשל"ט (4 בפברואר 1979):

בעתונות נתפרסם כי נתגלו חוסר תיאום וכפילויות בפיתוח האזורי של הגליל. במהלך סקר שנערך נמצא כי תהליכי האישור וקבלת החלטות מצריכים כחמישים שלבים אדמיניסטרטיביים. רק מיעוט של תגופים הממ"לכתיים באזור מקיף כמה מגורים בשטח נרחב, ואף גופים אלה משוללים סמכויות פורמאליות לקבלת החלטות. וכל זאת חרף ההצהרות התגייגיות הרבות שניתנו על-ידי שרים, מנהלים כלליים וגופים שונים במדינה לגבי חינויותו של פיתוח הגליל.

אבקשך להשיב לי:

1. האם לא הגיע הזמן, לדעת ראש הממשלה, להקים רשות ממלכתית לפיתוח הגליל ולהעמיד בראשה שר?
2. אם כן, מתי יש בדעת ראש הממשלה לעשות כן?

תשובת שרי-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

בישיבתה ביום 14 בינואר 1979 החליטה הממשלה להקים ועדת שרים לענייני הגליל. סמכויות הוועדה יהיו: קביעת מדיניות פיתוח הגליל, תיאום והכרעה בין כל הגורמים הפועלים בגליל. יושב-ראש הוועדה הוא שרי-הפנים.

2994. טיפול משרד הפנים בכניית יישוב הגליל

חכרי-הכנסת א. כץ (עוז) שאל את שרי-הפנים ביום ז' בשבט תשל"ט (4 בפברואר 1979):

הציבור בארץ מודע לבעיה של הגדלת היישוב היהודי בגליל תוך הקצאת משאבי מדינה ועידודים מסוגים שונים. התייחסות מעין זו מצריכה הגדרה טריטוריאלית מפורשת של האזור המעודד. בעוד אנו מדברים על הגליל המרכזי כעל האזור אשר בו קיימת הבעיה בהריסות, נכללים בתחום הרחב של המחוז אזורי העמקים יזרעאל, בית שאן, ירדן, הגליל העליון והגליל המערבי. הגדרה רחבה מעין זו עלולה להקטין את יכולת המאמץ הלאומי בעוד מוקד הבעיה הוא אזור קו בירנית, מעלות, תפן ושגב.

אודה לשר אם ישיב לי:

1. מה הן האפשרויות של משרדך בהגדרת אזורים

2955. כבילת חשודים בעת ההמאזה לבית-המשפט

חכרי-הכנסת ק. כהנא שאל את שרי-הפנים ביום ג' בשבט תשל"ט (31 בינואר 1979):

לפי הדיווחים והציולמים בעתונות הובאו חשודים בהפגנות השבת האחרונה באויקים לבית-המשפט. המוסמים, לפחות בחלקם, טוענים כי לא השתתפו בהפגנות ו"נשלפו" למעצר מבין תושבי השכונות שבהן התקיימו ההפגנות. אבל אפילו הוכח כי הם בין משתתפי ההפגנות תרשני לשאול:

א. האם היה צורך לקשור אנשים אלה בכבלי ברזל?

ב. האם זה מוצדק לנהוג כלפיהם בצורה כזאת?

תשובת שרי-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלות א—ב: ההוראות הן שכלל אין כובלים עצור בכבלי יד אלא אם קיים חשש כי ינסה להימלט או שינהג באלימות. עקב מקרי בריחה ונסיונות בריחה של עצורים הובלו העצורים, עת הועברו רגלית ממטה משטרת מרחב ירושלים לבית-המשפט הנמצא בבניין סמוך, כשהם כבוי לים לידו של איש משטרה. הדבר נעשה כדי למנוע אפ-שרות של בריחתם או הברחתם על-ידי אחרים.

2956. מניעת השתלטות תושבי הכפרים הערבים

על אדמות בגליל

חכרי-הכנסת א. כץ (עוז) שאל את שרי-הפנים ביום ג' בשבט תשל"ט (31 בינואר 1979):

בשנים האחרונות אנו עדים להשתלטות בלתי חוקית של תושבי הכפרים הערבים בגליל על אדמות מדינה ואדמות ציבור לסוגיהן השונים. לידיעת הציבור אף הובא חוסר האונים של זרועות הביצוע באכיפת החוק למניעת השתלטות זו בגליל. אחת הדרכים לשמירה על אזורים בפני השתלטות בלתי חוקית היא החלת תחום השיפוט של מועצות אזוריות על שטחים שלא נמצאים בתחום שיפוט כזה.

אודה לשר אם ישיב לי:

1. האם היתה פנייה של מועצות אזוריות ומקומיות בגליל להרחבת תחום השיפוט שלהן?

2. האם יש הבדל בין אזורי שיפוט בתחום מועצות אזוריות ומקומיות מבחינת השתלטות בלתי חוקית על קרקעות לבין אזורים אשר אינם נמצאים בתחום שרי-פוטן? אם קיים הבדל, מה הוא?

3. האם רואה משרדך בחיוב את האפשרות של הר-חבת שטח השיפוט של המועצות כך שכל מחוז הגליל יהיה מכוסה ב"תחומי שיפוט"?

4. אם כן, מה עשה משרדך כדי לעודד הרחבות של תחומי שיפוט כנ"ל?

5. האם עוסק משרדך במניעת ההתפרסות וההשתלטות של תושבי הכפרים על אדמות לא להם? באילו שרי-פוט נוקט משרדך לשם כך?

תשובת שרי-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה 1: כן, אולם לפי הקבוע בחוק, בקביעת

רישוי ומייד אחרי פירסום התיקון אסנה את תשובת לבם של ראשי הרשויות המקומיות להוראה החדשה בדיון.

לשאלה 3: נושא זה הוא בתחום טיפולו של מש-רד האוצר.

לשאלה 4: משטרת מחוז תל-אביב פועלת בקבי-עות נגד סוחרים רכוש גנוב בהתאם לידיעות אשר בידיה, ובתוך זה חנויות ובוטיקים. היו אף מקרים שבהם הפ-סיקה המשטרה מכירות פומביות בערבי שבתות.

3028. הגשת כתבי אישום כנגד אנשי "גוש אמונים"

חברת-הכנסת ח. גרופמן שאלה את שר הפנים ביום ו' בשבט תשל"ט (4 בפברואר 1979):

בעתונות נמסר כי הוגשו כתבי אישום נגד חמישה מאנשי "שלוש עשרה" בשל חלקם בהפצת כרוזים באו-גוסט אשתקד. טענת המשטרה היתה כי אותם אנשים נאשמים ב"השחתת פני מקרקעין" ומשפטם ייפתח ב-12 בפברואר 1979.

נוכח ידיעה זו אבקש לדעת:

א. כמה כתבי אישום הגישה המשטרה נגד מדביקי כרוזים של "גוש אמונים"?

ב. כמה ממפגיני "גוש אמונים" שחזרו והפרו את הסדר הציבורי ברחובות ירושלים, ליד בית ראש הממש-לה וליד ביתך, נעצרו והוגשו נגדם כתבי אישום?

ג. כמה כתבי אישום הוגשו נגד מתנחלי "גוש אמו-נים" שהתנחלו כנגד החלטות הממשלה וגרמו להעסקת מאות חיילי צה"ל וכיבוזו משאבים רבים?

ד. כמה כתבי אישום הוגשו נגד אנשי קריית-ארבע שהתנגדו לשיטורים, פרצו למערת המכפלה, הפעילו אלי-מות וכיוצא בזה?

שר-הפנים י. בורג:

א-1) הירשום המונהל במשטרה לגבי מעצר חשודים והגשת כתבי אישום נגדם הוא לפי סעיף האש-מה המיוחס לחשודים שאינו מבדיל בין מניעיהם של החשודים או השתייכותם הפוליטית. אי לכך לא אוכל להשיב לשאלות כפי שנשאלו באופן מפורט. 2) יש בידי למסור לשואלת הנכבדה כי בכל מקרה של הפרת הסדר הציבורי או הפרות חוק אחרות של אנשים אלה או אח-רים מבצעת המשטרה מעצרים, ואם מאפשר זאת חומר הראיות מוגשים. כתבי אישום בנין עבירות אלה. אציין עוד כי במקרים רבים מבין אלה הנזכרים בשאלתה מו-גשים כתבי אישום על-ידי התביעה הצבאית בבתי-הדין הצבאיים אשר בתחומם נעשו העבירות.

3037. תמיכת משרד הפנים בריכוז וכוללים

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום י"א בשבט תשל"ט (8 בפברואר 1979):

בדברי ההסבר להצעת תקציב משרד הדתות לשנת 1978, בעמ' 29, בסעיף ישיבות וכוללים, כתוב כי "בשנת התקציב הקרובה הוגדל התקציב המיועד לתמיכה במו-סדות אלה בשיעור (ריאלי) של כחמישים אחוז. יש לציין כי בנוסף לתמיכה מסעיף זה מקבלות הישיבות תמיכות בתקציב הרגיל והפיתוח של המשרד דרך תקציבי ההקב-לות לתרומות, ובנוסף לכך מסייעים משרדי ממשלה אחר-

שונים בארץ מבחינה טריטוריאלית לצורך טיפול מוסדי וממלכתי?

2. לאור מגיבלת המשאבים, האם יש בכוונת מש-רדך להגדיר את אזור הבעיה בגליל לצורך תיפקוד יעיל יותר של משרדים אחרים?

3. האם יש דרכים אחרות, לא של שינויים בתיחום של מחוזות ונפות, לטיפול באזור בעייתי?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה 1: האזור המוזכר בשאלתה הוא תחום מדויק: נפת עכו במחוז הצפון (לפי החלטות הממשלה מ-1952 בדבר חלוקת המדינה לנפות ומחוזות).

לשאלה 2: לדעת משרד הפנים החלוקה הנוכחית תואמת את הדרושה אולם הבעה העיקרית היא תיאום יתר בפעולות משרדי הממשלה השונים והסוכנות היהודית. לשם כך החליטה הממשלה על הקמת ועדת שרים מיוחדת לענייני הגליל.

לשאלה 3: נא ראה תשובתי לשאלה 1.

3025. פיקוח העיריות על הבאזארים

הפועלים כלילות וכימי שבת

חברת-הכנסת פ. שינמן שאל את שר הפנים ביום ו' בשבט תשל"ט (4 בפברואר 1979):

בתקופה האחרונה קיימת אופנה חדשה שהיא כבר מאוד נפוצה: פתיחת באזארים מסחריים בפינות שונות בעיר בליל שבת וביום השבת. על קיומם של הבאזארים האלה מודיעים באמצעות מודעות קטנות המודבקות על עמודים ברחוב והמחלוקות בתיבות דואר וגם בעתוני צהריים. לצערי אין בעיריות ובמשטרה מודעות לעשייה למען סגירת הבאזארים ולמען הפסקת המכירה בשבתות, מכירה הנעשית ללא רשיון וללא תשלום מסים.

אודה לכבוד השר אם ישיב לי:

1. האם הפנה כבוד השר את תשובת לבן של העי-ריות לקיומם של הבאזארים בשבתות ולחובתן לעשות לסגירתם?

2. האם נפתחים הבאזארים על יסוד רשיונות והי-תרים?

3. האם קיימת ביקורת על תשלום המסים על ההכ-נסות של עורכי הבאזארים?

4. האם ישנה בדיקה של הסחורה הנמכרת בבאזא-רים? מהיכן היא מגיעה? האם היא נקנית במקום מסחרי הוגן או אולי היא מגיעה דרך ציגורות בלתי כשרים, כגון סחורה גנובה, סחורה שלא שולמו עליה מכס ומסים או כדומה?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה 1: לא, אין חובה כזאת מוטלת עליהם היום ברוב המקרים.

לשאלה 2: הוריתי להכניס תיקון לצו רישוי עס-קים כדי שהבאזארים בדירות מגורים יהיו עסק טעון

### 3127. פתיחת חנויות ומפעלים בשבת בניגוד לחוק

חברת הכנסת ש. לוריאן שאל את שר הפנים ביום ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979):

בעתון "מעריב", מיום ו' בטבת תשל"ט (5 בינואר 1979), פורסמו מודעות מטעם חנויות ומפעלים שונים על מכירה בעצם יום השבת תוך חילול שבת בפרהסיה. תופעה זו חוזרת ונשנית מדי שבת בעת האחרונה ואף הולכת ומתרחבת. בין היתר הודיעו על פתיחת החנות או המפעל ומכירה בשבת: I. D. בגדי ילדים ונוער, רחוב הרצל 96 תל-אביב (והסניפים בחיפה ובאילת); מפעל בגדים, רחוב ברון הירש פתח-תקווה; מחסן רהיטים אור יהודה, אזור התעשייה; רהיטליה, רחוב ז'בוטינסקי 133, רמת גן; בוריהט (נהריה, חולון, תל-אביב, חיפה, באר-שבע, ואשדוד); "שרון" מפעלי ריהוט ישראליים, רחוב משכית 3, הרצליה; עיר השטיחים והרהיטים, רחוב לוינסקי 82, תל-אביב; וורוד, רחוב ז'בוטינסקי 22, רמת-גן.

מכיוון שהדבר כרוך בהעסקת עובדים בניגוד לחוק המדינה, חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א—1951, ולחוקי העזר העירוניים בדבר סגירת חנויות ומפעלים בימי שבת ומועד, רצוני לשאול:

מה בדעתך לעשות כדי למנוע את פתיחת החנויות והמפעלים הללו בשבת ומועד והעסקת עובדים בהם בימים אלו בניגוד לחוק?

תשובת שר הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

בעקבות גילוי התופעה הוריתי להכניס תיקון לצו רישוי עסקים כדי שהבאזארים בדירות המגורים יהיו עסק טעון רישוי. מייד עם פירסום הצו אפנה את תשומת לב ראשי הרשויות המקומיות להוראה זו. זאת ועוד: משטרת ישראל פועלת בקביעות לאכיפת החוק וזאת בהתאם לידעיות אשר בידיה, ובתוך זה חנויות ובוטיקים. המשרה הפסיקה מכירות כאלה.

### 3128. הנחות לפנסיונרים בתשלום מסים עירוניים

חברת הכנסת א. שפייר שאל את שר הפנים ביום ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979):

בערים שונות בישראל ניתנת לפנסיונרים הנחה בתשלומי המסים העירוניים. הנחה זו משתנה ממקום למקום והקריטריונים לקביעתה משתנים ובלתי ברורים.

אבקש להשיב לי:

א. האם לא עדיף לדעת השר לקבוע הנחה אחידה לפנסיונרים בכל הרשויות המקומיות לכל יימצא נשכר או מקופח בהתאם למקום ולשיקולים פוליטיים משתנים?

ב. האם אין לקבוע קריטריונים ברורים של גודל ההנחה לפי ההכנסה?

תשובת שר הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה א: בהתאם לחוק הקיים כיום רשאית רשות מקומית לתת הנחות בארנונה כללית בגין מצבו החמרי של החייב או מסיבה אחרת שאישר שר הפנים. לדעת משרד הפנים אין אפשרות להעניק הנחות לפנסיונרים

רם לישיבות כגון משרדי הסעד, החינוך והתרבות, קלי-טת העלייה והפנים.

שאלותי הן:

א. אילו סכומים מופיעים בתקציב משרד הפנים לשנת 1978 לתמיכה בישיבות וכוללים?

ב. אילו סכומים הוצאו למעשה במשך השנה לתמיכה בישיבות וכוללים?

ג. אילו מוסדות מקבלים סיוע ממשרד הפנים וכמה מקבל כל מוסד?

ד. על-פי אילו קריטריונים נקבעים הזכאות ושיעור הסיוע לישיבה או כולל?

ה. באילו מוסדות מחקר תורניים תומך משרד ובכמה?

תשובת שר הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

בתקציב משרד הפנים אין מופיעים סכומים לתמיכה בישיבות וכוללים. סכומים מסוימים מופיעים בתקציבי חרשויות המקומיות לגבי מוסדות הנמצאים בתחומן או שתלמידים מתחומן לומדים בהם. אין בידי משרד הפנים סיכום של הסכומים הניתנים לישיבות וכוללים או מוסדות מחקר תורניים באשר הסכומים מפורטים בין התקציבים ובסעיפים שונים של השתתפות במוסדות שונים.

### 3065. התנהגות המשטרה כלפי פעיל "שלום עכשיו"

חברת הכנסת ח. גרופמן שאלה את שר הפנים ביום י"א בשבט תשל"ט (8 בפברואר 1979):

ב-29 בינואר, בשעה 17:00, הגיע שוטר לביתו של נפתלי רו והביא הזמנה למשפט שעמד להיערך ביום 30 בינואר בשעה 08:00. מר רו הואשם בהתקהלות בלתי חוקית מאחר שתתם על הטופס לבקשת רשיון להפגנה של תנועת "שלום עכשיו" בירושלים לפני מספר שבועות, הפגנה שהוגה ממסלולה. בבית-המשפט נדחה המשפט ל-13 בפברואר 1979.

אבקש להשיב לי:

א. האם הנוהג המקובל הוא שאדם מוזמן למשפט תוך 15 שעות מוזמן מסירת ההזמנה?

ב. מה יעשה השר כדי למנוע אפקט זה של "משפט מזוור" למר נפתלי רו?

ג. האם גם במקרים של הפגנות "גוש אמונים" הוזמנו חותמי טופס הבקשה לרשיון למשפט בפרטי אי-שום דומים?

שר הפנים י. בורג:

א-ב. תאריך המשפט נקבע על-ידי בית-המשפט. בשל קוצר הזמן נמסרה לנאשם ההזמנה לדיון המשפטי אישית על-ידי איש משטרה מיחידת ההוצאה לפועל, דבר שהוא מקובל ונהוג במשטרה, ולא באמצעות הדואר.

ג. בכל מקרה שבו מחליטים להביא מאן דהוא לדיון בשל הפרת חנאי רשיון להפגנה והפרת הסדר הציבורי שנגרם בעקבות הפרה זו מוגש כתב אישום בהסתמך על עובדות המקרה שבעקבותיו מוגשת התביעה.

בלי להיכנס לצד המשפטי של העניין רצוני לש-  
אול :

1. האם נערכה חקירה עליידי משרד הפנים על הסיבות שהניעו את ראש עיריית נתניה בשנת 1973 לשלם לחברת "אדגר" פיצויים שלא נתבקשו עלי-ידה ?
2. אם נערכה חקירה, מה הם הממצאים ?
3. אם לא נערכה חקירה, האם נוכח החשיבות ה-  
ציבורית של העניין יתבע משרד הפנים ממבקר המדינה לערוך חקירה בנידון ?

שר-הפנים י. בורג :

בנושא הנזכר בשאלתה, ובנושאים אחרים הקשורים אליו נערכה חקירה משטרתית. חומר החקירה הועבר לפ-  
רקליט המחוז, לעיניו ולהחלטתו.

היו"ר ח. גרופמן :

שאלה נוספת לחברת-הכנסת ארבל-אלמולינו.

שושנה ארבל-אלמולינו (המערך) :

אדוני השר, מתי אפשר יהיה לפרסם את החומר ?

שר-הפנים י. בורג :

לא אני הכתובת להשיב על כך. משוועבר החומר  
לפרקליט המחוז הוא הכתובת לתשובה ולא אני.

### 3134. התנהגות המשטרה כלפי פעיל

"שלום עכשיו"

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את שר הפנים ביום ט"ו  
בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979) :

ב-13 בינואר 1979, בשעה 16:00, התקיימה בגן  
העצמאות בירושלים הפגנה ברשיון של אנשי "שלום  
עכשיו". בין מבקשי הרשיון היה מר נפתלי רו. עם  
תום ההפגנה הלכו שניים מהמפגינים כמשלחת נושאת  
מכתב לראש הממשלה. אף שההפגנה פוזה גלול כמה א-  
נשים אליהם. מר נפתלי רו נשאר בגן העצמאות כדי  
לנקות את המקום משלטים וכרזות. ב-29 בינואר 1979,  
בשעה 17:00, בא נציג המשטרה לביתו של מר רו  
והודיע לאשתו שעליו להתייב למחרת ב-8 בבוקר  
בבית-משפט השלום בפני השופט ד"ר כהן, וזאת ללא  
כל הודעה מוקדמת או אזהרה. כאשר טען מר רו למח-  
רת בבית-המשפט שאין לו מושג מה רוצים ממנו ושהוא  
מתפלל על הלחץ טענה נציגת המשטרה כי הוא מואשם  
על-פי סעיף 151 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ושהיא  
מתנגדת לדחיית הדיון ליותר מארבעים ושמונה שעות.  
שאלות הן :

1. האם רואה המשטרה בהתכנסויות ובפעילות של  
אנשי "שלום עכשיו" גורם חתרני ומוזיק ומסוכן לשלום  
הציבור ?

2. האם הדרך שבה הודיעו למר רו על מועד מש-  
פט והלחץ לזיירו ההליכים מקובלים על המשטרה בכל  
המקרים שבהם הפגנה ברשיון לא פוזה בסדר מופתי,  
לדעתה ?

3. האם מר נפתלי רו, כפעיל בתנועת "שלום עכ-  
שיו", הוא אלמנט מסוכן לציבור ויש לנהוג בו בדרך  
מחמירה ?

כקבוצה בגין "מצב חמרי" מכיוון שבודאי לחלק מן  
הפנסיונרים יש די הכנסה גם לתשלום מסים בעד שירות-  
תי העיריה.

לשאלה ב : הוועדה הממלכתית לענייני השלטון המ-  
קומי (ועדת זנבר) נותנת את דעתה לכל נושא ההנחות  
ובודאי תנסה כללים חדשים ההולמים את הבעיות כפי  
שהן נראות כיום.

### 3131. פעילות בלתי חוקית של מועדון קלפים

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר הפנים ביום ט"ו  
בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979) :

נמסר לי כי באור-עקיבא פועל מועדון קלפים ללא  
רשיון וכי חלק מהמשחקים בו מפסידים סכומי כסף גדו-  
לים — כשיעור משכורתם החדרית ואף יותר מכך —  
ומשפחותיהם נשארות לאחר מכן ללא אפשרות קיום.

בקשר לכך אבקש להשיב לי :

1. האם ידיעה זו נכונה ?
2. אם כן, האם מותר על-פי החוק לקיים מועדון  
קלפים ללא רשיון ?
3. אם אסור, מדוע לא סוגרת המשטרה את המו-  
עדון הזה ?

שר-הפנים י. בורג :

לשאלות 1-2 : המקום הנזכר בשאלתה פעל כ-  
בית-קפה אשר כפי שהוברר מאוחר יותר נוהלו בו גם  
משחקי קלפים. למשטרה הגיעו ידיעות על כך והמקום  
היה תחת מעקב. ב-28 בפברואר 1979 פעלה המשטרה  
במקום ונמצאו בו אנשים ששיחקו קלפים. נגד בעלי  
המקום והמשחקים נפתחו תיקים פליליים.

לשאלה 3 : בעקבות ממצאי החיפוש הוצא על-ידי  
המשטרה צו לסגירת המקום על-פי הסמכות המוקנית לה  
בפקודת המשטרה.

היו"ר ח. גרופמן :

שאלה נוספת לחברת-הכנסת נמיר.

אורה נמיר (המערך) :

אם בית-הקפה נסגר על-פי צו, האם יש אפשרות  
לפתוח אותו מחדש ? ואם כן, על פי אילו תנאים ?

שר-הפנים י. בורג :

אינני יכול לענות על כך כי צריך לבדוק את ה-  
שאלה. בחפץ לב אבדוק אותה ואודיע לך.

### 3133. אי-סדרים בפעילותו הכספית

של ראש עירייה לשעבר

חברת-הכנסת ש. ארבל-אלמולינו שאלה את שר הפנים  
ביום ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979) :

בעתון "ידיעות אחרונות" פורסם שבבירור משפטי  
שהתקיים בבית-משפט השלום אצל השופט מר יהושע  
גרוס נמסר שראש עיריית נתניה בשנת 1973 מר עובד  
בן-עמי, שילם חצי מיליון ל"כ פיצויים לחברת "אדגר"  
וכסף זה לא נמסר לחברה אלא הועבר בחלקו לקרן תל-  
חי.

בדיקה ואם יתברר כי אכן המעצר לא היה במקומו יי-  
נקטו נגד האחראים צעדים מתאימים.

### 3141. מעצר פועלים ערבים ללא סיבה

חבר הכנסת ת. טובי שאל את שר הפנים ביום ט"ו בשבט  
תשל"ט (12 בפברואר 1979):

שלושת הפועלים סובחי סאלח מסארה וסמיה מחמוד  
עלי, שניהם מטייבה ושלישי שהוא קרובם מקלקליה, יצ-  
או יחדיו מטייבה בשבת, ה-20 בינואר 1979, בשעות ה-  
ערב, עם כלי העבודה שלהם לכיוון תל-אביב כדי ש-  
יוכלו להתחיל בעבודתם ביום ראשון. בסביבות השעה  
8:00 בערב נעצרה מכוניתם בדרך על-ידי כוח משטרה.  
השוטרים חיפשו במכונית וחקרו את הפועלים. הם לא  
מצאו דבר ובכל זאת נלקחו הפועלים אל בית-המעצר  
המשטרתי באבו כביר. כשהפועלים לא חזרו לביתם החלו  
קרוביהם במסע חיפוש אתריהם. הם התקשרו למשטרה ו-  
גם למשרד הפנים. המשטרה הודיעה למשפחה שהאנ-  
שים אינם נמצאים בשום תחנת משטרה ואם יתגלה  
דבר כל שהוא יודיעו להם. לאחר מעצר של 48 שעות  
שוחררו שלושת הפועלים, כמובן בלי שיהיה דבר נגדם.  
הנני שואל את כבוד השר:

1. מדוע נעצרו שלושת הפועלים הנ"ל ללא כל  
סיבה?
2. מדוע כשנעצרים אנשים אין המשטרה מוכנה ל-  
הודיע לבני משפחתם?
3. מדוע המשטרה שקיבלה תלונה מבני המשפחה  
על היעדרות קרוביהם לא מצאה לנכון להודיע להם על  
מקום הימצאם וגרמה להם לחפש במקומות מרוחקים?
4. האם נוכח הפגיעה הקשה בשלושת הפועלים ה-  
נ"ל מוכן כבוד השר לחקור את נסיבות מעצרים ולהוציא  
מסקנות נגד הפוגעים בזכויותיהם של אזרחים נפגעים  
כדי למנוע הישנות של התעללות כזאת באזרחים ער-  
בים?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה 1: שלושת האנשים הנזכרים בשאלתה נ-  
עצרו לאחר שנמצאו במכונית שיצאה בצורה מעוררת  
חשד מבניין הולך ונבנה כשארותיה כבויים. הסברם ל-  
מעשיהם במקום והנסיבות שבהם נעצרו עוררו חשד כי  
הם מעורבים בעבירה פלילית. לאחר שנבדקו פרטי ה-  
מקרה והובהר כי הם אינם מעורבים בעבירה שוחררו ה-  
חשודים ממעצרים.

לשאלה 2: החשודים נשאלו בעת מעצרים אם בר-  
צונם להודיע לבני משפחותיהם על דבר המעצר. אחד  
השיב בשלילה ושניים השיבו בחיוב. עקב טיפול בלתי  
נכון לא נעשו הפעולות הדרושות כדי להודיע לבני מש-  
פחות העצורים שביקשו למסור כי הם נעצרו. נגד ה-  
אחראי לכך יינקטו צעדים משמעתיים מתאימים.

לשאלה 3: בגלל חוסר בפרטים בשאלתה לא עלה  
בידי המשטרה לברר למי ואם בכלל פנו בני משפחות ה-  
עצורים כדי לברר את גורלם.

לשאלה 4: בעקבות פניית חבר הכנסת הנכבד ערכה  
המשטרה בירור שתוצאותיו הובאו לעיל ואין צורך בע-  
ריכת חקירה נוספת.

תשובת שר-הפנים י. בורג:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה 1: לא.

לשאלה 2: המשטרה ביקשה מבית-המשפט לקבוע  
תאריך מוקדם ככל האפשר לדיון במשפט שהוגש נגד  
האדם הנזכר בשאלתה, כפי שהיא נוהגת בכל מקרה ש-  
בו מדובר על הפרת הסדר הציבורי. תאריך המשפט נק-  
בע על-ידי בית-המשפט ובשל קוצר הזמן נמסרה לנאשם  
ההזמנה לדיון המשפטי אישית על-ידי איש משטרה  
מיחידת ההוצאה לפועל, נוהג שהוא רגיל ומקובל ב-  
משטרה, ולא באמצעות הדואר.

לשאלה 3: כל עוד חברת הכנסת השואלת לא הג-  
דירה באופן משפטי את המושג "אלמנט מסוכן" אין  
בידי לענות על השאלה.

### 3140. מעצר סטודנט ערבי על-ידי אנשי בטחון של אוניברסיטה

חבר הכנסת ת. טובי שאל את שר הפנים ביום ט"ו ב-  
שבט תשל"ט (12 בפברואר 1979):

מאז נסאר, סטודנט באוניברסיטת בר-אילן ויישב-  
ראש ועד הסטודנטים הערבים שם, הותקף ביום שלישי,  
30 בינואר 1979, בעת שתילק כרוז של התאחדות הסט-  
דנטים הערבים, על-ידי "אנשי בטחון" באוניברסיטה ו-  
הועבר לתחנת המשטרה אור-יהודה, שם הוחזק במשך  
שש שעות ולאחר מכן שוחרר מאחר שמצאו כי אין במה  
להאשימו.

הנני שואל:

1. מדוע נעצר הסטודנט מאזן נסאר?
2. האם יש ל"אנשי הבטחון" באוניברסיטה סמכות  
לעצור סטודנטים ללא סיבה?
3. מדוע הוחזק הסטודנט מאזן נסאר שש שעות ב-  
תחנת המשטרה באור-יהודה?
4. האם מוכן כבוד השר לבדוק מי אחראי לפגיעה  
ו/ו בסטודנט מאזן נסאר ולהוציא כלפיו את המסקנה  
המוזנקת?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה 1: הסטודנט נעצר על-ידי המשטרה לאחר  
שחילק בתחומי הקמפוס כרוזים אשר לדעת קצין הב-  
טחון של האוניברסיטה היה בתכנם משום פגיעה בבט-  
חון המדינה. הסטודנט לא נענה לבקשת קצין הבטחון  
להפסיק את חלוקת הכרוזים וכן לא נענה לדרישת סט-  
דנט — איש משטרה שהיה במקום שלא בתפקיד — להור-  
דהות בפניו. למקום הוזמנה המשטרה והסטודנט נעצר.

לשאלה 2: לאנשי הבטחון באוניברסיטה אין סמ-  
כויות מעצר מעבר לסמכות המוקנית לכל אורח בחוק.

לשאלה 3: הסטודנט הוחזק בתחנת המשטרה "מ-  
סובים" עד לסיום הברור.

לשאלה 4: מבדיקה ראשונית של המקרה נוסא  
השאלתה מתעורר ספק בצדקת מעצרו של הסטודנט ב-  
גין מעשיו בשטח האוניברסיטה. הנושא מצוי עדיין ב-

שרי-הפנים י. בורג :

פעמיים היה ויכוח. אז ניהל את הישיבה יושב-ראש אחר, אם התקנון אומר —

היו"ר ח. גרופמן :

אני אומרת לך, אדוני השר, מהו הנוהג. אתה יכול לקבל זאת או לא ; אם אתה מבקש לא לקבל זוהי זכותך.

שרי-הפנים י. בורג :

אני משתמש בזכותי לא מפני שיש כאן משהו לי-העלים אלא מסיבה פשוטה : בלי לאמץ את הדמיון אני יכול לתאר לעצמי מצב שבו על כל שאילתה יל חבר כנסת שאיננו נוכח באולם ימצא מתנדב שיבקש לש-מוע את התשובה. ואז כל התקנה תהיה בטלה ומב-טלת.

דניאל רוזוליו (המערך) :

איננו יודעים מראש מתי תינתנה התשובות לשאיל-תות.

היו"ר ח. גרופמן :

העניין מסור לרצונו החפשי של השר.

דניאל רוזוליו (המערך) :

אני מבקש רשות לקרוא קריאת ביניים. אם השר התנצל על שהתשובה לשאילתה באה כל כך באיחור, בגלל הנימוקים שהוא הביא אותם, מותר להגות שהחברי הכנסת אינם יודעים מתי יבוא זמנה של התשובה. לא על כל שאילתה יש בקשה לקרוא את התשובה.

שרי-הפנים י. בורג :

אני מבקש לבדוק את הנושא בנשיאות הכנסת. כחבר כנסת וכסגן יושב-ראש הכנסת בכנסת הראשונה אקבל את החלטתה של הנשיאות.

שושנה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :

העניין הפך לנוהג. אפשר להשיב לשאילתה שחבר כנסת אחר מבקש לשמוע את התשובה עליה.

שרי-הפנים י. בורג :

אנהג לפי החלטת הנשיאות.

דניאל רוזוליו (המערך) :

בניגוד לתקנון אתה משיב היום על שאילתה מיום 8 בנובמבר.

היו"ר ח. גרופמן :

זכותו של השר, אם רצונו בכך, לא לקרוא את ה-תשובה.

מאיר פעיל (מחנה שלי) :

אין לו זכות כזאת. הוא צריך להשיב, בלי ח-מות.

אברהם כץ (עוז) (המערך) :

האם אני יכול לשמוע את התשובה לשאילתה שלי ?

היו"ר ח. גרופמן :

חברי-הכנסת כץ (עוז) נכנס עכשיו לאולם והוא מבקש לשמוע את התשובה.

שרי-הפנים י. בורג :

בחפץ לב. אני רוצה להשיב לשאילתה של חבר-

3177. הודאה של קצין משטרה בחלקו

בעיניו עצירים

חברי-הכנסת צי. ביטון שאל את שר הפנים ביום כ"ב בש-בט תשל"ט (19 בפברואר 1979) :

הובא לידיעתי כי קצין משטרה במשטרת ישראל הודה בפני כלי התקשורת על כי במסגרת תפקידו הוא ממונה על הענקת מכות חשמל באיברי מין של עצירים. אבקש את כבוד השר להשיב לי :

א. האם ידיעה זו נכונה ?

ב. אם כן, מי החליט, מתי הוחלט ועל-פי איזה גו-הלים מפעילים עונש בארבארי זה ?

תשובת שרי-הפנים י. בורג :

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

הידיעה משוללת כל יסוד.

3178. השבתת המחלקה לשירותי רווחה

בעיריית קריית-גת

חברי-הכנסת א. כץ (עוז) שאל את שר הפנים ביום כ"ב בשבט תשל"ט (19 בפברואר 1979) :

בעתון "דבר", מיום 7 בפברואר 1979, פורסם כי ה-מחלקה לשירותי רווחה בעיריית קריית-גת מושבתת על-ידי ראש העיריה.

אודה לכבוד השר אם ישיב לי :

א. האם מודע כבוד השר למצב ?

ב. האם רשאי ראש עיריה להשבית מעבודה 50 איש ?

ג. האם אין ראש העיריה מודע לכך כי השבתת המחלקה לשירותי רווחה מנוגדת לחוק יישוב סיכסוכי עבודה, תשי"ז—1597, סעיף 5א ?

ד. מה, לפי דעתו של השר, עלולות להיות ההש-כות על ציבור העובדים ועל ציבור הנוקדים למחלקה לשירותי רווחה, מחלקה המטפלת בציבור נזקק ורגיש ?

היו"ר ח. גרופמן :

חברי-הכנסת כץ (עוז) איננו נוכח באולם.

שרי-הפנים י. בורג :

התשובה תימסר לפרוטוקול.

דניאל רוזוליו (המערך) :

אבקש מכבוד השר לקרוא את התשובה.

שרי-הפנים י. בורג :

היא תופיע בפרוטוקול.

היו"ר ח. גרופמן :

בדרך כלל אם חבר כנסת מבקש מהשר להשיב מעל במת הכנסת על השאילתה, השר נענה.

שרי-הפנים י. בורג :

דומני ששנינו, איש איש במקומו, במחנהו תחת דגלו התווכחנו בנושא הזה.

היו"ר ח. גרופמן :

לא על כך התווכחנו אלא על אורך התשובה.

חוברת כ"ג, ישיבה רי"ב  
— שאלות ותשובות —

לפי אומדן המבוסס על דיווחי חלק מן הרשויות המקומיות היה ליום 31 במארס 1977 כ-885 מיליון לירות. לסוף שנה זו יגיעו החובות לפי המשוער לפחות ל-1,150 מיליון לירות.

לשאלה ג: משרד הפנים קובע בתקציב המאושר לכל שנת כספים את הסכום שלדעתו ניתן לגבות מן ה-חייבים ברשות המקומית על חשבון שוטף ועל חשבון פיגורים. המשרד אינו מקבל את התביעות של רשות מקומית להקטין את האומדן אם הרשות המקומית מפגרת במימוש הסכומים. במקרה כזה נדרשת הרשות המקומית להפחית את הוצאותיה במקביל.

לשאלה ד: כאמור משרד הפנים אינו מקבל פניות המתבססות על פיגורים בגביית מסים. השנה יגיש משרד הפנים הצעת חוק שתגרום להצמדת פיגור תשלומי חובה למדד המתירים לצרכן וכך יהיה בידי השלטון המקומי כלי לגבייה אפקטיבית של החיובים השוטפים.

### 3188. עינוי עצירים בעת חקירתם

חבר-הכנסת צ'י. ביטון שאל את שר הפנים ביום כ"ב בשבט תשל"ט (19 בפברואר 1979):

לאור התרבות הדיווחים והתלונות של עצירים על עינויים בעת חקירתם, אבקש להשיב לי:

א. האם עינוי עצירים הוא מדיניות רשמית בניהול חקירות במשטרת ישראל?

ב. אם כן, מתי הוחלט, מי החליט ובאילו תנאים מופעלים עינויים אלה?

ג. מה הוא מספר האסירים שהתלוננו על עינויים במהלך חקירתם?

ד. כמה מתלונות אלו נבדקו על-ידי בתי-משפט ו-נמצאו נכונות?

ה. מה הם האמצעים שנקטו, אם בכלל, כנגד ה-עצירים והשוטרים המשתמשים באמצעים אלה?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

שימוש בכוח בלתי מוצדק נגד אזרחים אסור בתכ-לית האיסור. כל תלונה על שימוש בכוח המגיעה לידיעת המשטרה נבדקת לגופה על-ידי הגורמים המוסמכים לכך במשטרה. בחלק גדול מן המקרים מועברים ממצאי ה-בדיקה לעיונו ולהחלטתו של היועץ המשפטי לממשלה או לפרקליט המחוז. המשטרה מתייחסת בחומרה לאנשי משטרה שהתלונות נגדם נמצאות מוצדקות, ופועלת הן במישור ההסברתי-החינוכי והן במישור המשמעתי-עונשי למען ביעור תופעות אלה.

### 3200. תגובת משרד הפנים לממצאים ברבר

אי סדרים במנועה האזורית מרחבים

חבר-הכנסת י. כהן שאל את שר הפנים ביום כ"ט בשבט תשל"ט (26 בפברואר 1979):

לאור המסקנות החמורות שאליהן הגיעה ועדת הכלכלה של הכנסת על קיום אי סדרים כספיים ועל ניתוח כושל של המנועה האזורית מרחבים על-ידי הישב-ראש שלה ולאור המידע שהגיע אלי לאחרונה על חקירות תערוכות

הכנסת כץ (עו). אין זה גורע מבקשתי שהנשיאות תח-ליט מהו הנוהל.

דניאל רוזוול (המערך):

אין זה גורע גם מבקשתי, מה גם שהשר אמר שהוא עונה על השאלתה באיחור כיוון שבמשרד התחלפו פקידים.

שר-הפנים י. בורג:

קריאת ביניים זו קשורה לשאלתה של חברת-הכנסת נמיר.

ולהלן התשובה לשאלתה:

בתחילת חודש פברואר 1979, על רקע עירעור היח-סים בין ראש עיריית קריית-גת ובין מנהל המחלקה ל-שירותי רווחה בעיריה, פוטר מנהל המחלקה מתפקידו. לימינו של מנהל המחלקה התייצבה מועצת פועלי קריית-גת שהכריזה על סיכסוך עבודה וכתוצאה מכך נקט ה-לק גדול מעובדי הלשכה בעיצומים. בתגובה לכך הש-בית ראש העיריה זמנית את פעולות הלשכה ולאחר ימים מספר הפעיל שירותים חלקיים בעזרת אותם עובדי ה-לשכה שהסכימו להמשיך בעבודתם. לבסוף, בהתערבותו של הממונה על יחסי העבודה, נמסר עניין פיתוריו של מנהל המחלקה להכרעתו של בורר בהסכמת שני הצד-דים ועבודת הלשכה התחדשה במלוא ההיקף.

### 3187. בעיות כספיות של רשויות מקומיות

חבר-הכנסת ש. פלאטו-שרון שאל את שר הפנים ביום כ"ב בשבט תשל"ט (19 בפברואר 1979):

מפגישות שקיימתי עם ראשי רשויות מקומיות בר-חבי הארץ נתברר לי כי לכמה רשויות לא העביר משר-ד הפנים את כל הכספים המגיעים להן. כמ-י-כן נת-ברר כי מספר גדול של רשויות מפגרות בגביית מסים מתושבי הרשות.

שאלותי הן:

א. האם ובכמה מספר כיום משרד הפנים בהעברת כספים לרשויות המקומיות?

ב. בכמה מסתכמים כיום חובות תושבים לרשויות המקומיות?

ג. מה היא מדיניות המשרד כלפי אותן רשויות ה-מפגרות בגביית מסים מן התושבים?

ד. מה יש בדעת משרד הפנים לעשות כדי לאלץ את הרשויות לגבות את כל המגיע להן מתושבים ומעסקים שבשטח שיפוטן כטרם יפנו למשרד הפנים בבקשות ל-הגדלת התקציבים?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה א: עד לסוף שנת הכספים יעביר משרד הפנים את כל הכספים המגיעים לרשויות המקומיות, ל-אחר שוועדת הכספים של הכנסת אישרה בראשית חודש פברואר העברה של 610 מיליון לירות מן הרורבה ל-סעיף "מענק לרשויות המקומיות", כן הועמדו סכומים של מיליון לאיוון התקציב.

לשאלה ב: חובות התושבים לרשויות המקומיות

נוכח הידיעות שמתכוננים להוציא את משמר הגבול מהגליל ולהעבירו לתפקידי שיטור בתל-אביב.

נוכח הרגישות הבטחונית הקיימת ביישובי העימות והצורך לחזק את רוחם של תושבי אזורי הספר, רצוני לשאול את כבוד השר:

1. האם קיימת החלטה להוציא את משמר הגבול מיישובי העימות בגליל הצפוני?

2. אם כן, האם נעשה הדבר בתיאום ובהסכמה עם הרשויות המוניציפאליות ביישובים אלה?

3. אם לא, האם מוכן כבוד השר לבדוק מחדש את הבעיה בשיתוף עם הנציגים המוסמכים של היישובים האלה?

שר-הפנים י. בורג:

לשאלה א: אבטחת קו הגבול היא באחריות צה"ל בעוד שהאחריות לבטחון פנים הוטלה על משטרת ישראל.

לשאלה ב: פלוגות משמר הגבול אשר הועסקו בי-אבטחת הגבול בצפון תחת פיקוד צה"ל יועברו למרכז הארץ כדי למלא א תפקידן ככוח משטרה בנושאי בטחון פנים ומלחמה באללימות ובבריאות.

לשאלה ג: לצורך המלחמה בגניבות וחיוק בטחון הפנים במגזר החקלאי תוקם השנה סירת משמר הי-שובים שתפעל גם בצפון הארץ.

לשאלה ד: גודל וסוג הכוחות בקו הגבול הם בי-תחום אחריותו של צה"ל והוא גם האחראי לבטחון הי-שוטף ביישובי קו העימות.

לשאלה ה: את בעיות בטחון הפנים והבטחון הי-שוטף יש לבחון בראייה כלל ארצית. אי לכך חייבת המשטרה להקצות את הכוחות לפי שיקולים אלה.

3308. איבד דרכון עליידי אורח ישראלי  
בחץ לארץ

חבריהכנסת צ' ביטון שאל את שר הפנים ביום ו' באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

הובא לידיעתי מקרה שבו אורח ישראלי, אליעזר כ"ץ, איבד את דרכונו בעת שהותו בהולאנד. הדרכון נמצא והועבר לשגרירות ישראל בהאג אך נוספו בו דברים שהיו כתובים בערבית. לכן נמנע ממנו לקבל את דרכונו חזרה והוא הגיע ארצה בתעודת מעבר בלבד. מר שהגיש בקשה לקבל דרכון חדש גענה בשלילה, בטענה כי הוא בעל עבר פלילי, דבר שאינו נכון.

רצוני לשאול:

א. האם ידועים לכבוד השר מקרים דומים למקרה הנ"ל?

ב. אם כן, האם ער משרד הפנים לתופעה של שי-מוש לרעה בדרכונים של אורחים ישראלים המאבדים את דרכונם בחץ-לארץ?

ג. אם המקרה הנ"ל נכון לפרטי, מדוע אין משי-רד הפנים מאשר את חידוש דרכונו של מר אליעזר כ"ץ?

במשטרת ישראל בעקבות ממצאי משרדך, אודה לך-בדודו אם ישיב לי:

1. מה הן תוצאות החקירה של המשטרה?

2. האם יש כוונה להשעות את ראש המועצה מתפ-קידו עד לגמר החקירה?

3. מה עשה משרדך מאז מורסמו מסקנות ועדת הי-כלכלה של הכנסת?

4. אם טרם נעשה דבר, כיצד מתעתד משרדך לה-גיב?

שר-הפנים י. בורג:

החקירה המתנהלת במשטרה בנושא זה טרם הי-תאמה.

3220. פעולות המשטרה נגד מדביקי כרוזים

חבריהכנסת א. רון שאל את שר הפנים ביום כ"ט בשבט תשל"ט (26 בפברואר 1979):

בצומת לטרון — כביש רמאללה הותקנו תמרורים ושלטים המזהירים את הנהגים מפני ירידה לשוליים. כמו כן מוצב שם שלט המסביר, באנגלי תוערבית, את כללי ההתנהגות ביהודה ושומרון. בשבוע שעבר הופ-תעתי לראות כי השלטים הללו, שהותקנו על-ידי המ-דינה, הושחתו והורדקו עליהם כרוזים דמויי תמרור הי-מורים כי הדרך הישרה מובילה להתנחלות והדרך חזרה — לאוטונומיה.

אבקשך להשיב לי:

1. האם ידוע הדבר למשטרה (המדובר בצומת ראי-שית)?

2. האם ידועה למשטרה זהותם של מדביקי הכרו-זים, כלומר משחית רכוש המדינה?

3. אם זהותם של המשחיתים אינה ידועה האם ניסתה המשטרה לחפשם?

4. אם ידועה למשטרה זהותם של מדביקי הכרו-זים, האם הם הועמדו לדין כפי שהועמדו לדין אנשי "שלום עכשיו"?

5. מה חושב השר לעשות בנידון?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה 1: כן. הדבר נודע למשטרה רק בעקבות הגשת שאילתה זו. קודם לכן לא הגישה למשטרה כל תלונה בנידון.

לשאלה 2: לא.

לשאלות 3-5: כאמור, נודע המעשה למשטרה רק לאחר הגשת השאילתה, כנראה זמן רב לאחר ביצועו. ונראה כי הגשם שירד מאז הדבקת הכרוזים גרם להס-רתם. בנסיבות אלה לא מצאה המשטרה לנכון לנקוט בפעולות חקירתיות מיוחדות בנידון.

3248. יריעה בדבר התאמת משמר הגבול

מהגליל

חבריהכנסת ש. ארבל-אלמזלינו שאלה את שר הפנים ביום ו' באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

יישובי העימות באצבע הגליל הביעו את דאגתם

הצהרתו של האיש הנזכר בשאלתה שהוא אינו יהודי  
די תואמת את הרישום במרשם האוכלוסין. לא ידוע לי  
משדרי על לחצים כל שהם שהופעלו נגדו.

שרה שטרן-קטן (חזית דתית לאומית):  
אבקש את כבוד השר להשיב על השאלתה שלי,  
מס' 2921.

היו"ר ח. גרופמן:

לפי בקשת חברת-הכנסת שטרן-קטן אבקש את  
השר לקרוא את התשובה לשאלתה.

(שר-הפנים י. בורג קורא את התשובה, ראה עמ' 2312).

פנחס שינמן (חזית דתית לאומית):  
אבקש לשמוע את התשובה לשאלתה שלי.

היו"ר ח. גרופמן:

השר מתקשה למצוא את התשובה. אינני חושבת ש-  
בכל מקרה אפשר להיענות לבקשה.

1953. מצב בריאותו של ראש הממשלה

חברת-הכנסת י. זכאי שאל את שר הבריאות ביום כ"ב  
בסיון תשל"ח (27 ביוני 1978):

בעתונות בארץ ובעתונות בחוץ-לארץ התפרסמו י-  
דיעות על-אודות מצב בריאותו של כבוד ראש הממשלה  
ועל נכונותו לעבור ניתוח לב.

הציבור בישראל מודאג ממצב זה ומאחל בריאות  
לראש הממשלה.

אבקש להשיב לי:

מה מידת הנכונות של הידיעות האלה?

שר-הבריאות א. שופסק:  
ידיעות אלו אין כל יסוד.

היו"ר ח. גרופמן:

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת זכאי.

יחזקאל זכאי (המערך):  
אדוני השר, מדוע עונים על שאלתה אחרי שמונה  
תשעה חודשים?

שר-הבריאות א. שופסק:  
משהו קרה לשאלתה זו. חידשו את השאלתה לפני  
שבוע ימים. היות שהעניין לא היה אקטואלי חשבתי  
שהשואל ויתר על התשובה. לפני שבוע נמסרה לי ה-  
שאלתה מחדש. נאמר לי שהשואל עדיין מעוניין ב-  
תשובה.

באיר פעיל (מתנה שלי):  
במשרד הבריאות צריך לדעת שאחרי כל תשעה  
חודשים נולד משהו.

2832. הסיבות להקמת בית-מטבחים  
בבאר-שבע

חברת-הכנסת ח. קוסמן שאל את שר הבריאות ביום ט"ו  
בטבת תשל"ט (15 בינואר 1979):

נודע לי כי עומדים להקים משחטה בבאר-שבע, ב-  
השקעה של עשרות מיליוני לירות. זאת כאשר המשחטה

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלות א ו-ג: עניינים אישיים הקשורים בעברו  
של אדם או במעמדו האישי אינם נושא לדיון פומבי.  
לשאלה ב: משרד הפנים מתאם את פעולותיו  
עם המשטרה וגורמי הבטחון והוא ער, ער מאוד לנושא.

3311. מניעת כניסתם של חיילי או"ם  
מלבנון לישראל

חברת-הכנסת ש. פלאטו-שרון שאל את שר הפנים ביום ו'  
באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

חיילי כוח האו"ם השוהים בדרום לבנון יוצאים לב-  
לות בישראל. בעתונות בעולם מתפרסמים פרטים פי-  
קאנטיים על כך. חייל כזה ניצל לאחרונה את החופש  
הקיים במעבר לישראל וניסה להבריח חומר נפץ למען  
המחבלים. בכוח האו"ם נמצאים חיילים גם ממדינות  
שאינן מקיימות עם ישראל קשרים דיפלומטיים.

רצוני לשאול:

א. באיזה דרכונים נכנסים חיילים אלו לישראל?

ב. האם יוכל שר הפנים להביא בפני הממשלה ה-  
צעה שתעצור את הכניסה על חיילים הבאים ממדינות  
שאינן לנו עמן קשרים דיפלומטיים?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לשאלה א: החיילים המשרתים בכוח האו"ם בדרום  
לבנון נכנסים לישראל על-פי תעודת מעבר מטעם ה-  
או"ם והיא תעודה מוכרת.

לשאלה ב: אין כוונה לאסור את כניסתם של חיילי-  
לים הבאים ממדינות שאין לנו עמן קשרים דיפלומטיים.  
טיים.

3355. רישום של לא יהודי כיהודי

חברת-הכנסת ק. כהנא שאל את שר הפנים ביום ו'  
תשל"ט (5 במארס 1979):

ב"מעריב" מיום ד', י' בשבט תשל"ט, קראנו על  
משפטו של אלכסנדר בלניטריה אשר הצהיר בבית-ה-  
משפט שהוא אזרח ברית-המועצות שאינו יהודי. הנ"ל  
עלה ארצה בשנת 1974 עם משפחתו של יהודים ולדבריו  
הופעל עליו לחץ כבד כדי שיירשם כיהודי.

יורשה לי לשאול:

א. האם רשום הנ"ל במרשם התושבים כיהודי?

ב. אם כן, על יסוד מה נרשם כיהודי?

ג. האם נכון שהופעל עליו לחץ כדי שיירשם כ-  
יהודי?

ד. מי הפעיל עליו לחץ זה או, לחילופין, מי חשד  
בהפעלת אותו לחץ?

ה. אם נכונה הידיעה, מה בדעתך לעשות כדי למ-  
נוע הישנות של מקרים כאלה בעתיד?

תשובת שר-הפנים י. בורג:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

ג. כדי לשפר את המצב אנו מתכננים עכשיו את הפעולות הדרושות להקטנת הויהום הנגרם ממפעלים אחרים באזור, כגון חברת החשמל ובת-הזיקוק.

8245. פגירת מרפאות של קופת-החולים הכללית

חברת-הכנסת ח. גרופמן שאלה את שר הבריאות ביום ט"ו בטבת תשל"ט (15 בינואר 1979):

נודע לי כי קופת-החולים הכללית נאלצה לאחרונה לסגור מרפאות קטנות בגלל צימצומים בתקציבה. אחת המרפאות העומדות להיסגר נמצאת ברחוב אוליפנט, במרכז תל-אביב.

אזור מגורים זה מאוכלס ברובו קשישים, שהמרפאה שימשה להם מקום עיקרי לטיפול רפואי. העברתם של הקשישים לטיפול במרפאה גדולה ומרוחקת מהווה סיבה נוספת לניכור ופגיעה ביכולתם של הקשישים לתפקד.

שאלתי היא:

מה בדעת השר לעשות כדי למנוע פגיעה חמורה זו באוכלוסיה חלשה זו?

שר-הבריאות א. שופמן:

מאחר שהמדובר במרפאה של קופת-החולים הכללית יש להפנות שאלה זו, בראש וראשונה, אל מרכז קופת-החולים. אין לי ספק כי יש מקומות אחרים שבהם ניתן לקצץ בתקציב קופת-החולים בלי לפגוע באוכלוסיה של קשישים או שכבות מצוקה אחרות. בשעתו אף הוצע ליושב-ראש של מרכז קופת-החולים כי אנו נציע היכן יבוצעו הקיצוצים בלי לפגוע באוכלוסיה, ברם ההצעה הושבה ריקם.

היו"ר ח. גרופמן:

תודה. אני מצטערת על שאין לי אפשרות לשאול עוד שאלה.

2891. בעיית החולים במחלות כרוניות וגריאטריות

חברת-הכנסת י. מ. אברמוביץ שאלה את שר הבריאות ביום כ"ג בטבת תשל"ט (22 בינואר 1979):

בעתונות הועלה בימים אלה המצב הקשה השורר בבתי-החולים למחלות הכרוניות והגריאטריות. בעתון "הארץ" נאמר כי בחיפה חסרות 400 מיטות לחולים אלה.

כראש האגף לשירותי רוחה בעיריית תל-אביב ב-משך שנים רבות אני יודע כי מצב דומה שורר גם בתל-אביב, אף על פי שקיים באזור זה מוסד לחולים כרוניים וקשישים בגבעת-השלווה. אולם על כל מיטה מבין 450 המיטות שבו יש עשרות בקשות.

מצב דומה קיים גם ביתר חלקי המדינה עם התרבות מספר הזקנים, וביניהם החולים הכרוניים וקשישים. רצוני לשאול:

איוו פעולה רצינית ורחבת-היקף בדעת הממשלה לנקוט כדי לפתור את הבעיה או להקל ולשפר את המצב בתחום זה, ההולך ומחמיר?

הקיימת בקריית-מלאכי (מרבק) עובדת בתפוקה של 60% ומקיפה את אזור הדרום לרבות באר-שבע. אודה לכבוד השר אם יואיל להשיב לי:

מה הם הגורמים שהביאו את משרדך להחלטה להקים משחטה נוספת באזור?

תשובת שר-הבריאות א. שופמן:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

תיכנון הקמת בתי-מטבחים והפיקוח עליהם הם בי-אחריות משרד החקלאות ולא משרד הבריאות. לכן הי-שאלתה צריכה להיות מופנית לשר החקלאות.

באשר לאספקטים הבריאותיים הרי אספקת בשר לבאר-שבע ולנגב לקויה כיום, משלוש סיבות:

(1) בית-המטבחים בבאר-שבע פועל כיום בתנאי-איים גרועים מבחינה סאניטארית, זאת בגלל חוסר תשתית תברואתית וקיים מבנים לקויים אשר אינם מאפשרים בשום פנים ואופן לתפעל את המיתקן בתנאים ה-סאניטאריים הבסיסיים.

(2) בגלל החוסר במיתקנים יש כיום ריבוי שחיטת צאן בלתי-חוקית.

(3) אספקת בשר לדרום הארץ אינה תקינה. זאת נ-יתן היה לפתור אילו היתה התייחסות רצינית יותר ל-דרישות השירותים הווטרינאריים הקיימות זה זמן רב ואשר לא באו על תיקונן.

2838. זיהום האוויר באזור חיפה

חברת-הכנסת ז. עמשי שאלה את שר הפנים ביום ט"ז בטבת תשל"ט (15 בינואר 1979):

תושבי חיפה וסביבתה נתקלים עם השכמתם בשעות הבוקר במסך עשן המכסה את אזור חיפה והסביבה. כל המבקר משך עשרים-וארבע שעות היממה רואה, חש ו-נושם את הזיהום הסביבתי הנגרם על ידי ארובות מפ-עלי "נשר", ולכך מצטרף עשן רב מהמפעלים הכי-מיקאליים הרבים באזור מפרץ חיפה. היו מחקרים, ש-טונות רבות של אבק מוצאות את דרכן לבתי מגורים, למוסדות ציבור ובריאות ולכל אזור חיפה.

אבקש להשיב לי:

א. האם משרדו פועל לטיפול בעניין?

ב. אם כן — מה נעשה בנושא זה?

ג. אם לא — מה בדעת השר לעשות לשיפור המצב?

תשובת שר-הבריאות א. שופמן:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

א. משרד הבריאות מפקח על הזיהום הנגרם על-ידי בתי-החרושת "נשר", זאת בהתאם לצו האישי בדבר מניעת מפגע זיהום אוויר מ"נשר" בע"מ משנת 1972.

ב. בחודשים האחרונים נערכו מדידות של אבק שוקע באזורים הסמוכים לבית-החרושת "נשר" וזאת בנוסף על הדיווחים החודשיים על פעולת המסננים.

לאור הממצאים אנו נערכים עתה להגברת הפיקוח על המפעל.

משרד הבריאות, בתיאום עם מרכז השלטון המקומי, מעודד רשויות מקומיות להתקין מיתקנים להפלת מי השתייה וכן עוזר ביעוץ ובתיכנון. המיתקן הראשוני יחל לפעול בקרוב בירושלים.

6. השלמת לימודיהם של מרפאי שיניים כדי שיהיו לרופאי שיניים היא בהתאם לתקין פקודת רופאי השיניים, 1976, ולפי תקנות משרד הבריאות מיום 28 בפברואר 1977. הקורס מתקיים במוסד אוניברסיטאי מוכר, אך אינו מגיע לרמה האקדמית של בית-הספר הרגיל לרפואת שיניים.

7. אין אנו יודעים מדוע קופות-חולים ומסגרות הסעד אינן מעסיקות מרפאי שיניים שהם בעלי היתר להגיש ריפוי דנטאלי.

היו"ר ח. גרשמן :

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת יצחקי.

יצחקי יצחקי :

אדוני השר, לפי מחקרים שפורסמו הפלואור גורם מחלות רציניות ביותר, כגון סרטן ומחלות אחרות. האם המשרד מודע לבעיה זו ונבדק הנושא ?

שר-הבריאות א. שופטק :

קראנו ושמענו את הדברים האלה, עשינו פעולה לבידור, פנינו גם למומחים בחו"ל בעניין זה ובקרוב בודאי נמסור הודעה. מכל מקום מתברר שאין כל אמת בכל אותן ידיעות שמפיצים בעניין הפלואורידאציה. כי אמור נמסור הודעה רשמית, מדויקת ומבוססת יותר, לאחר שקיבלנו חומר גם מארצות-הברית.

2981. ריבוי תפקידיו של הפרופסור שני

חבר-הכנסת י. זכאי שאל את שר הבריאות ביום ז' בשבט תשל"ט (4 בפברואר 1979) :

ב-15 בדצמבר 1978 נכנס לתפקידו מנכ"ל חדש ב-משרד, הפרופסור מרדכי שני. עד כמה שידעתי מגעת ממשיך הפרופסור שני לכהן כמנהלו הכללי של המרכז הרפואי על שם שיבא בתל-השומר. כמו-כן ממשיך הוא לנהל את המחלקה הפנימית בביתן 38 באותו בית-חולים. וכל זאת בנוסף על מינויו כמנכ"ל משרד הבריאות בפועל.

אבקשך להשיב לי :

1. היש אמת בדברים אלה ?

2. האם יכול הפרופסור שני לכהן בשלוש משרות בתחום הבריאות מבלי שבריאותו שלו תיפגע ?

3. האם ראוי, לדעת השר, כי כפילות זו תימשך, ולכמה זמן ?

4. האם, לדעת השר, רצוי כי המנהל הכללי של בית-חולים יהיה גם מנהלה של מחלקה באותו בית-חולים, או שמוטב להפריד בין שני התפקידים ?

שר-הבריאות א. שופטק :

1. ניהול המרכז הרפואי על שם שיבא נעשה כיום על-ידי הפרופסור גולדמן, אשר נחמנה כמנהל בית-החולים בפועל. ניהול ביתן 38 נעשה על-ידי הפרופסור רונגל, המשמשת כמנהלת המחלקה בפועל.

2. הפרופסור שני משמש אך ורק במשרה אחת,

תשובת שר-הבריאות א. שופטק :

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

משרד הבריאות מודע לבעיה הרצינית של החולים השונים והקשישים ולעובדה כי ממדי הבעיה הולכים וגדלים.

הבעיה מקבלת משנה תוקף לנוכח העובדה כי אחוז האוכלוסיה הקשישה מתקרב ל-9%.

תכנית של פיתוח שירותים והגדלת מספר המיטות לאור הצרכים בעתיד תלויה בהקצאת משאבים ובכ-שרת כוח-אדם, ולכן פתרון הבעיה יהיה הדרגתי, אם כי הטיפול בנושא הוא בלתי-פוסק.

2892. הטיפול בשיניים ובעיתותיו

חבר-הכנסת י. יצחקי שאל את שר הבריאות ביום כ"ג בטבת תשל"ט (22 בינואר 1979) :

אודה לכבודו אם ישיב לי :

1. האם קיים מחירון לטיפול בשיניים ?

אם כן — לפי אילו קריטריונים הוא נקבע ?

2. מה הן פעולות ההסברה שמשרד הבריאות עושה למניעת עששת ומחלות חניכיים בקרב הילדים ?

3. מה הם הקריטריונים לפתיחת מעבדת שיניים ?

4. האם משרד הבריאות בודק אם כל מרפאי השיניים מוסמכים להיות רופאי שיניים ועובדים על-פי רשיון ?

5. האם נכונה הידיעה שפלואורידאציה תורמת ל-מניעת עששת ? אם כן — כיצד משרד הבריאות נערך להכנסת פלואור למערכת המים הארצית ועם אילו מש-רדים אחרים הוא מתאם זאת ?

6. מה הם הקריטריונים להסבת מרפאי שיניים לרופאי שיניים וכיצד זה מתבטא בהשוואה להכשרתו של רופא השיניים ?

7. מדוע מרפאי שיניים שהיו כשירים לקבל עבודה באופן פרטי לא נתקבלו על-ידי קופות-חולים ומסגרות סעד ?

שר-הבריאות א. שופטק :

1. קיים מחירון מנחה לטיפול בשיניים, זאת במס-גרת הסדר כולל. עם הסתדרות רופאי שיניים בישראל ובהתאם לתנאים שנקבעו על-ידי המועצה להגבלים עסקיים.

המחירון נבנה על סמך מירווח מחירים סבירים לטיפול בשיניים ובהתחשב במחיר התרופות, הוזב ו-הכסף. הניכיון האחרון למחירון אושר ביום 28 בינואר 1979 על-ידי משרד הבריאות.

2. אחד מתפקידיו של שירות הבריאות לתלמיד הוא חינוך לבריאות השן. פעולות ההסברה נעשות בשיתוף עם בתי-הספר ואחיות בריאות הציבור.

3. פתיחת מעבדת שיניים היא בהתאם לחוקי-העזר של הרשות המקומית.

4. משרד הבריאות עושה את מירב המאמצים לבדוק אם כל מרפאי השיניים הם בעלי היתר לעסוק ברפואת שיניים.

5. הפלרת מי שתייה (פלואורידאציה) תורמת ל-מניעת עששת.

ג. תקציב יומי למיטת חולה — 100—190 לירות. לעומת זאת במוסדות הציבוריים התקציבים גדולים פי שלושה. אין ספק כי עקב תקציבים לא-ריאליים אלה נפגעים החולים המאושפזים במוסדות הפרטיים, שמופ"נים אליהם חולים קשים.

אודה לכבוד השר אם ישיב לי :

1. מדוע קיימת אפליה בהקצבה למוסדות הפרטיים תולים כרוניים לעומת המוסדות הציבוריים ?
2. מה היא מידת הפיקוח על המוסדות הפרטיים לחולים כרוניים ?
3. מה בדעת משרד הבריאות לעשות כדי לשפר מצב חמור זה ?

תשובת שר-הבריאות א. שזפסק :  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. ההוצאה ליום מזון במוסדות הפרטיים היא כיום 20 לירות ולא 18.5 לירות כפי שנאמר בשאלתה. מאידך גיסא במרכזים הגריאטריים של משרד הבריאות ההוצאה ליום מזון היא כ-17 לירות.

לכאורה שני הסכומים נמוכים. אך לא דומה קניית מזון למוסדות הבריאות לקנייה ברמת משפחה. בקניית מזון למוסדות מדובר בקנייה מרוכזת, בכמויות מזון ג"דולות ויש אפשרות לגוון מקורות הקנייה תוך תכנון הקניות על-ידי השוואת מחירים בין מוצרים תחליפיים.

ההוצאה הממוצעת לתרופות ליום היא 19.5 לירות ולא 6.40 לירות כפי שנאמר בתכנית "כולבוטק".

מחיר יום אישפוז במוסדות הפרטיים לאישפוז ח"י לים כרוניים נע בין 210 לירות ל-250 לירות. מחיר יום האישפוז במרכזים הבריאותיים של משרד הבריאות הוא 340 לירות ליום. ההפרש ברמת ההוצאות הכוללת גובע משיעור כוח-אדם גבוה יותר במידה ניכרת.

בקשר לנושא כוח-אדם יש לציין כי בהסכם עם ה-מוסדות הפרטיים התחייבו משרדי הבריאות והאוצר ל-הכיר בכל הוצאה אשר תיגרם כתוצאה מהגדלת שיעור כוח-האדם הסייעדי עד לשיעור של 0.46 עובדים סיעודיים לחולה.

שתי סיבות נוספות להפרש המחירים בהוצאה ה-כללית למחיר יום אישפוז בין מרכז בריאותי של משרד הבריאות ומוסד פרטי לאישפוז חולים כרוניים הן :

א) במחיר הממוצע של הוצאות האישפוז במוסדות הממשלתיים נכללות גם הוצאות האישפוז של החולים הכרוניים בבתי-החולים הכלליים, הוצאה שהיא, כמובן, גבוהה.

ב) במרכזים הגריאטריים הממשלתיים ניתנים סוגי שירותים וטיפולים אשר אינם ניתנים במוסדות פרטיים.

2. לאגף למחלות כרוניות וויקנה במשרד הבריאות יש צוות המורכב מרופא ואחות אשר תפקידו לבקר, ל-פקח ולתדרך את המוסדות הכרוניים.

3. הפיקוח הקיים הביא לשיפור-מה ברמת המ-ודות, אך יש עוד הרבה מקום לשיפור.

האגף למחלות כרוניות וויקנה מארגן כיום מערכת

כאשר ניתנה לו רשות, במידת האפשר, להשתלב בפע-יות הרפואית בומנו הפני.

3. אין כל כפילות בתפקידים.

4. לא נתקבלה הצעה כי מנהל בית-החולים חייב להצטמצם בניהול בית-החולים בלבד. אדרבה, מקובלת הדעה כי רמתו ומיומנותו של מנהל בית-החולים תלויה גם במעורבותו בחיים הרפואיים של בית-החולים וכן במעמדו הרפואי בתוכו. זהו המקובל בבתי-החולים ב-ארץ, והיה מקובל גם בבתי-החולים תל-השומר.

יש לך שאלה נוספת בעניין זה ?

יחזקאל זכאי (המערך) :  
אין.

### 3010. המדרת השימוש בהיפנוזה

חבר-הכנסת ד. שילנסקי שאל את שר הבריאות ביום ז' בשבט תשל"ט (4 בפברואר 1979) :

בשנים האחרונות קרו מקרים מספר שאנשים הופ-נו, וכתוצאה מכך נגרמו להם נזקים.

שאלתי לכבוד השר :

1. האם כבודו ער לתופעה זו ?
2. מה הכללים בקשר לטיפול מסוג זה ?
3. מי האנשים המוסמכים להפנט אחרים, ומה הנתונים שצריכים להיות להם ?
4. מה הפיקוח של משרד כבודו על פעולות מסוג זה ?

5. מה עושה משרד כבודו כדי למנוע מאנשים בלתי-מוסמכים ביצוע פעולות כנ"ל ולהענישם על כך ?

תשובת שר-הבריאות א. שזפסק :  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. התשובה חיובית.
2. כיום אין כללים בקשר לשימוש בהיפנוזה.
3. אין כיום הגבלה לגבי השימוש בהיפנוזה.
4. אנו מכינים כעת הצעת חוק שתגביל את השי-מוש בהיפנוזה ותסדירו, לרבות קביעת הכשירויות ה-נדרשות לכך והמטרות שלמענן ניתן יהיה להשתמש בה.
5. לאחר החקיקה נדאג להעניש את האנשים ה-בלתי-מוסמכים שיעסקו בהיפנוזה.

### 3011. המצב החמור שבמוסדות הפרטיים לחולים כרוניים

חבר-הכנסת א. כץ שאל את שר הבריאות ביום ז' בשבט תשל"ט (4 בפברואר 1979) :

בתכנית הטלוויזיה "כולבוטק" ביום 5 בדצמבר 1978 שודרה כתבה על-אודות מוסדות פרטיים לחולים כרוניים, תוך ציון עובדות מוזעזעות וביניהן :

- א. תקציב מזון לחולה — 18.50 לירות ליום.
- ב. תקציב יומי לתרופות, לרבות אביזרים רפואיים, לחולה — 6.40 לירות ליום.

א. משרד הבריאות מודע לבעיה של הגידול היחסי והמחולט בהיקף אוכלוסיית הקשישים בארץ ולבעיות הבריאותיות הכרוכות בכך. לאור זאת הכין המשרד תחזית של גידול אוכלוסיית הקשישים בעשור הבא ומפוי מיטות האישפוז לאוכלוסיה זו, לפי אזורי. על יסוד נתונים אלה נערך המשרד לפיתוח השירותים הנחוצים לקבוצת אוכלוסיה זו.

ב. משרד הבריאות ואגודת אש"ל, המשותפת ל-ממשלה ולג'וינט, מתכננים את פתיחת של כ-1,000 מיטות נוספות בכל אזורי הארץ. בתכנית זו ניתנות עדיפות לאזורים הדלים בשירותים אלה.

ג. בשנה זו יפתחו 125 מיטות בעכו, 110 מיטות בתדרה ו-120 מיטות בצפת. במסגרת בתי-האבות של אש"ל, הכוללים מיטות לקשישים עצמאיים, תשונים החולים הסיעודיים.

ד. לגבי גוש דן ואזור תל-אביב קיימת תכנית לפתיחת בתי-אבות כוללני של 144 מיטות וכן להסבת בתי-יבנה למרכז גריאטרי כוללני. כן תימשך בניית בית-רבקה בפתח-תקווה ובנחנות תכניות להרחבת מר-סד-ליכטנשטטר בתל-אביב ולהסבת מיטות כלליות למיטות גריאטריות סיעודיות.

### 3092. הקמת מרכז בריאות אזורי באום-אל-פחם

חבר-הכנסת ת. טובי שאל את שר הבריאות ביום ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979):

פורסם באחרונה שבאום-אל-פחם יוקם מרכז בריאות אזורי שישירות אוכלוסיה של 50,000 איש. הנני שואל:

1. האם מרכז בריאות אזורי זה יוקם על-ידי משרד הבריאות או על-ידי גופים אחרים?
2. אילו שירותים יינתנו במרכז זה?
3. האם ייכללו בו גם שירותי אישפוז?
4. מתי תוצא לפועל תכנית זו?

תשובת שר-הבריאות א. שופטק:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. מרכז הבריאות האזורי באום-אל-פחם יוקם על-ידי משרד הבריאות וקופת-החולים של ההסתדרות הכללית.

2. במרכז הבריאות יינתנו שירותי מרפאה כללית וכן יהיו בו מרפאות ילדים, מרפאה, גריאטריה, מרפאה לרפואת שיניים ובריאות הנפש.

כן יינתנו במרכז שירותי רפואה אישיים לנשים הרות, פעוטות, וחולים כרוניים וקשישים.

במרכז אף יהיו בית-מרקחת ומעבדה.

3. במרכז לא ייכללו שירותי אישפוז.

4. המרכז נמצא בשלבי בנייה, אך קשה לקבוע מתי תסתיים הבנייה.

### 3093. נסיבות נתיחת גופתו של נ. יחזקאי

חבר-הכנסת ש. י. גרם שאל את שר הבריאות ביום ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979):

בעתון "המודיע" מיום ח' בשבט תשל"ט (5 בסב-

מידע ובקרה על כל מוסד בנפרד, אף כי ברור שהשיפור הוא תהליך הדרגתי ואיטי ביותר.

### 3089. שאלת הצורך ביבוא משחות שיניים מחוץ-לארץ

חבר-הכנסת א. מוראל שאל את שר הבריאות ביום ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979):

קיים חלק ניכר באוכלוסיית הארץ שעקב בעיות רגישות בחניכיים נזקק למשחות שיניים המכילות ב-הרכבן מלח (משחות כגון: סלגין, גיאורסלגין). משחות אלו מיובאות מחוץ-לארץ ומחירן גבוה ביותר.

שאלותי לשר:

1. מדוע אין מייצרים תוצרת דומה בישראל?
2. האין תעשיות הרוקחות בארץ מסוגלת לכך?

שר-הבריאות א. שופטק:

1. לפי הפירוט בשופרת משחת השיניים ובפרוס-פקטים אין במשחות אלה המיובאות מחוץ-המרים ש-יש בהם תועלת רפואית מיוחדת.

2. אין כל מגבלה או חוסר יכולת לייצר משחות אלה בארץ, אם יהיה גורם מסחרי אשר ירצה בכך.

היו"ר ח. גרופמן:

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת מוראל.

אליהו מוראל (המערך):

אם אין מגבלה מדוע, בכל זאת, לא מייצרים אותן? עובדה היא שמדינת ישראל מייבאת משחות אלה בכ-מויות עצומות והציבור הישראלי נזקק להן. מדוע לא מייצרים אותן כאן?

שר-הבריאות א. שופטק:

מכיוון שלא נמצא מי שירצה לייצר אותן בארץ מייבאים אותן מחו"ל.

### 3090. החיזוקות להבטחת מיטות אישפוז לקשישים בעשור הבא

חבר-הכנסת א. ששייזר שאל את שר הבריאות ביום ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979):

תחזית הגידול של האוכלוסיה הקשישה לחמש השנים הבאות נתונה וידועה. הצרכים בהגדלת מספר המיטות בבתי-החולים לציבור זה נגזרים מאחוז גידולו היחסי.

אודה לשר אם ישיב לי:

א. האם משרד הבריאות מתכנן מיטות נוספות לקשישים?

ב. כמה מיטות נוספות כאלה תיתוספה מדי שנה, השנה ובכל שנה מחמש השנים הבאות?

ג. האם הגידול במספר המיטות יחסי לריכוזי-האוכלוסיה הקשישה בארץ ונמצא במקומות הרצויים?

ד. כמה מיטות כאלה תיתוספה בתל-אביב בחמש השנים הבאות?

תשובת שר-הבריאות א. שופטק:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

3. משרד הבריאות נערך לאחרונה למיבצע מיוחד של איתור מסעדות שבהן המצב התברואי ירוד וביחד עם הרשויות המקומיות יפעל להעמדת האחראים לדין.

היו"ר ח. גרופמן:

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת שטרן-קטן.

שרה שטרן קטן (חזית דתית לאומית):

לפני זמן לא רב, אדוני השר, הודעת לנו שיהיה שינוי בחוק והאחריות לפיקוח תעבור למשרד הבריאות. רציתי לדעת אם הדבר הזה מקבל מימוש.

שר-הבריאות א. שופט:

החוק נמצא עכשיו בדיון בוועדת העבודה והרווחה, ונדמה לי שהדיון עדיין לא נגמר. היה עיכוב מסוים מצד משרד המשפטים, והחוק עדיין לא הובא לקריאה שנייה ושלישית. כשיתקבל החוק אמנם יהיה שינוי.

3156. העדר חדר ניתוח בבית-החולים  
"לניאדו" בנתניה

חברת-הכנסת ב. צ. רובין שאל את שר הבריאות ביום כ"ב בשבט תשל"ט (19 בפברואר 1979):

הטיפול שניתן לפצועי הפיגוע האחרון בנתניה ביום 28 בינואר 1979 לא היה יעיל בגלל חסרונם של חדר ניתוח בבית-החולים "לניאדו" בעיר.

אודה לכבוד השר אם ישיב לי:

האם בדעת השר לפעול לבניית חדר ניתוח בבית-החולים "לניאדו"?

תשובת שר-הבריאות א. שופט:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

בעיית הקמת מחלקה לכירורגיה כללית בבית-החולים "לניאדו" בנתניה הועלתה באחרונה ונמצאת עדיין בכירור. עם זאת העובדה היא כי במרחק של כ-14 קילור מטר מהעיר נתניה, ועל ציר גישה נוחה, יש בבית-החולים "הלל יפה" בחדרה 2 מחלקות כירורגיות וחדרי ניתוח, המספקות את כל צרכי האזור בתחום זה.

3157. תלונות על עובדת הרופאה הד"ר ש. ספניר  
בבית-הספר האזורי "מטה יהודה"

חברת-הכנסת י. זכאי שאל את שר הבריאות ביום כ"ב בשבט תשל"ט (19 בפברואר 1979):

המחלקה לבריאות השן הציבה רופאה הד"ר ש. ספניר לבית-הספר האזורי "מטה יהודה" הנמצא בתחום שיפוט של המועצה האזורית מטה-יהודה. הרופאה ה"נ"ל הגיעה עם המלצה מהד"ר נ. מ. דינטי, שמתאר אותה כבעלת מקצוע מעולה.

בתאריך 22 בינואר 1979 עקרה הרופאה הנ"ל שלוש שיניים טוחנות לילדה מיכל נהרי. הילדה הביעה התנגדות והסבירה שהיא נמצאת בטיפול של רופא שיניים פרטי בקריית-מנחם. אף-על-פי-כן בוצעה העקירה תוך שימוש בכוח פיסי. הילדה נשלחה לביתה כשחומה גבוהה פיה שותת דם ושתיים משיניה עקורות למחצה ושבורות, ללא מכתב הפניה לרופא המטפל בה באופן קבוע. למחרת היום בוצע טיפול דומה בילדה לימור ירקוני. הורי לימור ירקוני טוענים כי עקרו לבתם שלוש שיניים ברי-

רואר (1979) פורסמה ידיעה על חילול ונתיחת גופתו של החסיד הישיש נ. יפולסקי בבית-החולים "הלל יפה" בחדרה, וזאת בניגוד לרצון המשפחה, לאחר שנפטר שם בא' בשבט תשל"ט (29 בינואר 1979) עקב מחלת לב. מכיוון שגם המשפחה הודיעה על התנגדותה, ומכיוון שלא היה צורך בנתיחה לחקירת המוות, שכן מדובר במוות עקב מחלת לב, רצוני לשאול:

1. מי הרופאים האחראים לנתיחה זו?

2. האם הנתיחה נעשתה בהתאם לחוק?

3. אם לא — אילו צעדים ינקוט כבודו נגד הרופאים?

4. מה בדעת כבודו לעשות כדי למנוע מקרים דומים בעתיד?

תשובת שר-הבריאות א. שופט:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. הבקשה לנתיחה הוגשה על-ידי רופאי המחלקה המטפלת.

2. הבקשה לנתיחת הגופה חתומה על-ידי רופא המחלקה, מנהל המחלקה ומנהל בית-החולים. לכן הנתיחה נעשתה כחוק.

3. מאחר שהנתיחה נעשתה כחוק אין מקום לנקוט צעדים נגד הרופא.

4. החולה לא נפטר ממחלת לב, כמצויין בשאלתה, אלא מדימום קשה במערכת העיכול אשר סיבתו לא הובררה עד לפטירתו. כן מוסרים הרופאים כי במשך שבוע הימים שבו אושפז המנוח במחלקה לא הובעה כל התנגדות, בכתב או בעל-פה, של בני המשפחה ביצוע הנתיחה.

3158. מצב תברואי ירוד במסעדות

חברת-הכנסת ש. שטרן-קטן שאלה את שר הבריאות ביום כ"ב בשבט תשל"ט (19 בפברואר 1979):

בכתבה שפורסמה ב"ידיעות אחרונות" מיום 5 בינואר 1979 מתוארת הוזהמה הרבה השוררת במסעדות בישראל, ואיכות המזון המוגש בהן שהיא ירודה ביותר. אודה לכבוד השר אם ישיב לי:

1. אילו צעדים נוקט משרד הבריאות ביחס למסעדות הנמצאות במצב ירוד?

2. האם נסגרו מסעדות על-ידי משרד הבריאות? אם כן — כמה?

3. אילו צעדים נוספים נוקט משרד הבריאות לתיקון המצב?

שר-הבריאות א. שופט:

1. הפיקוח הישיר על המצב התברואי במסעדות הוא באחריות הרשויות המקומיות. משרד הבריאות יכול לסגור המסעדות לחדש ימים בלבד וכן להגיש תביעה משפטית נגד המסעדות. צעד נוסף הוא לעכב מתן רשיון.

2. עד כה נסגרו מסעדות אך ורק על-ידי הרשויות המקומיות, האחראיות ישירות לנושא.

א. האם בתכנית משרדו להשלים את בניית בית-החולים בדימונה?

ב. היות שבית-החולים בדימונה יתן שירות לאנשי צה"ל, האם אין מקום להשלים את בניית בית-החולים במסגרת ההשקעות של העירכות צה"ל?

שר-הבריאות א. שופט:

(א) בהקמת תשתית בית-החולים בדימונה הושקעו בפועל 2.7 מיליון לירות בשנים 1966—1970. ב-מחירי 1979 מסתכמת השקעה זו בכ-29.5 מיליון לירות.

(ב) התפוסה בבית-החולים "סורוקה" בבאר-שבע אכן גבוהה ונעה בשנים האחרונות בין 90%—100%.

(ג) במספר המיטות וכן בשיעור המיטות ל-1,000 נפש יחולו שינויים משמעותיים במרוצת שלוש השנים הקרובות כתוצאה מתוספת של יותר מ-300 מיטות כל-ליות בבית-החולים "סורוקה", השלמתו והפעלתו המודרנית של בית-החולים הפסיכיאטרי בבאר-שבע — 350 מיטות, ותוספת שירותים ומיטות בבית-החולים "בר-זיל" באשקלון.

(ד) שיעור המיטות הכלליות והפסיכיאטריות אשר יעמד לרשות אוכלוסיית הנגב — עם השלמתן של תכניות אלה — יספק את צרכי האישפוז, לרבות הצרכים הנובעים מהיערכותו המחודשת של צה"ל בנגב.

3207. חיפול מגפת האדמת

חבר-הכנסת א. יגורי שאל את שר הבריאות ביום כ"ט שבט תשל"ט (26 בפברואר 1979):

בעתונות פורסם על מגפת אדמת העוברת עתה על הארץ, מגפה המסכנת נשים הרות ואת עובריהן,

אודה לכבוד השר אם ישיב לי:

1. האם ידיעה זו נכונה? אם כן מה היקף המגפה?  
2. האם נקט משרד הבריאות צעדים מקדימים כדי להילחם במגפה זו, ומה הם?

3. האם יש בידי משרד הבריאות תכניות לגבי חי-סולה של המגפה?

שר-הבריאות א. שופט:

1. הידיעה נכונה.

המקרים הראשונים הופיעו במרכז הארץ בסוף דצמבר 1978 ותחילת ינואר 1979. היקף ההתפרצות הוא הרבה יותר קטן מההתפרצות הכללית; זאת כאשר בי-אחתה עת היו גם מקרי חום ותפרת על רקע ויראלי אחר, אשר יוחסו על-ידי הציבור בתחילה למחלת אדמת.

2. עוד בקיץ שעבר, עם גמר מגפת האדמת של השנה שעברה, החליט משרד הבריאות על הצעדים האלה:

א. להמשיך בחיסון שיגרה נגד אדמת של בנות בגיל 12; ב. לעודד חיסון נגד אדמת בקבוצות סיכון מיוחד; ג. לעודד חיסון נגד אדמת של נשים בסיכון מיוחד, כגון נשים המבקרות בתחנה לתינוק המשפחה; ד. להגביר את סינון הנשים ההרות אשר בסיכון התחנות לבריאות המשפחה ולתכנן מייד אחרי הלידה.

אות שלא נזקק לטיפול רפואי כל שהוא. גם חומה של ילדה זו עלתה ושלחה הביתה עם שטף דם בפה וללא טיפול מתאים.

מנהלת בית-הספר מיכל בן-יצחק פנתה במכתב חריף למחלקה לבריאות השן, ואילו ועד ההורים פנה למנהל הכללי של משרדד וצירף למכתבו את כל העדויות.

אבקשך להשיב לי:

1. האין כבוד השר סבור כי יש להפסיק מייד את עבודתה של הרופאה הנ"ל?

2. האין צורך לנקוט גדה צעדים מתאימים?

שר-הבריאות א. שופט:

1-2. לאחר בירור שנערך על-ידי הממונה על ב-ריאות השן במשרד הבריאות נמצא כי עקירת השיניים לא נעשתה בכוח וכי חורי הילדה הביעו בכתב את הסכמתם שבתם תקבל טיפול שיניים בבית-הספר.

הבירור לא העלה כל התנגדות בלתי-איתית או רש-לנית מטעם רופאת השיניים.

לכן אין מקום לנקיטת צעדים כנגד הרופאה.

הד"ר ח. גרופמן:

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת זכאי.

יחזקאל זכאי (המערך):

אדוני השר, ענית לי שהורי הילדה נתנו את הס-כתם לטיפול השיניים עוד לפני שנעשה הטיפול.

שר-הבריאות א. שופט:

לעקירה. לא היה טיפול, היתה עקירה.

יחזקאל זכאי (המערך):

ענית לי שלעקירה ניתנה הסכמת ההורים בכתב?

שר-הבריאות א. שופט:

נכון. זאת העלה הבירור.

יחזקאל זכאי (המערך):

זה אינו נכון. אבל אסתמך על תשובתך ואבדוק זאת.

שר-הבריאות א. שופט:

אני אשמח אם אתה תוכיח שהבירור לא היה מספיק.

3191. השלמת בנייתו של בית-החולים בדימונה

חבר-הכנסת א. מיאל שאל את שר הבריאות ביום כ"ט שבט תשל"ט (26 בפברואר 1979):

בשנת 1967 הוחל בבניית בית-החולים בדימונה. הושקעו בו אז כ-15 מיליון לירות בערכים של היום. סכום זה מגיע ליותר מ-130 מיליון לירות. השלד של הבניין עומד כאבן שאין לה הופכין.

בהתחשב בעובדות האלה:

1. הגידול הצפוי באוכלוסיית הנגב כתוצאה מהה-יערכות של צה"ל בנגב לאחר פינוי סיני;

2. הצפיפות הקיימת היום בבית-החולים "סורוקה" בבאר-שבע (תפוסה מעל ל-100%);

3. המרחקים הגדולים של הנגב;

4. ההשקעות האדירות שיושקעו בנגב בשלוש הש-נים הקרובות (כ-80 מיליארד לירות) — רצוני לשאול:

3. האם חולים מסוכנים אינם מופרדים מיתר ה-  
חולים?

4. איך זה שבלילה הצלית חולה רוח לחנוק חולת  
רוח? האם אין הפרדה בלילות בין גברים ונשים ומניעת  
מעבר בין המחלקות?

תשובת שר-הבריאות א. שזסמק:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. הידיעה נכונה.
2. ההשגחה במחלקה מספקת.

החולה החונק אושפז במחלקה הסגורה. במהלך ה-  
שבועיים שבהם שכב בבית-החולים לא גילה כל גילוי  
אלימות. היו רק נסיגות מצדו לצאת מהמחלקה. החולה  
היה במצב של הסתגרות והתכנסות בתוך עצמו עם ניתוק  
קשר מהסביבה.

3. חולים מסוכנים מופרדים מיתר החולים ומ-  
אושפזים במחלקה סגורה ובה אכן אושפז החולה.

4. החניקה אירעה בשעה 17:15 ולא בלילה.  
במחלקה הסגורה יש אישפוז של גברים ונשים בח-  
דרים נפרדים, כפי שמקובל בהרבה בתי-חולים בארץ  
ובעולם.

3265 הפגנת שבשיווק בקבוקי כוהל מתילי  
בלתי-מסומנים

חבר-הכנסת א. נ. בדואן שאל את שר הבריאות ביום ו'  
באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

שתי נשים, אחת מהן תיירת, מתו לאחרונה בחיפה  
כתוצאה משתיית ספירט מפוגל מבקבוקים בלתי-מסו-  
מים שהכילו כוהל מתילי ואשר נמכרו לשריפה ולא  
לשתייה.

בשנה האחרונה היו עוד שני מקרים דומים, האחד  
בחיפה והשני בתל-אביב.

הרוקח המחוזי של משרד הבריאות בחיפה מסר ש-  
מאז 1 בינואר 1979 לא מאשרים עוד מתן רשיונות  
לייצור ספירט וכוהל לשריפה, המכילים אלקוהל מתילי,  
לשימוש ביתי אלא רק למפעלי תעשייה.

ידוע, עם זאת, שעדיין יש בחנויות מכולת מלאי  
בקבוקים בלתי-מסומנים כאלה לרוב. במיוחד עלולה  
להטעות המלה "כשר" על הבקבוקים.

אבקש להשיב לי:

האם משרדך מוכן להורות לכל החנויות להתחזר את  
הבקבוקים הבלתי-מסומנים ליצרנים?

תשובת שר-הבריאות א. שזסמק:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

משרד הבריאות יפרסם בימים הקרובים באמצעות  
כלי-התקשורת החדשה המורה על החזרת כל מלאי הבק-  
בוקים הבלתי-מסומנים של כוהל מתילי ליצרנים.

3266 הצורך בהרחבת השירות הציבורי לטיפול  
בשיניים של חילדים

חברת-הכנסת ש. דורון שאלה את שר הבריאות ביום ו'  
באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

קיים בארץ שירות בריאות השן לתלמיד. שירות

3. בטווח הקצר הצעד היחיד היעיל הוא למנוע  
את הסיכונים בקבוצת הפגיעה, היינו מעקב אחרי ג-  
שים בארבעת החודשים הראשונים להריגה, אם הן  
חשודות באדמת, במטרה לקבוע נוכחות או העדר זיהום  
טרי.

חיסון האוכלוסיה המוזכר בהשגחה על שאלה 2 מה-  
וזה פתרון בטוח בינוני וארוך.

חי"ר ח. גרופמן:

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת יגורי.

אסף יגורי (יעד):

אדוני השר, האם אפשר לקבל את מספר הנפגעים  
מהמחלה כפי שהיה השנה?

שר-הבריאות א. שזסמק:

אין בידי הנתון הזה. אני מוכן לבדוק ואם יהיה  
בידי הנתון אמסור לך.

3234 פטירת אשה לאחר ביצוע הפלה

חבר-הכנסת ת. טובי שאל את שר הבריאות ביום ו'  
תשל"ט (5 במארס 1979):

בתאריך 24 בינואר נפטרה אשה צעירה, אם לשני  
ילדים, לאחר שביצעה הפלה בעצמה היות שהוועדה ל-  
אישור הפלות במחלקת הנשים של בית-החולים "מאיר"  
בכפר-סבא דחתה את פנייתה.

הנני שואל את כבוד השר:

1. האם משרד הבריאות בדק את המקרה?
2. מה הסיבות שבגללן דחתה הוועדה לאישור  
הפסקות הריון את פנייתה של המנוחה?

3. מה הצעדים שמשרד הבריאות נוקט כדי שלא  
יישנו מקרים דומים וכדי שחוק הפסקת הריון יבוצע  
הלכה למעשה על כל סעיפי, כפי שנתקבל בכנסת?

תשובת שר-הבריאות א. שזסמק:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1-2. משרד הבריאות בדק את המקרה והוברר כי  
בבתי-החולים במרכז הארץ אין כל רישום על-אודות  
פניית האשה לוועדה להפסקת הריון.

3. הוועדה להפסקת ההריון מוסמכת לדחות אשה  
הפונה אליה וזאת בהתאם לחוק, כפי שנתקבל בכנסת,  
המתבצע הלכה למעשה על כל סעיפיו.

3235 חניקת חולת רוח על-ידי חולת רוח  
בבית-החולים "איתנים"

חבר-הכנסת א. נ. בדואן שאל את שר הבריאות ביום ו'  
באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

על-פי ידיעה שהודפסה ב"מעריב" מיום 15 בפברואר  
1979 חנק סכיזופרן, המאושפז בבית-החולים "איתנים"  
בירושלים, חולת רוח המאושפזת באותו בית-חולים.

אודה לכבוד השר אם ישיב לי:

1. האם ידיעה זו נכונה?
2. האם ההשגחה מספקת?

שמזריקים לווריד. ברשימה בא לידי ביטוי, בדברי המ-  
רואיינים המקצועיים, הסיכון לחיים הכרוך בהכנת ה-  
חומר שלא על-ידי מומחים.

רצוני לשאול את כבוד השר :

1. כמה חולים נפטרו בשנים האחרונות בגלל זרי-  
קות של חומר שלא הוכן על-ידי רוקח מוסמך ?

2. האם אחות רשאית להכין את החומר לכל סוג  
של זריקה ?

3. האם משרד הבריאות מתכנן רפורמה בשטח זה,  
ואם כן — מה היא ?

תשובת שר-הבריאות א. שושטק :

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. אין לנו כל מידע על מקרי מוות שקרו בשנים  
האחרונות בגלל הכנת זריקות שלא על-ידי רוקח מוס-  
מך.

2. לפי פקודת הרוקחים אך ורק רוקח מוסמך להכין  
זריקות, ככל תכשיר רפואי אחר.

בהתאם לחוק, במקרים מסויימים, מנכ"ל משרד ה-  
בריאות רשאי להתיר לרופא לפעול כרוקח, ואחות מ-  
הווה כוח-עזר לרופא בנושא זה.

3. הנושא של תוספת חמרים רפואיים להורקה ב-  
אמצעות עירויים נמצא במעקב תמידי, וכן אף היו די-  
נים עם הנהלות מוסדות רפואיים ציבוריים בנושא זה.  
ביוזמת אגף הרוקחות אף קויים קורס מקצועי בנושא  
זה.

פתרון הבעיה מחייב הקצאת רוקח קליני לכל מח-  
לקה, הקצאה שאינה מעשית כיום לנוכח המגבלות הק-  
שיות בתוספת התקנים מחד גיסא והעדר רוקחים קליניים  
מאידך גיסא.

3322. הסכנה שבשיעור בקבוקי כוהל מפוגל  
בלת-מסומנים

חבר-הכנסת מ. שחל שאל את שר הבריאות ביום ו' ב-  
אדר תשל"ט (5 במאס 1979) :

כפי שהתפרסם בעתונות מתו שתי נשים מחיפה  
כתוצאה משתיית ספירט מפוגל מבקבוקים בלתי-מסומנים.  
בקשר לכך אודה לשר אם ישיב לי :

1. מה הן הוראות-הקבע לגבי סימון רעלים ?
2. מה היא הבקרה לגבי ביצוע ההוראות ?
3. האם הכוהל היה צבוע, כפי שמחייב החוק — צבי-  
עת כוהל מפוגל ?
4. אם לא — מה בדעת השר לעשות כדי למנוע  
מקרים דומים בעתיד ?

תשובת שר-הבריאות א. שושטק :

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. הוראות-הקבע לסימון מתגול, לפי פקודת ה-  
רוקחים, מחייבות תווית עם סימון המלה "רעל".  
לפי הצו לסיווג רעלים תעשייתיים (ק. ת. 2933)  
נכלל מתגול בקבוצה 2 של הרעלים הנ"ל. רעלים אלה

זה נקבע על-פי רצונה של הרשות המקומית ואינו מקיף  
את כל הרשויות בארץ.

עלות טיפול שיניים לילד בשוק הפרטי היא יקרה  
מאד. הורים רבים נאלצים לוותר על טיפול רפואי זה  
לילדיהם. כך קורה שצעירים מגיעים לשירות צבאי עם  
בעיות שיניים חריפות, ואז הוצאות הטיפול הגבוהות  
חלות על המדינה. במשק הציבורי נגרמים הפסדים עצו-  
מים עקב העדרם של עובדים רבים מן העבודה.

אבקש להשיב לי :

1. מה עושה משרד הבריאות כדי לפקח על המר-  
פאות לבריאות השן לתלמיד ?

2. מדוע חסר כוח-אדם רפואי מעולה במרפאות  
אלה ?

3. מה בדעת שר הבריאות לעשות כדי לעודד  
רופאי שיניים טובים לעבוד בשירות הציבורי ?

4. האין השר סבור שיש להרחיב את השירות הצי-  
בורי לטיפול בשן ולקיימו בכל הרשויות המקומיות ?

שר-הבריאות א. שושטק :

1. המחלקה לבריאות השן במשרד הבריאות מפ-  
קחת על המרפאות לבריאות השן לתלמיד.

2. תנאי השכר והעבודה מונעים משיכת רופאי  
שיניים לעבוד בשירות הציבורי. רופאי שיניים צעירים  
מעדיפים להיכנס לשוק הפרטי, שבו קיימים תנאים  
כספיים הרבה יותר טובים.

3. אנו בוחנים את הדרכים לשפר את תנאי העבו-  
דה בשירות הציבורי על-מנת לעודד רופאי שיניים,  
ברם יכלתנו בתחום זה מוגבלת.

4. הקפאת תקנים דרושים וחוסר תקציבי מחד גי-  
סא והמחסור ברופאי שיניים מאידך גיסא מקשים עלינו  
להרחיב את השירות הציבורי הזה.

היו"ר ח. גרנשמן :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת דורון.

שרה דורון (הליכוד) :

מה אחוז הילדים מאוכלוסיית המדינה המקבלים  
טיפול מונע וטיפול רגיל, בהתחשב בכך שאחר כך הוצי-  
אות הטיפול בצה"ל ובגיל מבוגר יותר הן גדולות יותר,  
באשר לא נעשה די למניעת התופעות של פגיעה בברי-  
אות השיניים בגיל מוקדם ?

שר-הבריאות א. שושטק :

אין בידי נתונים על אחוז הילדים המקבלים טיפול,  
אבל אני יודע שב-200 בתי-ספר, בקירוב, קיים שי-  
רות כזה. אוכל לבדוק מהו אחוז הילדים המקבל טיפול.

3319. הכנת תרופות על-ידי אחיות  
במקום רוקחים

חבר-הכנסת א. ג. בריאן שאל את שר הבריאות ביום ו'  
באדר תשל"ט (5 במאס 1979) :

ברשימה "פחות מדי רוקחים; האחיות מכינות ת-  
רופות" (ג'רוסלם פוסט, 27 בפברואר 1979) אנו למדים  
שבגלל מחסור ברוקחים בבתי-החולים האחיות הן אלה  
המכינות תרופות, ובמיוחד גדול הסיכון בהכנת תמיסות

רד הבריאות בנושא הימצאות חמרי הדברה, משקפות מצב חמור ביותר. בבדיקות שנערכו בחודש יולי אשתדק נמצא שבדגימות של שמן, חלב, שוקולית יש חמרים הכוללים D.D.A, D.D.T ויניל-כלוריד ו-L.B.H.L. הידועים כמחוללים חזקים ביותר של סרטן.

לנוכח הנ"ל רצוני לשאול את כבוד השר:

1. האם משרד הבריאות נקט צעדים כל שהם ב- נלו? אם כן — מה הם? אם לא — מדוע?
2. האם יש מעקב ובדיקות מוזן חוזרות בסוגי המזון שמנתי?
3. האם התוצרת שבה נמצאו חמרי הדברה מסוי- כנים כאלה הוזרמה?

תשובת שר-הבריאות א. שופט:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. א.)) בבדיקת שוקולית לא נמצאו כלל חמרים שהוזכרו בכתבה; ב. בשמן נמצאו כמויות פחותות מ-0.5 מ"ג של D.D.T. לליטר. מוצאם, כנראה, בפולי הסויה שהובאו מארצות-הברית. אמנם בארצות-הברית לא משתמשים ב-D.D.T. זה שנים רבות, אך עדיין יש שאריות בקרקע ובאוויר ונראה שיהיו שם עוד שנים רבות. לפיכך הפעולה היחידה העומדת לרשותנו היא איסור כללי של שימוש בשמן סויה בישראל. לאור ה- כמויות הקטנות מחד גיסא ומאחר שהאפשרות היחידה לפעולה היא על-ידי איסור שימוש בשמן סויה מאידך גיסא לא ננקטו כל צעדים; ג. הימצאות D.D.T. ב- חלב פרה בישראל מקורה גם באדמה ובאוויר, ולכן אין דרך להימנע ממנה; ד. הימצאות אלפא ב.ה.כ. בחלב היא נמוכה — מתחת לחמש מאיות המ"ג בכל ל- טר. רמה זו נמוכה ביותר.

2. יש מעקב של בדיקות מוזן לחמרי הדברה.
3. לאור האמור בתשובה הראשונה לא הוזרמו חמרי המזון.

היו"ר ח. גרוסמן:

שאלתה מס' 3385 היא של חברת-הכנסת אבנרי. חברת-הכנסת אבנרי איננו באולם והתשובה תימסר ל- פרוטוקול.

מאיר פעיל (מחנה שלי):

אני מבקש שהשר ישיב על השאלתה.

שר-הבריאות א. שופט:

אתה חברת-הכנסת אבנרי?

מאיר פעיל (מחנה שלי):

אני חבר סיעת שלי ואני מבקש שתשיב על השאי- לתה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אתה יכול לבקש והשר יכול להתנגד.

שר-הבריאות א. שופט:

לאחר מה שקרה לשר הפנים רוצה ליצור תק- דים.

היו"ר ח. גרוסמן:

אין זו הפעם הראשונה שחבר כנסת מבקש להשיב והשר נענה. אתה אינך חייב להשיב — אתה יכול להשיב.

חייבים לשאת תווית רעל 2. לאמור תווית שעליה מוד- פסת באותיות שחורות על רקע אדום בשלוש שפות, עברית, אנגלית וערבית, המלה "רעל".

2. מקרי המוות נגרמו לא על-ידי שתיית כוהל מ- מוגל אלא על-ידי שתיית מתנול נקי שנמכר כספירט שריפה, עד כמה שידוע לנו מחקירת מקרה אחד על- ידי משטרת חיפה.

3. צביעת ספירט שריפה לא נדרשת לפי חוקי מ- רד הבריאות.

4. לאור המקרים הנ"ל ניתנים היתרי רעלים מה-1 בינואר 1979 אך ורק למטרות תעשייתיות ומעבדתיות, בליווי תצהיר שלפיו בעל ההיתר מתחייב שלא למסור מתנול למילוי בקבוקים למטרות אחרות, כגון פוליטורה וספירט שריפה.

### 3361. הסכנה שבשינוק בקבוקי כוהל מפוגל בלתי-מסומנים

חברת-הכנסת מ. קצב שאל את שר הבריאות ביום ח' ב- אדר תשל"ט (7 במארס 1979):

לאחרונה פורסם דבר מוחן של שתי נשים כתוצאה משתיית ספירט מפוגל מבקבוקים בלתי-מסומנים. כן נכ- תב כי בשנה האחרונה היו עוד שני מקרים של מוות כתוצאה משתיית ספירט מפוגל וכי יש עדיין בחנויות בקבוקים המכילים את הספירט המפוגל.

אודה לשר אם ישיב על השאלות:

1. מה עושה משרד הבריאות למנוע סכנת חיים מהפצת הספירט המפוגל?

2. מדוע לא יחייב משרד הבריאות הדבקת תווית אזהרה וסימון ברור על בקבוקי ספירט מפוגל?

שר-הבריאות א. שופט:

1. החל מ-1 בינואר 1979 ניתנים היתרי רעלים למתנול אך ורק למטרות תעשייתיות ומעבדתיות, בליווי תצהיר שלפיו בעל ההיתר מתחייב שלא למסור מתנול למילוי בקבוקים למטרות אחרות, כגון פוליטורה וספירט שריפה.

2. כוהל מפוגל (לא מתנול נקי) נכלל בין כימרי קאליים מוזיקים בתוספת הראשונה של התקנות בדבר אריוזם ושינוקם של רעלים וחמרים מוזיקים (ק.ת. 2374). לפי דיני המדינה כימיקאליים אלה חייבים בתווית רעל 2. ללא סימון גולגולת.

רב שילנסקי (הליכוד):

האם אוכל לבקש תשובה על השאלתה מס' 3010?

היו"ר ח. גרוסמן:

לא ברגע זה. בסוף ייתנו התשובות על כל השאיל- תות.

### 3383. הימצאות חמרי הדברה מוזיקים בסוגים שונים של מוזן

חברת-הכנסת ש. דורון שאלה את שר הבריאות ביום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

תוצאות בדיקות מוזן, שנערכו לאחרונה על-ידי משר-

מות שנבדקו בבאר-שבע 91.2% הכילו כמות חידקים מעל ומעבר לתקן המותר ובהם כמות גבוהה של חידיקי קולי במידה המסכנת את בריאות הציבור. כן מצוין כי מקור כי בהשוואה לשאר אזורי הארץ אחוז הפגיעה בבאר-שבע הוא הגבוה ביותר.

לנוכח האמור לעיל רצוני לשאול:

א. מה נעשה עד עתה לבידור מהיר ותכליתי בעניין איתור הגורם או גורמי המפגע?

ב. האם נערכת לעתים תכופות בדיקה במחלבות, באמצעי ההובלה ובתנאי האחסון?

ג. האם לא מן הראוי כי תהינה תקנות ברורות, ויינקטו אמצעים נגד מפיריהן, לשמירת רמה נאותה של מוצרי החלב, בהתחשב במידת חיוניותם וצריכתם הגבוהה בקרב האוכלוסייה?

שר-הבריאות א. שושפסק:

א. משרד הבריאות שינה לאחרונה את מערך בדיקות השיגרה של החלב במחלבות ובשיווק. כך ניתן לאתר במהירות ובצורה מהימנה את גורמי המפגע.

ב. כיום נערכות בדיקות תכופות במחלבות השונות ברחבי הארץ. כן יש בדיקות באחסון ובשיווק. בגלל חוסר כוח-אדם אין כל בדיקות באמצעי התובלה.

ג. במשרד הבריאות התקנות בעניין חלב נמצאות עתה בשלבים הסופיים של הכנה, לפני שיבואו לדיון עם משרד החקלאות והמועצה לייצור ושיווק החלב.

3388. רמת כולסטרול גבוהה בדמם של מתגייסים לצה"ל

חברת-הכנסת ש. שטרן-קטן שאלה את שר הבריאות ביום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

בעתון "מעריב" מיום 29 בינואר התפרסמה הידיעה הבאה: בדיקות רפואיות שנערכו לאחרונה למתגייסים לצה"ל גילו כי רמת הכולסטרול בדמם של הנבדקים גבוהה, וזאת בגלל הרגלי אכילה גרועים ופעילות גופנית מועטה.

אודה לשר אם ישיב לי:

א. האם ידיעות אלו נכונות?

ב. אם כן — מה מתכנן משרד הבריאות לעשות ל-פתרון הבעיה?

שר-הבריאות א. שושפסק:

א. ידיעות נכונות בכל הנוגע להרגלי האכילה, לעומת זאת אין סימוכין לחלק הדן בפעילות הגופנית הירודה.

ב. שירותי בריאות הציבור של המשרד עומדים ליוזם פעולה חינוכית לשינוי הרגלי האכילה של האוכלוסייה.

האם אני מאמין שזה יעזור הרבה? אינני בטוח.

היו"ר ח. גרסמן:

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת שטרן-קטן.

שרת שטרן-קטן (חזית דתית לאומית):

אדוני השר, קצת קשה לי להתווכח על אמון או אי-

שר-הבריאות א. שושפסק:

אני מסכים להשיב במקרה זה, מבלי ליצור תקדים.

3385. מותו של מר אליהו מרציאנו בשל אי-

קבלת טיפול בעת התקף לב

חבר-הכנסת א. אבנרי שאל את שר הבריאות ביום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

בתאריך 17 בינואר 1979 לקה מר אליהו מרציאנו ז"ל בהתקף לב קשה. הניידת לטיפול נמרץ של מגן-דוד-אדום בירושלים הגיעה לביתו, אבל נקראה למקום אחר בראדיו בטרם זכה מר מרציאנו לטיפול רפואי כל שהוא. דקות ספורות לאחר שהניידת והרופא התורן (שכאמור לא טיפל כלל במר מרציאנו) יצאו נפטר מר אליהו מרציאנו. בנו של המנוח, מר סעדיה מרציאנו, ניסה מאז המקרה לשכנע את משרד הבריאות להקים ועדת חקירה אחרי-דחיות מרובות מסרה לו בטלפון דוברת המשרד, דבורה גנני, שהחקירה נערכה והרופא התורן טוען שהוא בדק את אליהו מרציאנו ז"ל. איש מבני משפחתו של המנוח לא נשאל על סיבות המקרה חרף העובדה שרבים מהם נכחו במקום המקרה. כל בני המשפחה טוענים ש-הרופא התורן לא בדק כלל את המנוח לפני מותו.

אני מתכבד לשאול:

1. האם מוכן השר למנות ועדת חקירה פנימית שתבדוק את המקרה?

2. האם מוכן השר לדאוג שוועדה זו תראיין את בני משפחתו של אליהו מרציאנו ז"ל?

3. האם מוכן השר לגקוט אמצעים נגד התעלמות מתלונות אורח גם במקרה כזה?

שר-הבריאות א. שושפסק:

1. ועדת החקירה מונתה ב"13 בפברואר 1979. ב"וועדה שני חברים — מומחה לרפואה פנימית, שהוא גם אחראי ליחידה לטיפול נמרץ בחולי לב, וכן מומחה למחלות לב.

2. כבר בכתב המינוי לוועדה, שהוצא כאמור ב"13 בפברואר 1979, צוין מג"ל משרד הבריאות: "אבקשר, לכן, לראיין את שני בניו של הנפטר אשר היו בנוכחותו בעת ההתקף."

3. לא היתה במקרה זה כל התעלמות מתלונותיו של אורח. מייד עם קבלת התלונה פנה מג"ל משרד הבריאות לרופא המחוזי וביקש בדיקת המקרה, ואכן ב"30 בינואר 1979, לאחר המאורע, התקבלה חוות-ידעת הרופא המחוזי. מאחר שחוות-ידעת זו לא היתה מספקת נתבקש רופא המחוז להשלים פרטים, שהגיש אותם במכתבו מ"9 בפברואר 1979. אולם כאמור גם לאחר חוות-ידעת זו מ"9 נתה ב"13 בפברואר 1979 ועדת חקירה.

אנחנו מחכים עכשיו לתוצאות החקירה.

3386. הימצאות חידיקי קולי בחלב

חבר-הכנסת א. מריאל שאל את שר הבריאות יום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

דו"ח משרד הבריאות, המפרט ממצאי בדיקה מדגיי-מות החלב שנעשו ברחבי הארץ, גילה כי מתוך 126 דגיי-

3. מנסיון העבר התברר כי ריכוז משפחות מרובות ילדים ומשפחות במצוקה בבניין אחד או בשכונה אחת אמנם פותר את בעיית דיון אבל יוצר את שכונת העוני העתידה ומחמיר את הבעיות החברתיות של משפחות אלה. לפיכך נהג משרד הבינוי והשיכון ליצור אינטגרציה באיכלוס השכונות החדשות בירושלים, באופן שיתקיים איזון בין קבוצות אוכלוסיה שונות — איכלוס מעורב בין זוגות צעירים ומשפחות אחרות הרוכשות דירה ובין עולים חדשים ומשפחות הזקוקות להטבת תנאי דיון, שמוקצות להן דירות חדשות בשכירות מסובסדת. כך נהג המשרד גם לגבי הבניינים שבבעלות המדינה, שחלק מדירותיהם הוצאו למכירה בדצמבר 1978. בבניינים אלה יושם העקרון של שילוב דיירים רוכשי דירות עם עולים ומשפחות אחרות הנזקקות לשכירות.

יש לציין כי בשנה זו נתנו 440 דירות ו-500 הלוואות למשפחות הנזקקות להטבת תנאי דיון שנרשמו ב"פר-זות".

מהן 120 משפחות שוכנו בשכונות החדשות בירושלים.

בעתיד נוכל לשכן אחוז ניכר של משפחות גדולות הזקוקות להטבת תנאי דיון בשכונות החדשות, מאחר שהושגה תשתית חזקה ששאפנו אליה באיכלוס שכונות אלה.

היו"ר ח. גרופמן:

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת פעיל.

מאיר פעיל (מחנה שלי):

כבוד השר, מה ישיב השר לאדם בעל ספק האומר: הנה יותר מ-300 דירות נבנו בכספי האומה והן נקנות על-ידי בעלי יכולת, הן לצרכי שיפור הדיור והן לצרכי ספסרות, ובאותה עיר יש 1,500 משפחות שהן ממש זקוקות לדיור?

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

חבר-הכנסת פעיל, נתתי את הנימוקים. אני רוצה להוסיף: כל שר וגישתו שלו.

מאיר פעיל (מחנה שלי):

אני רוצה לקוות שאדוני השר ישנה את הגישה.

יחזקאל זכאי (המערך):

תשובה טובה מאוד.

2667. מתן דיור חולם למשפחת אליהו חכם

מחזורי-יוסף

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר הבינוי והשיכון ביום כ"ה בכסלו תשל"ט (25 בדצמבר 1978):

משפחת אליהו חכם מרחוב קהילת-ילדו 2 בהדר יוסף מונה שבע נפשות ומתגוררת בדירה בת חדר-וחצי. בשל הצפיפות הרבה נאלצו להוציא את ילדיהם למוסדות חינוך פנימייתיים ולמשפחות אומנות.

מאז 1970 רשומה המשפחה ב"חלמיש", אך עד עתה הוצעו לה רק דירות קטנות וישנות.

אבקש להשיב לי:

1. מה הם הקריטריונים לקבלת דירה חדשה?

אמון. אבל בינתיים נדמה לי שאולי פניות או המלצות או דרישות משרד הבריאות היו מכוונות את המערך הכלכלי של משרד הבטחון לשנות את הדברים.

שר-הבריאות א. שופטק:

הנחיות והיוזמה בקשר לשינוי הרגלי האכילה קיימות ומופעלות באופן בלתי-פוסק. אם את מקבלת את ההוצאה של משרד הבריאות "בקו הבריאות" את יודעת כי שם המחלקה לתזונה מתריעה, ממש, כל חודש ביחס להרגלי האכילה והרגלי התזונה, גם ביחס לשימוש בביצים וגם ביחס למצרכים אחרים. זה לא עוזר הרבה, אבל פעולת הדרכה כזאת נעשית.

(שר-הבריאות א. שופטק קורא את התשובה לשאלתה מ' 3010. ראה לעיל עמ' 2325).

2666. הוצאתן למכירה חופשית של דירות

שנבנו על-ידי "שיכון ופיתוח"

חברת-הכנסת מ. פעיל שאל את שר הבינוי והשיכון ביום כ"ה בכסלו תשל"ט (25 בדצמבר 1978):

צורף עותק מצולם של מודעה המתפרסמת בימים אלו בעתונות הישראלית מטעם חברת שיכון ופיתוח ישראל בע"מ.

בקשר למודעה זו אבקש להשיב על השאלות הבאות:

1. האם הדירות בנווה-יעקב, בגילה וברמות גיבנו בסיוע של ממשלת ישראל, באמצעות הקצאת קרקע ליאומית, מתן אשראי וזל או כל סידור אחר?

2. מה חלקה של ממשלת ישראל בחברת "שיכון ופיתוח" המעמידה את הדירות הללו למכירה?

3. מדוע לא הועמדו הדירות הללו, קודם כול, לרשותם של 1,500 המשפחות מרובות-הילדים והזוגות הצעירים אשר הוכרו כזכאים לדיור בחברה הממשלתית עירונית "פרוות" על-ידי איכלוסן באחת משתי הדרכים הבאות:

א. מכירת הדירות על-ידי מתן משכנתה שלא תעלה על 15% מההכנסה;

ב. השכרת הדירות לנוקמים ביותר, מתוך ידיעה מפורשת כי הרשומים ב"פרוות" הם הנזקקים ביותר לדיור?

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

1. במסגרת מכירת הדירות בירושלים בחודש דצמבר 1978 הוצאו למכירה 348 דירות, לפי הפירוט הבא:

238 דירות שנבנו במימון מלא של הבינוי והשיכון והמיועדות למכירה למשפחות ולבודדים חסרי דיור.

110 דירות שנבנו על-ידי חברת "שיכון ופיתוח" במסגרת הבנייה הציבורית המכוונת. דירות אלה מיועדו למכירה לזכאי משרד הבינוי והשיכון — זוגות צעירים, עולים וכיוצא בזה. חברת "שיכון ופיתוח" קיבלה הלוואות למימון-ביניים של בניית דירות אלה.

238 הדירות שבבעלות המדינה נמכרות על-ידי חברת "שיכון ופיתוח" כסוכנות מכירה של משרד הבינוי והשיכון.

2. חברת "שיכון ופיתוח" היא בבעלותה המלאה של ממשלת ישראל.

5.5 לירות למ"ר ובמקרים רבים מזכה משפחות גדולות ב" 50% הנחה. דרישת המשפחות היא לפצות מעבר ל" יכולת המשרד. 70 משפחות המונות 10 נפשות ויותר זוכות בימים אלה להרחבת דירותיהן במסגרת התכנית לאיחוד דירות — ורק בימים אלה. בהתאם להיכונן בי עפולה הושקעו בשנה זו, בנוסף על הבנייה למגורים, סכום של 4 מיליון לירות לבניית מוסדות ציבור וסכום של 2.5 מיליון לירות להשלמת פיתוח בשכונות ותיקות.

היו"ר ח. גרוסמן:

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת שילנסקי.

דב שילנסקי (הליכוד):

מאחר שכפי שאנו שומעים קיים מצב שמצד אחד יש דירות ריקות ומצד שני אנשים גרים בתנאים של תת-דיור, האם יהיה מוכן כבוד השר להתערב אישית — נאמר לי שהתערבותו יכולה להשפיע — על-מנת להתגבר על הבעיה ולקשר בין שני הקצוות?

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

התשובה היא חיובית, ולא רק לגבי עפולה. אני מבין שהשואל העלה את נושא עפולה כדוגמה.

דב שילנסקי (הליכוד):

נכון.

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

התשובה בהחלט חיובית, באופן כללי.

דב שילנסקי (הליכוד):

תודה רבה.

2763 פתרון בעיות דיור בעפולה

חבר-הכנסת מ. קצב שאל את שר הבינוי והשיכון ביום ד' בטבת תשל"ט (3 בינואר 1979):

בעפולה 1,283 יחידות דיור אשר שטחן עד 50 מ"ר ומתגוררות בהן 4,320 נפש, בתנאים תת-אנושיים, מרו" כזות בשכונה אחת.

בשכונה זו עלתה לאחרונה רמת הפשיעה.

אודה לכבודו אם ישיב לי:

1. מה היא תכנית משרד הבינוי והשיכון לפתרון בעיית הדיור של דיירי השכונה הזאת?

2. מדוע תושבי שכונה זו לא ייהנו מתכנית השיקום של שכונות במצוקה, המשותפת לממשלת ישראל ולסר- כנות היהודית?

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

זו, למעשה, אותה שאלתה דומה לקודמת, של חבר- הכנסת דב שילנסקי, והתשובה היא זהה.

משה קצב (הליכוד):

אדוני השר, שאלה מס' 2 אינה זהה עם זו של חבר- הכנסת שילנסקי. אני שואל מדוע לא להכליל אותה שכונה במסגרת תכנית שיקום השכונות של הממשלה?

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

קביעת שיקום השכונות נעשית בפרוצדורה מסוימת על-ידי כמה גורמים במשותף, לא רק משרד הבינוי ו- השיכון, ויש קריטריונים מובהקים לקביעת זו. התכנית

2. מה הם הקריטריונים לקבלת דירה מיד שנייה?

3. מדוע לא הוצעה למשפחה דירה חדשה בגודל ההולם את מספר בני הבית?

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

למרות העובדה שחברת-הכנסת אורה נמיר איננה אשיר על השאלתה, כי מדובר במשפחה הנמצאת במצב עדין וקשה.

הנני מתכבד להשיב:

במקרה שלפנינו — משפחה שהעברתה לבית משר- תף רב-דיירים עלולה לערער את אשר הושג כבר במס- גרת שיקומה.

בבעלות המשפחה מכולת בהדריוסף, והיא מבקשת להתגורר בשכונה. על-כן, כמקרה יוצא דופן, הוצעה לה בנוסף על דירתה הקיימת עוד דירה בת 2 1/2 חדרים ברוב שב מתגוררת כיום, אולם המשפחה דחתה פתרון זה.

חברת "חלמיש" מוסיפה לחפש דרכים למצוא פתרון נאות למשפחה. אדאג כי פתרון זה אכן יימצא.

2694 פתרון בעיות דיור בעפולה

חבר-הכנסת ד. שילנסקי שאל את שר הבינוי והשיכון ביום א' בטבת תשל"ט (31 בדצמבר 1978):

מר ע. עלי ראש עיריית עפולה, כותב אלי:

"בעפולה קיימות היום 1,283 יחידות דיור אשר שט- חן עד 50 מ"ר. 100 מהן בנויות מצריפים ואובסטונים. בסך-הכול גרים ביחידות הנ"ל 4,320 נפש לרבות בודדים וזקנים. במקרים מסוימים הצפיפות היא גבוהה בהרבה מהממוצע, בעיקר במשפחות ברוכות-ילדים וחסרי אמ- צעים.

אני מכיר מקרוב את רוב התושבים הגרים בתנאי תת-דיור אלה, ואני יכול לקבוע בוודאות כי אין להם כל אפשרות כלכלית להחליף או להטיב את תנאי הדיור שלהם והם נידונים לגיוון במצבם הנוכחי.

יתר על-כן, תנאי דיור אלה משחיתים את נפש ה- נוער וגורמים להגברת הפשיעה בקירבם, ואמנם על-פי הנתונים האחרונים אשר קיבלנו ממשטרת ישראל אנו נמצאים בפשיעת הנוער במקום "מכובד" ביותר. אחיה אסיר תודה אם תואילו להעלות בעיותינו בפני המוסדות המתאימים ולדאוג שעפולה 'תעלה על המפה'."

שאלתי:

מה בדעת כבודו לעשות?

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

פעולות הפיגויים שמבצע משרד הבינוי והשיכון ב- חלק מאתרי השיקום נתקלות, במקרים רבים, בחוסר שיי- תוף פעולה מצד התושבים אשר דורשים פיצוי פיגויים מ- עבר לסבירות וליכולת המשרד לשלם. ברוב המקרים מוצעות דירות מרווחות העשויות להיות פתרון נאות למשפחות אלה. בעפולה נמצאות כיום 600 דירות פנויות לאיכלוס (מהן 311 חדשות) ועוד כ-200 נמצאות בתהליך בנייה. המחוז הציע למשפחות מרובות-ילדים, הגרות בדור בשכירות בצפיפות, לעבור לדירות מרווחות בנות 4 חדרים בשכירות "עמידר" הקובעת דמי שכירות של

(שלב א'), דצמבר 1978. על-פי סעיף ב' במפרק 6, הר שמה והפקדה, מתברר כי "רשאים להירשם בעלי משרד פחות בלבד", אין רשות הרשמה לרווקים. הגבלה זאת לא קיימת בתכניות "בנה ביתך" בערים אחרות בארץ. מאחר שהחברה לפיתוח לוד כפופה למשרד כבוד אבקש מאת כבוד השר להשיב לי:

א. האם ידועה לו הגבלה זו בתכנית?

ב. האם הדבר נעשה על-פי הנחיות המשרד? (עי-ריית לוד ומינהל מקרקעי ישראל טוענים כי לא הם דרשו הכנסת הוראה זו לתוהים).

ג. מה בדעת השר לעשות כדי להסיר מגבלה זו, שאינה קיימת בתכניות אחרות?

תשובת שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

תכנית "בנה ביתך" אינה כוללת רווקים.

מיעוט הקרקעות המוקצות ליעד זה מחייב קביעת סדרי עדיפויות. על-פי סדר העדיפויות שנקבע במשרד יש להעדיף מתן הקרקע לבנייה עצמית למשפחה על פני מתן פתרון זה לרווקים.

2992. הקצאת קרקע לבנייה למגורים בירושלים

חבריהכנסת י. זכאי שאל את שר הבינוי והשיכון ביום ו' בשבט תשל"ט (4 בפברואר 1979):

בעתונות נתפרסם כי קבלני ירושלים מתלוננים על מחסור חמור בקרקעות לבנייה פרטית, המונע מהם התחלות בנייה ומסייע לעלייה מסחררת במחירי הדירות. אבקש להשיב לי:

1. כמה דונאם קרקע לבנייה נמצאים בידי משרד השיכון בירושלים ולכמה יחידות דיור מתוכננת קרקע זו?

2. האם משרדך תיכנן בנייה שתקיף את כל הקצאת הקרקע הזאת?

3. מה מצבם של התחלות הבנייה ותהליכי הבנייה בירושלים כיום?

4. מדוע אין משרדך מקצה לקבלנים חלק מהקרקע שהוא מתחזק בה?

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

1. בידי משרד הבינוי והשיכון נמצא מלאי קרקע המתוכנן ל-11,685 יחידות דיור באתרי הבנייה השונים בירושלים. בנוסף על כך קיים מלאי קרקע לתיכנון ראשוני ל-3,000 יחידות דיור בקרקעות המפוזרות ב"תחומיהן של שכונות קיימות בעיר. כן מטפל מינהל מקרקעי ישראל בשטחים שבהם עתודה נוספת ל-9,200 יחידות דיור לבנייה ציבורית ופרטית.

2. בשכונות תלפיות-מזרח, גילה, רמות ונווה-יע-קב יסיים השנה משרד הבינוי והשיכון הפעלת הבנייה של כל יחידות הדיור שתוכננו להיבנות שם. לפיכך מקדם משרד הבינוי והשיכון את התיכנון לבנייה בגב"ע-משואה במערב העיר ובגבעת-מנחת בדרום-מערב העיר, שבהן קיימת עתודה מירבית של 3,000 יחידות דיור.

איננה פותרת את הבעיה של משפחות שצריך להעבירן לדירות גדולות יותר. שיקום החזית ותוספת מרפסת אינם יכולים להוות את הפתרון היעיל ביותר ברוב ה"מקרים ובמיוחד לא במקרה של משפחות מרובות-ילדים. לכן יש לראות את ההבדל ואת המשמעות ב"העברת משפחה כזאת לדירה חדשה וגדולה יותר.

2774. סלילת כביש דרומסלולי בין קסטינה לכארישבע

חבריהכנסת א. מויאל שאל את שר הבינוי והשיכון ביום ט' בטבת תשל"ט (8 בינואר 1979):

קטע הכביש שבין מפגש אחים (קסטינה) לבאר-שבע הוא צר וחדיסלולי. הנסיעה בו גורמת לא מעט סבל מפאת העומס, ולרוב נחסם אחד הנתיבים על-ידי מכוניות כבדות ואיטיות, בפרט בקטע שבין קסטינה לבית-קמה.

אבקש להשיב לי:

האם בתכנית משרדך לסלול כביש דרומסלולי בין קסטינה לבין בארישבע? אם כן — מתי?

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

(מתחיל לקרוא את התשובה)

אליהו מויאל (המערך):

אדוני השר, חלה כאן כנראה טעות. אני דיברתי בשאלתה שלי על כביש קסטינה — בארישבע.

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

אדוני בודאי יסכים אתי שאפילו פקידים במשרד השיכון עלולים לטעות. אני מוכן בדיוק זאת ולהשיב לך תשובה בהתאם לשאלתה.

אליהו מויאל (המערך):

האם כבוד השר מוכן להרחיב את תשובתו, כי ב"נתיים קרו בכבישי הנגב, ובעיקר בקטע של קיבוץ סעד, כמה תאונות קשות?

ח"ר ח. גרוסמן:

השר בודאי יתייחס לזה כאשר ישיב על השאלה-תה שהוגשה במקור.

אליהו מויאל (המערך):

הואיל והשר לא השיב לי ואמר כי ישיב במועד מ-אחר יותר אני מבקש כי ירחיב את תשובתו.

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

אני ארחיב את תשובתי כאשר אשיב על השאלתה הזאת.

אליהו מויאל (המערך):

אני מודה לאדוני.

שר-הבינוי והשיכון ד. לוי:

על לא דבר.

2880. אי-רשום רווקים לתכניות "בנה-ביתך"

חבריהכנסת מ. וירשובסקי שאל את שר הבינוי והשיכון ביום כ"ג בטבת תשל"ט (22 בינואר 1979):

הוספת תשומת לבי לחוברת "בנה ביתך בלוד"

זאב כץ (המערך):

האם כבוד השר ער לעובדה שהודעתו עומדת בס' תירה מוחלטת להודעתו של יושב-ראש הסוכנות היהודית?

שר-הבינוי-והשיכון ד. לוי:

כן, אני ער לעובדה ולכן יש לי ויכוח עם יושב-ראש הסוכנות היהודית.

זאב כץ (המערך):

תודה רבה.

3049. הליכים בלתי-תקינים במכירת דירות בבאר-יעקב למועמדים של אגודת ישראל

חבר-הכנסת ג. יעקבי שאל את שר הבינוי והשיכון ביום י"א בשבט תשל"ט (8 בפברואר 1979):

נודע לי כי עשרות דירות שנועדו לעולים חדשים ולזוגות צעירים בבאר-יעקב הוצעו עתה למועמדים מ"טעם אגודת ישראל, תוך עקיפת המועצה המקומית ומבלי שהיו חייבים באישור משרד השיכון.

ב' בינואר אף פורסמה מודעה בעניין זה בעתון "המודיע", לפיה המועמדים "אשורו" אך ורק על-ידי ועדה מטעם מפלגה זו.

אודה לך אם תשיב לי:

1. האם עובדה זו ידועה למשרדך?

2. האם היא על דעת המשרד ואישורו?

3. האם הדבר הזה, כי מועמדים לשיכון בדירות משרד השיכון לא יהיו חייבים באישור המשרד ויתקבלו באמצעות מפלגה פוליטית, עולה בקנה אחד עם כללי ממשל תקין?

4. מדוע נעקפה הרשות המקומית?

תשובת שר-הבינוי-והשיכון ד. לוי:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

בתחילת שנת 1978 היו בשלבי בנייה אחרונים ב-באר-יעקב 112 יחידות דיור, מהן 32 יחידות דיור יר-עדו לעולים; 16 יחידות דיור יעדו להטבת תנאי דיור; 64 יחידות דיור יעדו למכירה, הוצאתן של דירות ל-מכירה, הן לדתיים והן לזכאים של משרד הבינוי ו-השיכון, החל מחודש אוקטובר 1978, באה לאחר תקופה ארוכה שבה עמדו דירות ריקות בידי "עמידר", ללא מו-עמדים לאיכלוס. מבין הדירות שהוצאו למכירה למו-עמדים חתים הוצאו 16 דירות לעובדי צוות של מוסדות חינוך תורניים במקום ו-16 דירות למועמדים זכאי משרד הבינוי והשיכון המומלצים על-ידי מוסדות חינוך דתיים ביישוב. זאת על-מנת להקל על תושבים אלה, שרכישת דירה בסביבה דתית בישוב כבני-ברק היא משימה כל-כלית קשה בשבילם.

במקביל להסכמים שנערכו עם המוסדות התורניים החל להתעורר לחץ התושבים המקומיים לרכישת דירות. פירסומה הקרוב של מכירת 32 הדירות לזכאים יתן ע-דיפות לתושבים מקומיים.

3. על-פי פרוגרמות 1978 מיועדת להפעלה ביר-שלים בנייתן של 5,000 יחידות דיור. עד כה הופעלו 1910 יחידות דיור, ובזמן הקרוב תופעל בנייתן של עוד 2,680 יחידות.

4. רוב יחידות הדיור שתוכננו להיבנות בירושלים הוצאו לבנייה על-ידי קבלנים ירושלמים, אולם רק מיעוטם הסכימו לקבל עליהם את העבודה ולפיכך הופ-עלה רוב הבנייה על-ידי חברות הבנייה הציבורית.

ח"צ ח. גרופמן:

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת זכאי.

יחזקאל זכאי (המערך):

אדוני שר השיכון, אולי אתה תוכל להסביר לנו את הסתירה הזאת: במשך שנתיים עמד כאן לפנינו שר השיכון וצעק שהוא רוצה לבנות ואין לו קרקע. והנה, על שאילתה אחת שלי אתה עונה שבירושלים, תודה-לא, יש קרקע ויש התחלות ובונים. אולי תוכל לעזור לנו לפענח את הסתירה הזאת?

שר-הבינוי-והשיכון ד. לוי:

לצערי אינני יכול לעזור לך.

3023. הכמחת דיור לעולים הנמצאים

במרכזי קליטה

חבר-הכנסת ז. כץ שאל את שר הבינוי והשיכון ביום ז' בשבט תשל"ט (4 בפברואר 1979):

בתכנית הראדיו "הטור השביעי" ששודרה ביום 19 בינואר 1979 מסר יושב-ראש הנהלת הסוכנות היהודית לישראל מר אריה דולצין כי במרכזי הקליטה נמצאים 14,000 עולים שאין להם לאן ללכת מחמת מחסור בשי-כון. חלקם של עולים אלה נמצא בארץ כבר שנה-יומחה.

אבקש מאת השר להשיב על השאלות הבאות:

1. האם הדברים נכונים?

2. האם המצב המתואר מהווה גורם לעיכוב אישורי

עלייה ליהודים מארץ כל שהיא?

3. מה היא תכנית השר לפתרון הבעיה?

שר-הבינוי-והשיכון ד. לוי:

משרד הבינוי והשיכון ומשרד הקליטה הגיעו לידי הסכם המפרט את התחייבויות משרד הבינוי והשיכון להקצאת פתרונויות דיור לעולים שהגיעו ולעלייה החזויה בשנה הבאה, בהיקף של 35,000 עד 40,000 עולים. הסדר זה יספק 5,000 דירות מהבנייה הציבורית, מהן 500 יחידות דיור במרכזי קליטה בעיריות-פיתוח. כמו-כן יוקצו 5,000 משכנתאות. שאלת הדיור אינה מהווה כל מכשול בעלייה ואינה גורמת לעיכוב אישורי עלייה ליהודים מארץ כל-שהי. גם התפוסה במרכזי הקליטה אינה מלאה וניתן להוסיף עליה. יש לזכור כי מרכזי הקליטה נועדו, מעצם הקמתם, לשמש מעבר לעולה החדש והם מאפשרים לו לקנות את השפה ולהתארגן לקראת השתקעות-קבע בדיוור והתבססות בתעסוקה. העולה נמצא במרכזי הק-ליטה בתנאים נוחים ואין מקום להתריע על ניצולם היתר של המרכזים ואף לא לחתור להתרוקנותם.

ח"צ ח. גרופמן:

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת כץ.

א. בחברה, שהוקמה בשעתה בירושלים לשם חי-  
סול משכנות עוני, אושרה הלוואה לשיכון למשפחות  
שאינן נזקקות ובשני מקרים ניתנו הלוואות לחבר מו-  
עצת המנהלים של "פרוות".

ב. החברה לא עידכנה את הנתונים שברשותה על  
הבקשות לסיוע, דבר העלול, לדעת המבקר, "לגרום ב-  
מקרים מוגדרים לאפליה בתור לפתרון דיור".

ג. בכמה עיסקאות רכישה בשוק הפרטי "לא הת-  
חשבה החברה די" באיו מידה תואמות הדירות שנרכשו  
עלידיה את הצרכים שעליה למלא בדיור למשפחות  
נזקקות.

ד. שיטת הניקוד שלפיה פעלה חברת "פרוות" בי-  
קביעת הזכאות לסיוע ודרגותיה לא הלמה "בצורה מלאה  
ויעילה" את המציאות שהחברה עמדה בפניה. השיטה  
הנ"ל קיפחה משפחות שהתגוררו בתנאי דיור ירודים  
ביותר (צריפים או בוסטונים וכדומה).

ה. בתחומי מינהל אחדים, ובפרט בקשר לרישום  
מועמדים לסיוע, לקביעת התור לדיון בעניינים ולמתן  
פתרונות דיור, לעתים לא הלמו סדרי החברה את הדרוש.

אבקש להשיב לי :

1. האם הטענות שנזכרו לעיל נכונות ? אם לא —  
מה כן נכון ?

2. אילו צעדים עומד השר לנקוט כדי לתקן את  
איוסדרים והניהול הלקוי בחברה ?

3. האם מתכוון שר הבינוי והשיכון להביא לשינוי-  
יים בהנהלת החברה ובהגדרת מדיניותה, פעולותיה ו-  
תפקידה ? אם כן — מה הם ? אם לא — מדוע לא ?

4. האם עומד משרד הבינוי והשיכון להפיק לקחים  
כלליים מן המקרה של חברת "פרוות" לגבי ביצוע מדיניות-  
תו ברחבי הארץ ? אם כן — מה הם הלקחים ?

שר הבינוי והשיכון ד. לוי :

בעקבות ממצאי המבקר פועל עתה המשרד להסכת  
הלקחים המתבקשים בעריכת שינויים נאותים, בבחינה  
מחדשת של הקריטריונים וביישומן בחברת "פרוות"  
וכן בשאר החברות המשקמות.

הסיכום המלא של החלטות המשרד יימסר לשואל  
עם השלמתו.

3186. ההיערכות לעמידה בפני רעידות ארמה

חברת הכנסת נ. פדר שאל את שר הבינוי והשיכון, ביום  
כ"ב בשבט תשל"ט (19 בפברואר 1979) :

בעתונות נמסר כי הגיאולוגים אריה ורוטשטיין ה-  
כינו דו"ח ובו נמסר כי רעידת אדמה חזקה עלולה להת-  
רחש בארץ גם בעתיד ומידת היערכותנו לקראתה תקבע  
את מידת הנזק העלול להיגרם. מחברי הדו"ח טוענים  
עוד כי בבנייתן של תחנות-כוח גרעיניות באזורים ש-  
אינם יציבים במיוחד מבחינה סייסמית עלולה להביא,  
במקרה של רעידת אדמה, להתמוטטות הכור ולהפצת  
ראדיואקטיביות קטלנית על פני אזורים נרחבים.

נוכח ידיעות אלו אבקש להשיב לי :

א. על אילו נתונים מבוססת הערכת הסיכונים של  
רעידת האדמה ?

3122. תחזוקת גדרות הבטיחות שלאורך  
הכבישים

חברת הכנסת ז. כץ שאל את שר הבינוי והשיכון ביום  
ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979) :

מחלקת העבודות הציבוריות משקיעה סכומים גדו-  
לים בהתקנת גדרות משני צדי הכבישים המהירים.

הכביש הראשון שגודר בצורה זו הוא כביש התוף  
בקטע צומת גבעת-אולגה — מבואות-חיפה.

עתה, לאחר שמונה שנים, מפורקות גדרות אלה ב-  
קטעים ניכרים לכל ארך, הן פרוצות ואינן ממלאות  
את תפקידן ובנוסף על כך גם מכערות את הסביבה.

אבקש להשיב על השאלות כדלהלן :

1. מי אחראי לתחזוקת הגדרות ?

2. האם מבוצעים תיקונים ?

3. אם כן — מה הוא קצב התיקונים ?

4. אם אין תחזוקה — מה, אם כך, הטעם בהתקנת  
גדרות חדשות בכבישים מהירים נוספים ?

שר הבינוי והשיכון ד. לוי :

אגף הכבישים במשרד הבינוי והשיכון אחראי לתת-  
זוקת הגדרות. גדרות הבטיחות באות למנוע חדירה לשטח  
הכביש של אנשים ועדרים העלולים לסכן את התנועה  
בכביש ; הדבר חמור במיוחד באזורים שבהם נמצאים  
עדרים ורועים בדואים ושם, אכן, קיימת תחזוקה מתמדת  
והתיקונים מתבצעים מייד עם התגלות הפרצות. במקו-  
מות אחרים מתבצעת התחזוקה בהתאם לאפשרויות ה-  
תקציביות.

3123. ההספקה בסלילת הכביש רעננה —

צומת השרון

חברת הכנסת ז. כץ שאל את שר הבינוי והשיכון ביום  
ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979) :

מחלקת עבודות ציבוריות הפסיקה סלילת הכביש  
הדו-מסלולי בקטע רעננה — צומת השרון, כשלושה  
קילומטרים דרומית לצומת השרון. הקטע הבלתי-סלול  
מבטל את התועלת שבכביש, שנסלל בהשקעה גדולה.

אבקש להשיב לי :

1. מה סיבת אי-סלילת הקטע החסר ?

2. מתי ייסלל הקטע החסר ?

שר הבינוי והשיכון ד. לוי :

מגבלות תקציביות מנעו המשך סלילת הכביש בש-  
נת הכספים שנסיימה.

הקטע יושלם בשנת הכספים המתחילה. זאת בשור-  
רה לשואל.

3126. ליקויים בפעולתה של חברת "פרוות"

חברת הכנסת מ. חריש שאל את שר הבינוי והשיכון ביום  
ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979) :

בדין-החשבון של מבקר המדינה על החברה הממשל-  
תית העירונית "פרוות" שהתפרסם בפברואר 1978, מסר  
המבקר על הליקויים הבאים בעבודתה של החברה :

אוכלוסיה ניכרת נוסף על נופשים ומטיילים. זה הוא כביש הררי מסוג ב', ברוחב מכונית אחת, ללא שוליים, ובו סיבובים חדים ומסוכנים. הרחבת הכביש חיונית, ועוד לפני כשנה אושרה התכנית להרחיב את הכביש האמור ולסלול כביש נוסף במקום. לאחרונה התהפכה שם שוב מכונית.

שאלות:

א. מדוע לא הורחב הכביש האמור?

ב. מתי בדעת משרדך לבצע את הרחבת הכביש הקיים ולסלול את הכביש העוקף את עוספא?

תשובת שר-הבינוי-והשיכון ד. לוי:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

ראה תשובתי מיום 26 במארס 1979 על שאלתה מס' 2816 של חבר-הכנסת שמואל טולידאנו וכן על שאלתה מס' 2612 של חבר-הכנסת משה מרון.

2743. קשיי העולים בחילוטם

חבר-הכנסת ח. כר-לכ שאל את השר לקליטת העלייה ביום ד' בטבת תשל"ט (3 בינואר 1979):

בשבוע שבין ה'17 בדצמבר 1978 וה'22 בדצמבר 1978 התפרסמו ידיעות מספר בעתונות בדבר קשיים הנוצרים למעוניינים לעלות ארצה מארצות שונות, כאשר לכל מקום הבעיה האופיינית לה, כגון: דיור במרכז ה'ארץ, בעיות חברתיות ועוד.

אודה לשר אם ישיב לי:

1. האם נכונות ידיעות אלו?
2. מה עושה משרדך למניעת תופעות אלו?

תשובת השר לקליטת העלייה ד. לוי:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לא ידוע לי לאיזה ידיעות בעתונות מתכוון השואל. חבלי קליטה הם, בדרך-כלל, מנת-חלקו של כל עולה חדש והם תופעות-לוואי, בלתי-נמנעת כמעט, של תהליך העקירה וההשתרשות המחודשת.

אשר לשאלת הדיור במרכז הארץ:

(א) דירות ציבוריות קיימות במרכז הארץ במקומות כאשדוד, יבנה, באר-יעקב, רמלה ועוד.

(ב) לכל עולה מזומנת אפשרות לרכוש דירה בשוק החפשי ולהסתייע על-ידי המשרד לקליטת העלייה ב'משכנתה גבוהה' יחסית בריבית נמוכה, שגלויות אליה הלוואה משלימה.

(ג) הפרגראמה של משרד הבינוי והשיכון לשנת 1978/79, הנמצאת עתה בשלבי עיבוד אחרונים, כוללת בנייה ציבורית גם במרכזי הארץ, בכלל זה בנייה ליעדי עולים.

(ד) רוב הדירות הציבוריות העומדות כיום לקליטת משפחות עולים נמצאות בערי עולים מובהקות ובעיירות-הפיתוח. אני רואה חשיבות לאומית עליונה להכוונת עולים למקומות אלו, לתועלתם של העולים ולרווחת תושבי המקום. בשנה וחצי האחרונות גדל מאוד

ב. אילו תקני בנייה נקבעו על-מנת שיקדימו את הסכנה הנזכרת?

ג. אם לא נקבעו תקנים כאלו, מה בדעת משרדך לעשות להיערכות לעמידה בפני רעידות אדמה?

תשובת שר-הבינוי-והשיכון ד. לוי:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

ב"חוקת הבטון" קיים תקן ישראלי המוגדר כמספר 13 — עומסים אופייניים בבניינים.

בתקן זה מובאות הנחיות לחישוב התגובה הדינאמית הצפויה ברעידת אדמה. על-פי תקן זה חילק ה'מכון הסייסמוגרפי את הארץ לשלושה אזורים לפי ה'עוצמה הסייסמית הצפויה:

א. השפלה וחוף הים-התיכון.

ב. ההרים (הגליל, אפרים, יהודה והערבה).

ג. בקעת-הירדן, אזור ים-המלח ואזור מפרץ-ש'למה.

בניית כורים גרעיניים אינה באחריות משרד הבינוי והשיכון ואין בדיקת תקן זה מבוצעת על-ידי המשרד.

3213. אטימת הכניסה לבית שנועד לזווית צעירים באשדוד

חבר-הכנסת מ. אלגרבלי שאל את שר הבינוי והשיכון ביום כ"ט בשבט תשל"ט (26 בפברואר 1979):

בעתון תושבי אשדוד מיום 26 בינואר 1979 נמסר כי הכניסה לבית-קומות ברחוב הרב קוק מס' 283 אטור מה על-ידי קיר המונע כניסה לבית, וזאת בעקבות סיכ'סוך בין משרד הבינוי והשיכון וחברת "עמיגור".

אבקש מאת כבוד השר להשיב לי:

1. מה הרקע לסיכסוך בין משרד הבינוי והשיכון וחברת "עמיגור"?

2. מה בדעת המשרד לעשות על-מנת שאיכלוס בתים ייעשה ללא עיכוב ובכך יימנע סבל מזוגות צעירים הממתנים זמן רב לקורת-גג?

תשובת שר-הבינוי-והשיכון ד. לוי:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. אין סיכסוך בין משרד הבינוי והשיכון לחברת "עמיגור".

2. ב'19 בפברואר 1979 החליט המשרד לייעד את הדירות בבית מס' 283 ל-31 זוגות צעירים דיירי "עמיגור", הנגרים בצפיפות, לשם העברתם למסלול דירות ל'שכירות לזכאים ולהטבת תנאי דיור.

אטימת המבנה באה למנוע התפרצות לדירות ומניעת נזקים למבנה עד לאישור המועמדים לאיכלוס בווע'ד.

האיכלוס ייעשה תוך זמן קצר.

3463. הצורך הרחבת הכביש דלית-אל-כרמל — עוספא — אליקים

חבר-הכנסת ג. האוור שאל את שר הבינוי והשיכון ביום כ"ב באדר תשל"ט (21 במארס 1979):

כביש דלית-אל-כרמל — עוספא — אליקים משרת

יהודים בנושא "הציונות והזהות היהודית" הועתק מ"מקומות בירושלים למדרשת "קרני שומרון" שבסבסטיה, וזאת ללא התייעצות עם הקיבוצים המארחים באולפניהם עולים ותיירים אלו. עוד נמסר כי כתוצאה מהעתקה זו באו לסמינאר רק כשבעה אנשים, וזאת למרות הלחץ שהפעילו אנשי הסוכנות על האולפנים בקיבוצים.

אבקש להשיב לי:

1. האם אמנם נכונות הטענות?

2. אם כן — במה עדיפה סבסטיה על ירושלים כמקום לאירוח לעולים חדשים בעלי דעות שונות באשר להתנהלות בשטחים?

3. אם אין הדבר כך, מה בדעת השר לעשות כדי לתקן את המעוות?

השר לקליטת העלייה ד. לוי:

השואלת יודעת בוודאי כי הסמינארים האמורים, כמו אולפני הקיבוצים, מתנהלים על-ידי מחלקת העלייה של הסוכנות וגמצאים באחריותה הבלעדית. אין למשרד לקליטת העלייה כל נגיעה ואחריות בנושא זה.

3069. התמיכה התקציבית של המשרד לקליטת העלייה בישיבות ובמספרות תורניים

חברת-הכנסת ש. אלוני שאלה את השר לקליטת העלייה ביום י"א בשבט תשל"ט (8 בפברואר 1979):

בדברי ההסבר להצעת תקציב משרד הדתות לשנת 1978, בעמ' 29, בסעיף ישיבות וכוללים כתוב כי "בשנת התקציב הקרובה הוגדל התקציב המיועד לתמיכה במוסדות אלה בשיעור (ריאלי) של כ-50% יש לציין כי בנוסף על תמיכה מסעית זו מקבלות הישיבות תמיכות בתקציב הרגיל והפיתוח של המשרד דרך תקציבי ההקבלות לתרומות, וכן מסייעים לישיבות משרדי ממשלה אחרים כגון משרדי הסעד, החינוך, הקליטה והפנים. שאלותיו הן:

א. אילו סכומים מופיעים בתקציב משרד הקליטה לשנת 1978 לתמיכה בישיבות וכוללים?

ב. אילו סכומים הוצאו למעשה במשך השנה לתמיכה בישיבות וכוללים?

ג. אילו מוסדות מקבלים סיוע ממשרד הקליטה וכמה מקבל כל מוסד?

ד. על-פי אילו קריטריונים נקבעת הזכאות וגובה הסיוע לישיבה או כולל?

ה. באילו מוסדות מחקר תורניים תומך משרד ובכמה?

תשובת השר לקליטת העלייה ד. לוי:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

א. תקציב הסיוע לתלמידים מחוץ-לארץ הלומדים בישיבות ומוסדות תורניים בשנת 1978/79 הוא 16.4 מיליון לירות.

ב. תקציב זה הוצא במלואו במהלך שנת התקציב.

ג. כ-100 ישיבות ומוסדות תורניים נהנים מסיוע המשרד לקליטת העלייה, באמצעות תקציב הסיוע לתלמידים מחוץ-לארץ הלומדים במסגרתם.

שיעור העולים המשתקעים בערי העולים ובעיירות-הפיתוח והוא מגיע ל-40% ויותר מכלל הבאים ארצה.

2821. ניצול לרעה של דירות שנרכשו בתנאים מועדפים

חברת-הכנסת ד. שילנסקי שאלה את השר לקליטת העלייה ביום י"א בטבת תשל"ט (10 בינואר 1979):

בתשובה לשאלתה מס' 2328, שבה שאלתי את שר הבינוי והשיכון אם יפעל במישור המשפטי לקבלתן ביחורה של 5,000 הדירות (ואף יותר) שקיבלו אזרחים ישראלים כדירות עולים בעלותם ארצה והם ירדו מיד-ראל בעשר השנים האחרונות וממשיכים להחזיק בדיור-תיהם ולהשכירם בדמי שכירות גבוהים בעוד הם משלמים דמי משכנתה נמוכים, כלומר האם ייוזם חקיקה מתאימה לקבלת החזקה על-ידי המדינה בכל המקרים האחרים, ענה כבוד שר הבינוי והשיכון ביום 2 בינואר 1979 כי הציע לכבדו לפעול בנדון, כי הסמכות לכך נתונה בידיו, וכי יתמוך בכל יזמה שתבטיח חקיקה בנדון.

אבקש להשיב לי:

האם יהיה מוכן לפעול בנדון?

השר לקליטת העלייה ד. לוי:

משרדי, בשיתוף עם החברות המאכלסות, עורך עתה מעקב מדוקדק אחר דירות המתפנות בפועל על-ידי עולים ועומדות ללא ניצול או מושכרות לזולתם.

המעקב טרם הושלם ומספרן המדויק של הדירות הללו אינו ידוע.

אנו בודקים במקביל את מכלול האפשרויות הקיימות, ובהן דרכים משפטיות למנוע ניצול לרעה על-ידי עולים אשר רכשו דירותיהם בתנאים מועדפים, במימון ציבורי, ואינם עושים בהן את השימוש שלשמו נרכשו. אני מצייין שאם יש כאלה אין להטיל זאת רק על העולים. לכן הבדיקה נעשית לגבי כל מי שקיבלו או רכשו את דירותיהם בסיוע ממלכתי.

היד"ר ח. גרופמן:

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת שילנסקי.

דב שילנסקי (הליכוד):

אני בדקתי את הנושא מבחינה משפטית ואין כל אפשרות אלא חקיקת חוק המאפשר להפקיע את הזכות מגושם כאלה. האם כבוד השר יהיה מוכן להביא הצעת חוק כזאת? אם לא, אגיש הצעת חוק פרטית. אני חושב שזה צודק והגון שלא לתת לשדוד את המדינה.

השר לקליטת העלייה ד. לוי:

השואל הנכבד מר שילנסקי יודע שגם תשובה מתאימה על השאלתה איננה פוטרת ואיננה משתררת חברת הכנסת מלהגיש הצעת חוק לכנסת, שהיא תרומה מכריעה, כל שכן אם הוא משפטן במקצועו. אני עמדת על הקושי המשפטי בנושא וגם אתה עומד על כך. אני עומד להתיעץ עם שר המשפטים בעניין, אבל אין זה אומר שאתה לא יכול להגיש הצעה. סיוע לי בעניין.

2872. העתקת הסמינאר לעולים ולתיירים יהודים לסבסטיה

חברת-הכנסת ח. גרופמן שאלה את השר לקליטת העלייה ביום ג' בשבט תשל"ט (31 בינואר 1979):

בעתונות נמסר כי הסמינאר לעולים חדשים ותיירים

א. האם אין בהעסקת ישראלים יותר מאשר שנה או שנתיים משום עידוד יורדים ?

ב. האם לא ניתן לעשות רוטאציה של עובדים ישראלים בחלקי זמן קצרים ?

ג. האם בדעת השר לבחון מחדש את ההנחיות הקיימות בדבר העסקת ישראלים בתפקידים שונים בחוץ-לארץ ?

ד. האם אין להגביל העסקת ישראלים גם מבחינת אופי העיסוק ולמנוע תופעה של העסקת יורדים-בכוח ויורדים-בפועל בתפקידי הדרכה והכוונה של צעירים יהודים ועולים אפשריים ?

תשובת השר לקליטת העלייה ד. לוי :  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

למשרד לקליטת העלייה אין כל נציגות בחוץ-לארץ וממילא אין הוא מעסיק ישראלים. המעסיקים הם משרד החוץ, הסוכנות היהודית, ההסתדרות הציונית העולמית וכדומה.

המשרד לקליטת העלייה אחראי לעידוד שיבתם של ישראלים מחוץ-לארץ, אך אין הוא מופקד על הטיפול ב-מניעת הירידה או השתרשותה בחוץ-לארץ. נושא נכבד זה הוא מעניינה של הממשלה והכנסת כולה.

## ג. מסמכים שהונחו על שולחן הכנסת

נחו על שולחן הכנסת : א. מסקנות-ביניים של הוועדה המשותפת לוועדת הפנים ואיכות הסביבה וועדת הכספים לענייני המיסוי ברשויות המקומיות ; ב. מסקנות ועדת הכספים בעניין העלמת מס בסקטור החקלאי ; ג. מס-קנות ועדת החינוך והתרבות בעניין מצב החינוך הערבי בישראל ובנושא ריכוז קטנים במקדש קרישנה בתל-אביב ; ד. החלטה בדבר תיקון טעות בחוק כלי ירייה.

## ד. חוק מס מקביל (תיקון מס' 4), תשל"ט—1979 \*

(קריאה שנייה וקריאה שלישית)

אותו לקופות-החולים. הגדלת המס באה עקב עליית ההוצאות לבריאות והמגמה להטיל חלק גדול יותר של המימון של שירותי הבריאות על שכם המבוטחים בקופות-החולים כדי להקל במקצת את העומס של התקציב בתמיכה בקופות-החולים.

לחוק יש הסתייגויות לחברת-הכנסת שושנה ארבל-אלמוזלינו ולחברת-הכנסת מאיר פעיל. אם הם מעוניינים, אבקש לאפשר להם לנמק את ההסתייגויות.

היו"ר ח. גרוסמן :

אבקש מאת חברת-הכנסת ארבל-אלמוזלינו לנמק את ההסתייגויות בשמה ובשם חברת-הכנסת פעיל.

ישענה ארבל-אלמוזלינו (המערך) :

כבוד היושבת-ראש, כנסת נכבדה, בהסתייגויות ש-

ד. מינהל הסטודנטים והתלמידים של המשרד לקליטת העלייה מסייע לתלמידים מחוץ-לארץ על-פי קריטריונים המבוססים על גיל, רציפות בלימודים, השכלה ותאריך עלייה המילגות מיועדות לתלמידים, אולם הן מועברות, בהסכמת התלמיד, למוסד שבו הוא לומד ומתגורר.

המינהל מפעיל את המילגות הבאות : תלמיד בן-ישיבה רגילה מקבל מילגה של 7,800 לירות לשנה, ו-תלמיד הלומד בישיבה בעלת תכנית לימודים מיוחדת 9,300 לירות לשנה. תלמידים נשואים מקבלים תוספת שנתי של 4,600 לירות.

ה. המשרד לקליטת העלייה אינו תומך במסדות מחקר תורניים.

## 3142. העסקת ישראלים יורדים במספרות ישראליות בחוץ-לארץ

חבר-הכנסת א. ששייזר שאל את השר לקליטת העלייה ביום ט"ו בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979) :

ישראלים הנעדרים שנים רבות מהארץ עובדים במוסדות ישראלים — בשגרירויות, בקונסוליות, בסוכנות, בהסתדרות הציונית העולמית וכו'.

אודה לשר אם ישיב לי :

היו"ר ח. גרוסמן :  
נשמע כעת הודעה על המסמכים שהונחו על שולחן הכנסת.

פנן מזכיר הכנסת ש. יעקבסון :  
ברשות היושבת ראש, הנני מתכבד להודיע כי ה-

היו"ר ח. גרוסמן :  
חברי הכנסת, אנו עוברים לסעיף ג' בסדר-היום : חוק מס מקביל (תיקון מס' 4), תשל"ט—1979, קריאה שנייה וקריאה שלישית. את החוק יבא יושב-ראש ועדת העבודה והרווחה.

מנחם פריש (יו"ר ועדת העבודה והרווחה) :  
כבוד היושבת-ראש, כנסת נכבדה, הריני מתכבד להגיש לכנסת, לקריאה שנייה ולקריאה שלישית, את חוק מס מקביל (תיקון מס' 4) תשל"ט—1979. החוק בא להתגדל מה-1 באפריל 1979 את המס המקביל ש-עביר חייב לשלם, מ-3.65% ל-3.95% מהכנסתו של כל עובד מעובדי.

סכום המס משולם למוסד לביטוח לאומי, המחלק

### הצבעה

סעיף 1, בנוסח הוועדה, נתקבל.

סעיף 2, בנוסח הוועדה, נתקבל.

ח"ר ח. גרוסמן :

בזה נתקבל החוק בקריאה שנייה. אני מעמידה את חוק מס מקביל (תיקון מס' 4), תשל"ט—1979, להצבעה בקריאה שלישית.

אמנון רובינשטיין (התנועה לשינוי ויוזמה):  
מי נמנע? אנחנו מבקשים רשות לנמק את הימנעות סיעתנו מהצבעה.

### הצבעה

חוק מס מקביל (תיקון מס' 4), תשל"ט—1979  
נתקבל.

ח"ר ח. גרוסמן :

רשות הדיבור לחברי הכנסת גולומב, להנמקת הימנעות סיעתו מהצבעה.

דוד גולומב (התנועה לשינוי ויוזמה):

כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה, חברי סיעת ש"י נמנעו מהצבעה זו, אף שאנחנו בעד הסעיף הזה של העלאת מס מקביל והעברתו לתחום הבריאות, משום הדרך המגוחכת שבה נעשה הדבר. לוועדת הכספים הובאה לפני חודשיים הצעת קיצוץ בתקציב הבריאות, הרווחות בוועדה סערו ונציגי הקואליציה הסבירו שצריך לקצץ בתקציב הבריאות, שקופות-החולים צריכה להקטין את ההוצאות. על כך קמה סערה בשתי ישיבות ונחלקו או-פוזיציה וקואליציה, ובסוף התקבל ברוב תיקון של קי-צוץ התקציב של קופת-החולים ב-420 מיליון לירות, וה-קואליציה "ניצחה", הצדק "ניצח", והנה כעבור שבוע מציעים לאשר חוק שתפקידו להחזיר 420 מיליון לירות לקופת-החולים.

חיים קופמן (הליכוד):  
אבל ערך הכסף ירד בינתיים.

אמנון רובינשטיין (התנועה לשינוי ויוזמה):  
הרווחתם.

דוד גולומב (התנועה לשינוי ויוזמה):

אם כן התוצאה היחידה היא שערך הכסף ירד תוך שבועיים, ובמשך שבועיים, בניהול הממשלה, ערך הכסף ירד במידה משמעותית, וזה אופיים של כל רווחי הממ-שלה הזאת. במקום ניהול תקין, במקום התייחסות לגופו של דבר, היינו לתקציב הבריאות, וקביעת התקציב ה-אומי — משחקים אתנו ב"סטר-פטר", בהבאת הצעות ובהורדתן ובהשלמת השגיאות שנעשו בוועדת הכספים על-ידי הקואליציה בתיקון חוק. אנחנו רואים בזה ביזוי התהליך ונמנענו מלהשתתף בהצבעה גם לגופו של דבר וגם כדי להציג את הגיחוך בפני הציבור מעל במת הכנסת.

הגשנו אנו מציעים להעלות את המס המקביל ב-1% במקום ב-0.3%. כלומר במקום 3.65% יהיה המס המקביל בשיעור של 4.65%.

אני חושבת שההצעה הזאת הגיעה יותר. היא באה לפתור את הבעיה התקציבית והקשיים שנתגלו בהם קופות-החולים. בעיה זו מתבטאת בוויכוח המתמשך והמתמיד בין הממשלה לקופות-החולים על המימון שיש בו הכרח כדי לאון את תקציביהן של קופות-החולים ולכסות את ההוצאות הנובעות מההתייקרויות ומהאינפ-לאציה שחלו בשנתיים האחרונות. הוצאות אלה אינן באש-מתן של קופות-החולים אלא גובעות מהמדיניות של הממשלה ועקב ההתייקרויות שחלו הן בתרופות והן בהוצאות השונות הקשורות בשירות הרפואי הניתן.

משום כך, גברתי היושב-ראש, אנו מביאים לכנסת הצעה זו ומבקשים לאשר אותה. אינני רוצה להרחיב את הדיבור בנושא הזה כי אני חושבת שהתיקון שלנו בהחלט הגיוני ומתקבל על הדעת, ואני מקווה שהכנסת תאשר אותו.

ח"ר ח. גרוסמן :

רשות הדיבור ליושב-ראש ועדת העבודה והרווחה.

מנחם פרש (יו"ר ועדת העבודה והרווחה):

כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה, לפני שאישרנו את ההעלאה הזאת קיבלנו את הרושם שהדבר נעשה תוך תיאום עם כל הגורמים. יתר-על-כן, לפני האישור הסופי נענינו לבקשתם של נציגי ההסתדרות וקופות-החולים והזמנו אותם ושמענו אותם, ולא הייתי רוצה ל-היכנס לוויכוח בשלב זה. ייתכן מאוד שיש הרבה מן הצ-דק בדרישה להעלות את המס, אבל הייתי רוצה שנדע את ההתפתחות של ההעלאה האלה. מאחר שהעלאה זו מתקבלת כעת על-ידי כל הגורמים הייתי מבקש שה-כנסת תאשר אותה. הבטחתי לנציגי ההסתדרות וקופות-החולים שמידי אתרי זה נזמן את הוועדה לדיון מיוחד בהעלאות המתבקשות על-ידי קופות-החולים בנושא זה.

לאור זה הייתי מבקש מאת הכנסת לאשר את ה-העלאה הזאת כפי שהיא ואני מודיע מעל במת הכנסת שהוועדה תתייחס לנושא ותזמן את הגורמים הנוגעים ל-דבר לדיון בהצעה שבאה לידי בהסתייגות.

ח"ר ח. גרוסמן :

חברי הכנסת, אני מעמידה להצבעה את ההסתייגות לסעיף 1, שהובאה על-ידי חברת-הכנסת ארבל-אלמוז-לינו בשם קבוצת חברי כנסת. רגע, אני אבקש למנות.

### הצבעה

התיקון של חברת-הכנסת ש. ארבל-אלמוזלינו,  
ח. גרוסמן, ז. כץ, א. מויאל ומ. פעיל לסעיף 1  
לא נתקבל.

(קריאה: מה יחסי הקולות?)

ח"ר ח. גרוסמן :

21 בעד ההסתייגות ו-25 נגד. אני מעמידה להצבעה את סעיף 1 בנוסח הוועדה.

## ה. החלטה בדבר תיקון טעות בנוסח חוק כלי היריה (תיקון מס' 6), תשל"ח—1978 \*

לפי מספרים, וועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת אישרה את התיקון הזה.

היו"ר ח. גרופמן :

חברי הכנסת, אני מעמידה להצבעה את ההצעה ל— אשר את ההחלטה.

### הצבעה

ההחלטה בדבר תיקון טעות בחוק כלי היריה (תיקון מס' 6), תשל"ח—1978, נתקבלה.

היו"ר ח. גרופמן :  
רשות הדיבור ליושב-ראש ועדת הפנים ואיכות הסביבה להביא הצעת החלטה.

שלמה הלל (יו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה) :  
גברתי היושבת-ראש, חברי הכנסת, ועדת הפנים ואיכות הסביבה קיבלה היום פה-אחד את ההחלטה בדבר תיקון טעות שנפלה בחוק כלי היריה (תיקון מס' 6), תשל"ח—1978. זה תיקון טעות, טכני גרידא, בסעיף 7 לחוק כלי היריה : במקום "בסעיף 11(ב)" צריך לבוא : "בסעיף 11(2)", כי המיספור אינו לפי אותיות אלא

## ו. הצעה לסדר-היום המצב בבית-החולים בנהריה

תשתית ביוב וחשמל בלתי-מספיקה. בית-החולים הזה מוגדר על-ידי התושבים וסגל העובדים כ"סלאמס" : מת-לקות בתפוסה של 120%—130%. תולים שוכבים בפרוז-דורים ושם נעשות הבדיקות, במחלקה הפנימית, במח-לקה האורתופדית, עד לאחרונה במחלקות שיקום — בדיקות לעתים אינטימיות ביותר — מאחורי פרגוד לא-פרגוד. הצפיפות מולידה סכנות של זיהום ומחלות זיהור-מיות. אי-אפשר, למשל, להתגבר בבית-חולים כזה על מכת עכברים, וכן הלאה. נהלים מסורבלים מעכבים הבאת ציוד רפואי, לפעמים אלמנטארי. כבר לא מדובר על ציוד מתוחכם יותר. מצב זה גורם לבריחת צוות ולהש-פעה על רמתו. חברי הכנסת, עבודה כזאת, מצב כזה, תנאים כאלה משפיעים גם על אפשרות של ניהול תקין. הניהול צריך לעסוק ב"כיבוי שריפות" יומיומיות, ולא מתאפשר ניהול מסודר לטווח ארוך.

כל זאת בבית-החולים. מה ההשפעה על התושבים ? כי הרי התושבים צורכים את 170,000 ימי האישפוז, והי-אוכלוסיה הזאת שתיארת אותה היא מרובת-ילדים, היא לפעמים אוכלוסיית-סעד, ברובה מעיירות-פיתוח. המצב הזה מביא לביובו גורא של זמן. לשם קבלת חלק מה-שירותים נזקקים התושבים לנסוע למרחקים, לבזבז ימי עבודה, ליצור מצבים של הישרכות באוטובוסים לחיפה כדי לקבל שירות זה או זה.

אבל גרוע יותר, מתפתחת עכשיו בעיה שתושבים שיש להם אמצעים טובים יותר, גישה טובה יותר למקו-מות אישפוז אחרים בחיפה, מעדיפים ללכת לבתי-החור-לים בחיפה וכך יוצא שבית-חולים מקופח משרת אוכי-לוסיה מקופחת. אנו יודעים מה התחך החברתי של הי-אוכלוסיה המקבלת את שירותה בבית-החולים בנהריה ואילו אוכלוסיה נהנית משירותי אישפוז קצת יותר טו-בים. מתפתחת כאן בעיה חברתית ממדרגה ראשונה בי-אזור, שאנחנו רוצים, כאמור, לפתוח.

חברי הכנסת, במאי 1974 פורסם בסקר של משרד הבריאות, הודו בתיכונן שירותי הבריאות של משרד הבריאות לקראת שנות ה-80, כי יש צורך בתיכונן בית-

היו"ר ח. גרופמן :  
חברי הכנסת, אנו עוברים להצעות לסדר-היום, ו-תחילה הצעה לסדר-היום של חברי-הכנסת דניאל רו-זנלי : המצב בבית-החולים בנהריה. רשות הדיבור ל-חברי-הכנסת רוזנלי.

דניאל רוזנלי (המערך) :  
גברתי היושבת-ראש, חברי הכנסת, באתי לועוק את זעקת בית-החולים הממשלתי בנהריה, בית-חולים המ-שרת את אזור הגליל המערבי. חברי הכנסת, במצוקתו שקל סגל בית-החולים להכריז על השבתת בית-החולים מפאת המצב שם.

גברתי היושבת-ראש, באזור הגליל המערבי חיה אוכלוסיה בת 220,000 נפש, יהודים וערבים. זו אוכי-לוסיה בעלת אופי מיוחד ; היא מקבצת בתוכה, אולי בצורה עזה יותר, את כל גוני האוכלוסיה הישראלית. זו אוכלוסיה שהיא ברובה ערבית, ובאוכלוסיה היהודית יש רוב ניכר לאוכלוסי ערי-הפיתוח ועיירות-הפיתוח. לכן זו אוכלוסיה בעלת שיעור הילודה הגבוה ביותר בארץ, ואם מותר לי לומר — בטקטור הערבי זו אוכי-לוסיה בעלת הריבוי הטבעי הגבוה ביותר בעולם ושיעור הגידול של האוכלוסיה מוערך כך שבעוד עשור בגליל יהיו רבע מיליון תושבים.

אוכלוסיה זו צורכת בממוצע 0.76 מיטות לנפש ב-שנה, כלומר יש להבטיח לאוכלוסיה בגליל המערבי 170,000 ימי אישפוז. אולם ל-7% מכלל האוכלוסיה ב-מדינה יש בסך-הכול 2% מאמצעי האישפוז. והרי אנחנו חיים באזור שלגביו המדיניות המוצהרת של הממשלה היא תיגבור יישובו של האזור, שיפור איכות חייו של האזור על-ימנת להתגבר ולחזקו.

חברי הכנסת, מה המצב למעשה בבית-החולים ? כיום יש בבית החולים בנהריה 340 מיטות הנותנות 85,000 ימי אישפוז בלבד, היינו פחות ממחצית הצורך. היכן מתבצע האישפוז הזה ? היכן ממוקמות המיטות האלה ? הן ממוקמות במבנים, בצריפים, בני 25 שנים ויותר, על

למצבו של בית-החולים הזה. אנו מעמידים אותו ב- שורה של בתי-החולים שאנו נותנים להם עדיפות. יש שניים-שלושה בתי-החולים הזוכים לעדיפות בטיפולים, ו- בית-החולים בנהרית הוא אחד מהם. אני מקבל גם מכ- תבי אועקה בנושא זה מראש העיר ומחבר-הכנסת לשעבר דוד קורן. השבוע קיבלתי פניה בנושא בית-החולים מחבר-הכנסת לין.

אני רוצה לומר לכנסת שביית-החולים בנהרית נמ- צא במרכז הדיונים של משרד הבריאות. אינני צריך ל- הכחיש שאנו חיים בתקופה שבה הרבה מאוד תכניות ורצונות אינם ניתנים להגשמה בגלל מגבלות תקצי- וקשות. אף-על-פי-כן אני רוצה לומר לחבר-הכנסת רר- זוליו שאמנם המספרים שהוא נקב בהם, והם מופיעים בתקציב, הם נכונים. הוא נקב בסכום של 3 מיליון ל- רות ועוד 3 מיליון לשיפוצים. אבל אלה אינם כל ה- סכומים שנועדו לבית-החולים בנהרית. קודם כול יש כמה פרויקטים שהם בשלבי סיום, והבעיה היא רק של כוח-אדם; לדוגמה — מחלקה גריאטרית חדשה, שהיא בשלבי סיום. הוא הדין ביחידה חדשה לדיאליזה, שבנייתה מסתיימת השנה. הכספים למטרה זו מתקצבים והמלאכה תושלם השנה.

בנושא המעבדות חשבנו שהמכרו יתפרסם בחדש אפריל. העניין לא יצא לפועל באפריל, אבל המכרו יתפרסם בימים הקרובים. זהו פרויקט של 62 מיליון לירות, ואנו נתחיל בבנייתו עוד השנה. בעוד חודשים מספר יתפרסם המכרו. לשנה זו תיקצבו סכום של 8.5 מיליון לירות. גם בנושא זה תחול התקדמות כבר בחו- דשים אלה. הוא הדין במחלקות המיון והטיפול הנמרץ. כפי שאמרתי, היות שבית-החולים הוא בעדיפות ראשונה, אנו מעוניינים שהמחלקות האלה תפעלנה בזמן הקרוב. העבודות תתחלנה כבר בשנה זו. זהו פרויקט בהיקף של 60 מיליון לירות, שבעבורו מתקצבים בשנה זו 8 מיליון לירות. גם לבית-הספר לאחיות הוקצב לשנה זו סכום של 3 מיליון לירות. אלה הם שלושה פרויקטים חשובים שיש להם הקצבות בתקציב.

חבר-הכנסת רוזוליו הוא חבר ועדת הכספים והיא יודע יפה שהשנה אין רצון להקציב אמצעים לבנייה חד- שה. ובכל זאת במסגרת תקציב של 300 מיליון לירות שהוקצבו לבנייה חדשה של בתי-החולים תופס בית- החולים בנהרית מקום נכבד ביותר.

זוהי שנה קשה לנו מבחינת מגבלות תקציביות. גם נהרית נופלת קרבו למגבלות אלה. בכל אופן אשמח מאוד אם ההצעה של חבר-הכנסת רוזוליו תועבר לדיון בוועדת העבודה והרווחה. אולי הוועדה במהלך דיוניה תסייע למשרד הבריאות במאבקו לקבל אמצעים נוספים לשם ביצוע התכניות המועדפות לבניית בתי-חולים.

אני מציע להעביר את ההצעה לוועדת העבודה והרווחה.

הי"ר י. שמיר :

האם המציע מסכים להצעת השר להעביר את הנושא לוועדה ?

דניאל רוזוליו (המערך) :  
אני מסכים להצעת השר.

חולים נוסף בגליל המערבי. פרץ ויכות אם בית-החולים הזה יהיה בנהרית או אולי יש לבנות בית-חולים חדש בעכו. עוד אנחנו נמצאים בוויכוח זה או אחר — והאוכ- לוסיה גדלה — הנה היתה הקפאה במצב של בית-החור- לים. המשרד בניהולו החדש קבע, כנראה, מדיניות שונה לגבי העניין הזה. בניית בית-החולים חדש בעכו, או ב- מקום אחר בגליל המערבי, ירדה מן הפרק. בינתיים עוכב התיכנון לגבי בית-החולים בנהרית. האישוף בגליל המערבי נכנס למצוקה רצינית ולפיגור קשה.

כאן אולי ראוי לספר שתושבים מן האזור ובעיקר מן העיר נהרית התארגנו לעזור לבית-החולים, ביניהם תושבים בעלי אמצעים שהסכימו להרים תרומות כדי ל- שפר את מצבו של בית-החולים. למשל, התושבים הת- ארגנו והתליטו להביא לשם מוגני אוויר, אי-אפשר להת- קין את מוגני האוויר, שתושבים התארגנו באופן וולונ- טארי להביאו מכספם, משום שרשת החשמל המותקנת בבית-החולים אינה יכולה לעמוד בעומס החשמל שמוגנים כאלה דורשים. בצריפים, שהם חמים בקיץ וקרים בחורף, אי-אפשר ליצור תנאי חיים נאותים לחולים. אי-אפשר לממן מתן עזרה לתושבים, וכל זאת בגלל המצב בבית- החולים.

אני רוצה לציין ששר הבריאות, בין יתר השאיל- תות שהוא השיב עליהן בנושא זה, הכיר, בתשובה על שאילתה שלי ועל שאילתה של חבר-הכנסת כץ (עוז), בעדיפות שיש לתת לבית-החולים בנהרית, לשיפור ולו- רוז התיכנון וכן הלאה. אבל אם אנחנו בודקים את ספר התקציב של השנה הרי יש לי חשש שהצהרות השר שבית-החולים בנהרית זוכה לעדיפות אין יסוד. בתקציבי הפיתוח המוקצבים לבית-החולים בנהרית השנה יש 3 מיליון לירות לעומת 7-8 מיליון לירות בשנה שעברה. גם אם נצרף לזה את 3 מיליוני הלירות שתקציב הפי- תוח נותן לשיפור הבנייה הקיימת אין זה אלא סכום של 6 מיליון לירות.

יש פרויקטים, שהזכרתי בתשובת השר על השאיל- תה, לגבי המעבדות וחדרי מיון שיש לבנותם. אבל עובדה היא שלפי תשובת השר צריך היה לגשת בחדש הבא לבנייה בפרויקטים אלה, אבל אין שום סימן ב- שטח. יתר-על-כן, התיכנון עדיין לא הושלם עד הסוף.

חברי הכנסת, אזור הצפון נמצא בתהליך של ירידה בעדיפויות במשרד הבריאות, למרות המצוקה הקשה. אני פונה איפוא לשר להחיש את השלמת הפרויקטים, לגשת לבנייה, לאפשר לבית-החולים למצוא פתרונות מהירים למצוקות דחופות ולקדם את מצבו. אני קורא לשר לבקר בבית-החולים בנהרית, להיפגש עם סגל הרופאים ועם נציגי התושבים כדי למצוא פתרונות במי- שותף כי צריך לציין שהתושבים באזור התארגנו ומוכ- נים לתת כתף. אני מבקש שהכנסת תדון בנושא זה.

הי"ר ח. גרוסמן :

רשות הדיבור לשר הבריאות, לתשובה.

שר-הבריאות א. שופמן :

גברתי היושבת-ראש, חברי הכנסת, אינני יכול ל- התנגד אף לחלק אחד מהדברים אשר נאמרו על-ידי ח- בר-הכנסת רוזוליו ביחס לתפקידי בית-החולים בנהרית, ביחס למבנים הרעועים של בית-החולים הזה וביחס למשימות המוטלות באמת על בית-החולים זה. אני חוזר על מה שאמרתי, בתשובה על שאילתה, שאנו מודעים

חוברת כ"ג, ישיבה רי"ב  
— הצעה לסדר-היום; שאלילות ותשובות —

## הצבעה

ההצעה להעביר את הנושא לוועדת העבודה והרווחה נתקבלה.

## ז. שאלילות ותשובות

שודרה ב"מבט" בטלוויזיה כתבה על הריסת-אטימת בית של מחבל בירושלים.

בשידור רואיינה אשת המחבל אשר תיארה את מר גורלה וגורל ילדיה שנזרקו לרחוב ללא בית.

צוות הטלוויזיה במקום ראה כי מייד לאחר הצילום לקחה האשה את חפציה וילדיה ועברה לבית סמוך, ה" שייך לה גם הוא.

משפחתה, משפחת אל-זהרה, הינה אחת המשפחות העשירות והמבוססות בירושלים ובבעלותה בתים רבים באזור. מובן שבטלוויזיה לא הובאו העובדות הנ"ל.

אודה לכבוד השר אם יואיל להשיב לי:

א. האם אכן הוצגה תמונה מסולפת במקום העובדות הנכונות במלואן?

ב. אם התשובה חיובית — מדוע?

שר-החינוך והתרבות ז. המר:

מרשות-השידור נמסר לי כי הכתב שסיקר את ה" אירוע לא ידע שהאשה היא בת למשפחה עשירה אשר בבעלותה נכסים רבים במזרח-ירושלים ולפיכך לא הוב" את העובדה הזאת.

3290. הטיפול של רשות-השידור בעובדים

הנוקמים סאנקציות

חבר-הכנסת ע. חדר (הורביץ) שאל את שר החינוך וה" תרבות ביום ו' באדר תשל"ט (5 במאס 1979):

זה ימים מספר ננקטות סאנקציות ברשות-השידור על-ידי הפסקת השידורים ללא הודעה מראש וכן ללא הודעה מתי יוחדשו השידורים.

אבקש לדעת:

א. מדוע מאפשרת רשות-השידור שיבוש השידורים בצורה קנטרנית כזאת ואינה מפסיקה את השידורים לחלוטין?

ב. האם ינוכה משכרם של נוקטי הסאנקציות אותו חלק מהזמן שבו לא עבדו?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. המר:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

א. בינתיים בוטלו העיצומים והושג הסכם. בתוך מהלך הסיכסוך השתדלה הרשות להחיש פתרון ולא ל" החריפו, ובדיעבד הצדיק קו פעולה זה את עצמו.

ב. כל העבודה הטיפעולית, הנוגעת להכנת החומר לשידור, נעשתה כרגיל, כאשר רק חלקים מן השידור לא בוצעו למעשה. כל הצעדים ננקטו לאחר שהוכרז סיכסוך עבודה כחוק.

לאור האמור לעיל לא ניתן היה לנכות שכר.

היו"ר י. שמיר:

לפנינו הצעה אחת: להעביר את ההצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת רוזווליו לוועדת העבודה והרווחה. אני מעמיד את ההצעה להצבעה.

היו"ר י. שמיר:

אנו חוזרים לסעיף שאלילות ותשובות. אני מזמין את שר החינוך והתרבות לעלות לדוכן ולהשיב על שאלילות.

3209. הדיעות שאורסמו בראדיו ובטלוויזיה

בקשר להפגנה בכביש רמות

חבר-הכנסת מ. פרש שאל את שר החינוך והתרבות ביום כ"ט בשבט תשל"ט (26 בפברואר 1979):

בעתון "המודיע" מיום שני, ט"ז בשבט תשל"ט (12 בפברואר 1979), פורסם כי מפקד משטרת ירושלים הכ" חיש ידיעות, שפורסמו בראדיו ובטלוויזיה, כאילו נזרקו אבנים על נידות ושוטרים על-ידי תושבים חרדים בעת ההפגנה נגד חילולי שבט בכביש רמות בשבת י"ג בשבט תשל"ט (10 בפברואר 1979). הוא הגדירם ככזב ואף תבע מעיריית ירושלים להכחישם.

רצוני לשאול את כבוד השר כממונה על רשות השידור מטעם החוק:

1. מדוע פורסמו בראדיו ובטלוויזיה ידיעות על ההפגנה בכביש רמות בצורה המוגדרת על-ידי מפקד משטרת ירושלים ככוזב, מבלי שתיבדקנה כראוי לפני הפירסום?

2. האם אין ידיעות כאלו מחריפות את המצב סביב בעיית כביש רמות, במקום שכלי-התקשורת הממלכתיים יתמרו להרגעת הרוחות?

3. מי אחראי לצורה זו של שידור ופירסום ידיעות?

4. אילו צעדים בדעת כבודו לנקוט כדי למנוע מקרים דומים בעתיד?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. המר:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

מרשות-השידור נמסר לי כי לא ברור להם בדיוק לאיזה שידור הכוונה. מכל מקום בתאריכים שזכרו ה" ביא הראדיו ידיעות בתחום זה שמקורן בסוכנות עתי"ם, ואילו הטלוויזיה הביאה צילומים המדברים בעדם. לגבי כל הידיעות נהגו בהליכים המקובלים בפירסום ידיעות בשידור.

אם השואל, רוצה לברר פרטים בצורה מדויקת יותר הרי רשות-השידור מודיעה לו שתשמח לסייע בדבר אם יפנה אליה.

3283. הכתבה ששודרה בטלוויזיה בדבר

אטימת ביתו של מחבל בירושלים

חבר-הכנסת ר. מילוא שאל את שר החינוך והתרבות ביום ו' באדר תשל"ט (5 במאס 1979):

ביום ה', ד' בשבט תשל"ט (1 בפברואר 1979),

יש לציין כי התקלה מתייחסת רק לכמה מאות ספרים מתוך מהדורה של 30,000 בספר זה.

2. מחיר ספרי הלימוד של הטלוויזיה הלימודית נמוך במקרים רבים ממחירי ספרי לימוד אחרים המצויים בשוק. מכל מקום אין ספרי הלימוד של הטלוויזיה הלימודית יקרים מאחרים.

3396. הצעדים שננקטו נגד מר דוד ויזר בעקבות שידור התכנית "שעת שידור" עם אורי דייוויס

חברת הכנסת א. אבנרי שאל את שר החינוך והתרבות ביום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

ביום 22 ביולי 1978 שידר מר דוד ויזר, במסגרת תכנית ראדיו בעריכתו, שיחה עם מר אורי דייוויס.

ביום 25 ביולי 1978 קיבל מר ויזר, טלפנית, את ההודעה כי הנהלת רשות השידור החליטה להדיח אותו מתפקידו כעורך תכניות ראדיו עד לכירור בבית-דין משמעת, דיון שלא נערך עד עצם היום הזה.

כתנאי לשיבה לעבודה כעורך נדרש מר ויזר על ידי הנהלת רשות השידור להתום על מכתב שלפיו היא מקבל עליו את שיטת העבודה המקובלת ברשות שאין לעורך תכניות זכות שיקול חפשי ועצמי. ויזר סירב להחתום. יש לציין כי בעקבות המקרה הוציאה הנהלת הראדיו הוראות חמורות בכתב "לבל יישנה מקרה דו-מה".

אני מתכבד לשאול:

1. האם הפרשה ידועה לכבוד השר?

2. האם מתכוון השר להורות על נקיטת צעדים כל שהם?

אם כן — מה הם?

היו"ר י. שמיר:

חבר הכנסת אבנרי איננו נוכח באולם.

מאיר פעיל (מתנה שלי):

אבקש מאת כבוד השר להשיב על השאלתה מעל במת הכנסת.

היו"ר י. שמיר:

אם השר מסכים הוא יקרא את התשובה.

שר החינוך והתרבות ז. המר:

לכל השאלות: ענייניו של מר דוד ויזר הועבר בשעתו על ידי מנכ"ל רשות השידור לבדיקתו של חוקר בית-הדין למשמעת לעובדי רשות השידור. מנכ"ל רשות השידור סמך ידו, עוד בחודש אוקטובר 1978, על המצאתו של חוקר בית-הדין, שהובאה לידיעתו של מר ויזר ולידיעת הממונים עליו.

להלן תוכן מכתבו של ממלא-מקומו של מנהל הי-ראדיו למר דוד ויזר מיום 1 באוקטובר 1978: "הי-מנכ"ל ביקש מאת חוקר בית-הדין למשמעת לעובדי רשות השידור, ארי אבנרי, לחקור במסגרת תפקידו את הצדדים המשמעתיים הכרוכים בפשטת השידור 'שעת שידור' עם אורי דייוויס, לרבות מאמרו ב'על המשמר' — בתוספת חותם — 30 ביולי 1978; 2. בהמלצתו למנכ"ל הציע חוקר בית-הדין למשמעת לעובדי רשות השידור

3315. הקלטת התכנית "שירת הבקשות" של יוצאי בארצות

חברת הכנסת א. מיראל שאל את שר החינוך והתרבות ביום ו' באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

הטלוויזיה הישראלית התלה בהקלטות בבאר-שבע במסגרת התכנית "שבוע טוב" המשודרת במוצאי שבת. לגבי הבקשות (שירים) מספר "שיר הידירות" המושרים בפי יהודי צפון מארצות בלילות שבת) התקיימו הקלטות מספר.

בשבוע זה הגיעה אלי אינפורמציה כי אנשי הטל-וויזיה הפסיקו את ההקלטות מסיבות שאינן ברורות לי.

הנני שואל את כבוד השר:

1. האם הוא מוכן לבדוק מה הן הסיבות שהביאו להפסקת הקלטת התכנית?

2. האם הוא מוכן להורות לאנשי הטלוויזיה להמשיך בתכנית הנ"ל?

תשובת שר החינוך והתרבות ז. המר:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. ההקלטות הופסקו, במתכונת שעלתה במחשבה תחילה, בגלל ספקות בהתאמת בית הכנסת המוצע למבנה התכנית ובגלל הודעה של הפיטן העיקרי בתכנית שאינו מוכן להשתתף בה.

2. הטלוויזיה שומרת על החומר שהוקלט ובודקת כעת אפשרויות להקלט חומר נוסף כדי לשדר שתי תכניות על "שירת הבקשות" של יהודי מארצות כפי שתוכנן.

3393. הכריזה הפגומה של ספרי הלימוד הנדפסים על ידי המדפיס הממשלתי

חברת הכנסת ש. דורון שאלה את שר החינוך והתרבות ביום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

בתכנית "כולבוטק" בתאריך 30 בינואר 1979 נח-שפה בפני הציבור שערויית הספרים הלימוד השפה הי-אנגלית בטלוויזיה הלימודית. מן הממצאים שהועלו הת-ברר כי ספרי הלימוד, שמחירים נכבד, כרוכים בצורה גרועה ודפי הספרים נתלשים מהם בקלות. אי לכך אבקש להשיב לי:

1. האם קיים פיקוח על עבודת המדפיס המ-שלתי?

2. האם יודע השר את מחירים של ספרי הלימוד הללו בשוק ומה היא הסיבה למחיר הגבוה?

תשובת שר החינוך והתרבות ז. המר:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. הטלוויזיה הלימודית עמדה על התקלה שאירעה כחודשיים לפני שהעניין הועלה בתכנית "כולבוטק". בדיון עם המדפיס הממשלתי והמוציא לאור הוסכם כי כל חלמיר שרכש ספר שנתגלה כפגום יקבל במקומו ספר חדש.

סוכנויות הספרים קיבלו הוראה לפעול ברוח זו. כמו-כן הוסכם לכרוך את הספרים החדשים שיודפסו בצורה המבטיחה שלא יתפרקו.

בסמינארים אחדים. נסיון ראשון ייעשה בסמינר הקי-  
בוצים.

#### 3441. פגיעה בעבודת הכתבים בשטחים

חברת-הכנסת ח. גרוסמן שאלה את שר החינוך והתרבות  
ביום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

בעתונות נמסר כי יושב-ראש רשות-השידור הפרו-  
פסור ראובן ירון שיגר מכתב תשובה לוועד קריית-ארבע  
בעניין כתב הטלוויזיה רפיק חלבי.

ממכתבו של הפרופסור ירון השתמע כאילו הוא תו-  
מך בעמדת ועד הקריה ומטיל ספק במהימנותו של רפיק  
חלבי. בהמשך מכתבו הפרופסור ירון מרחיק לכת ומטיל  
את האחריות לשידור כתבותיו של מר חלבי על הממונים  
עליו.

כיוון שיש במכתב זה משום פגיעה נוספת בעבודתם  
של הכתבים בשטחים אבקש להשיב לי:

- א. האם מבטא הפרופסור ירון במכתבו שינוי ב-  
עמדת רשות-השידור כלפי סיקור בעיות השטחים?
- ב. האם וכיצד מתכוון השר להגיב על מכתבו של  
הפרופסור ירון נוכח התסיסה שעורר הנושא בקרב אגו-  
דת העתונאים בירושלים?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. המר:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לכל השאלות: מכתביו של הפרופסור ירון הובאו  
לידיעת ועדת החינוך. ממכתבים אלו עולה שהתיאור  
שלםם בעתונים מוטעה לחלוטין. רצופים פה מכתביו של  
הפרופסור ירון.

#### 3453. אישורם ופסילתם של מופעים המומלצים על-ידי אמנות-לעם

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתרבות  
ביום כ"ב באדר תשל"ט (21 במארס 1979):

אודה לשר אם ישיב לי:

1. האם קיימת ועדה המאשרת או פוסלת מופעים  
המומלצים ומסובסדים על-ידי אמנות-לעם?
2. אם כן — מה מספרם, מי הם חבריה ומי היושב-  
ראש שלה?
3. מטעם מי מונחת?

4. על-פי אילו נוהלים וקריטריונים קובעת ועדה  
זו את המלצתה ופסילתה ומה הוא הפורום המחייב שבו  
מתקבלת ההחלטה?

5. כמה ואילו מופעים אושרו בחודשים דצמבר  
1978, ינואר ופברואר 1979?

6. כמה ואילו מופעים נפסלו באותה תקופה?

7. כמה מהמופעים שנפסלו הופקו על-ידי מוסדות  
תרבות ציבוריים, כמה על-ידי אמרגנים וכמה על-ידי  
אנשים פרטיים?

8. האם קיימת זכות ערעור על פסילת מופע?

9. אם כן — מה היא הפרוצדורה לתגשת הערעור  
ולטיפול בו?

כי תועסק בהכנת קטעים למישדרים שיש להם עורך פ-  
עיל אחר וכי המישדרים שתועסק בהם ייקבעו מתוך ר-  
שימת אפשרויות שתבורר על-ידי המוסמכים לכך ב-  
ראדיו; 3. המנכ"ל סמך ידו על המלצתו הנ"ל של חו-  
קר בית-הדין למשמעת לעובדי רשות-השידור והנחה  
את מנהל הראדיו לבצע אותה; 4. לאחר בדיקת האפ-  
שרויות אישר המנכ"ל את הצעתי כי תעמוד לרשות  
"עורך בלי מחיצות", תום לוי, בהכנת פריטים למישדר  
זה.

התקשר-נא עם תום לוי כדי שתוכל להתחיל בעבודה  
בהקדם ואני מאחל לך הצלחה.

#### 3400. השתתפות הסטודנטים בפרויקט פר"ח

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתרבות  
ביום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

אודה לשר אם ישיב לי:

1. כמה סטודנטים משתתפים בפרויקט פר"ח?
2. כמה מהם בכל אחד ממוסדות ההשכלה הגבוהה?
3. מה היא התמורה הכספית השנתית שמקבל סטו-  
דנט בעד השתתפותו בפרויקט פר"ח?
4. מה היא הפעילות הנדרשת מהסטודנט בעד תש-  
לום זה?
5. האם כלולים הסמינארים בפרויקט פר"ח?
6. אם כן — כמה זאילו סמינארים?
7. אם לא — מדוע?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. המר:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. 2,733.

2. אוניברסיטת בן-גוריון — 936; אוניברסיטת  
תל-אביב — 263; אוניברסיטת בר-אילן — 368; אוני-  
ברסיטת חיפה — 415; אוניברסיטת ירושלים — 442;  
הטכניון — 235; מכון ויצמן — 40; הפאקולטה לחק-  
לאות בר-הובות — 34.

3. מילגת לימודים בסך 3,500 לירות השנה.

4. שתי פגישות שבועיות, של שעתיים כל אחת,  
למשך כל שנת הלימודים האקדמית, לפחות. מי שפועל  
פחות מ-4 חודשים לא מקבל את המילגה ומי שפועל  
בין 4 חודשים לשנה מקבל חצי-מילגה.

5-7. בסמינארים מאורגנת פעולה מקבילה בדרך  
של חונכות אישית כחלק מהכשרת הסמינאריסט. הפעו-  
לה היא בהיקף מוגבל, בעיקר בגלל סיבות תקציביות.  
הסמינאריסט מקבל שכר לשעה על-פי תעריף סטודנט  
והדרכה אישית על-ידי מורה מן הסמינאר. משתתפים:  
סמינאר "שיין" פתח-תקווה; בית-המדרש הממלכתי-ידי  
בקריית החינוך עזתה; בית-המדרש למורים וגננות על-  
שם ליפשיץ ירושלים; סמינאר "אפרתה" ירושלים;  
בית-המדרש למורים וגננות על שם דוד ילון ירושלים;  
סמינאר אהלו; שני הסמינארים בצפת; סמינאר נהלל;  
הסמינאר הדתי בכפר-חסידיים; סמינאר "תלפיות" תל-  
אביב; סמינאר "עליה" פתח-תקווה.

בתש"ם ייעשה נסיון של שילוב עם פרויקט פר"ח

תשובת שר החינוך והתרבות ז. חמר:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. כן.

2. הרכב הוועדות הוא כלהלן: ועדת תיאטרון: הד"ר י. מכמן-מלקמן — יושב-ראש, לאה פורת, גדעון פז, מיכה אסף, דוד אלכסנדר, יוסף משולם, אפרים סטן, עדנה שביט, רפי עמרם, ירוחם כהן, אליקים ירון, שבת רוס; ועדת תיאטרון להצגות ילדים: יושב-ראש הוועדה נבחר מדי ישיבה מתוך חברי הוועדה. חבריה: דוד א-לכסנדר, יוסף משולם, משה זעירי, נירה הראל, שרה גיי-נור, מרגלית גנור, יהודה עברון, אליקים ירון; ועדת זמר ובידור קל: משה וילנסקי — יושב-ראש, דוד רבן, רפי בן-משה, גיל אלדמע, אלי ישראלי, פולדי צעמן, חנה הכהן, גיורא שריה, חיים סוררו.

3. התנהלה ממנה את חברי הוועדות המקצועיות.

4. קיימים נוהל לוועדות הרפרטואר כלהלן:

החלטות הוועדות מתקבלות ברוב דעות של החברים המשתתפים בישיבה;

בדיון על ההצגה יכולים כל החברים לקחת חלק, אולם בהצבעה יכולים להשתתף רק אלה שראו את ההצגה;

אם רק שני חברים ראו את ההצגה והם ממליצים עליה, תבקש הוועדה מחבר נוסף לראות את ההצגה ו-לחוות את דעתו. אם חוות-דעתו היא חיובית אפשר ל-שבץ את ההצגה ללא דיון נוסף בוועדה;

על אף האמור רשאי חבר שלא ראה את ההצגה לדרוש שההחלטה תידחה עד הישיבה הבאה ועד בכלל; ההחלטה לאישר הצגה היא סופית ואין זכות לוועדה לבטלה אלא אם כן נעשו בהצגה שינויים המצדיקים דיון חוזר;

אם נתקבלה החלטה שלא לאשר הצגה רשאים חב-רים שלא ראו את ההצגה ולא דרשו לדחות את ההכרעה לבקש דיון חוזר לאחר שראו את ההצגה;

גם אם התקבלה החלטה שלא לאשר הצגה יש לבא-כוח התיאטרון זכות לערער. המערער ינמק את עירעורו בכתב והוועדה תדון בעניין ותחווה את דעתה. העירעור יובא ליושב-ראש הוועדה ובהתאם להחלטתו יובא בפני הוועדה.

על הוועדה לנמק בכתב את נימוקיה לאי-אישור ה-הצגה, ונימוקיה מחייבים גם את מאשרי ההצגה.

דיוני הוועדה הם פנימיים ואינם לפירסום.

אם אחד החברים לא יכול להשתתף בדיון שנקבע יעביר את החלטותיו למנכ"ל בטלפון ובמכתב לפני מועד התכנסות הוועדה.

5. 20 מופעים והצגות כלהלן: תיאטרון: "תיאטרון של סיפור" — שבתאי קונורטי, רחל שור;

"הביתה הביתה" — תיאטרון הבימה;

"מעשה נורא" — החאן;

"מטאמורפוז" — תיאטרון חיפה;

"חסיד וחסד" — "נגה" — הפקות;

"סיפור פשוט" — תיאטרון "הבימה";

"אשה כמו ג'ירפה" — מועדון "צוותא";

"ליל כלולות" — תיאטרון "הבימה";

"פאולה" — תיאטרון "הקאמרי";

ערב באלאדות עם גליה ישי ודני כץ — בית-הובן;

"המחרשה והכוכבים" — תיאטרון חיפה;

"חור בקיר" — תיאטרון חיפה;

זמר ובידור קל; "קרוב יותר" — חגן יובל; "צמד מגמה".

הצגות ילדים: "סטיב אוסטיין" — תיאטרון-הזמן; "אברהם הילד ונמרוד המלך" — בימת-היצור; "אני פ-שוש" — "מיקי-הפקות"; "מר שמח" — טדי-הפקות; "מק קרה בארץ מי" — תיאטרון "יובל"; "סיפורים ש-ענת אוהבת במיוחד" — שי רו — הפקות.

6. 16 מופעים והצגות כלהלן: תיאטרון: "התרנגול המאוהב" — תיאטרון חיפה; "רוויזור" — תיאטרון "ה-קאמרי"; "אמא שלי" — שמעון צימר; "צפרדעים" — מוטי בהרב; "מחסן קירור" — תיאטרון "הקאמרי"; "אי השדים" — תקומה-השלישית; "החקירה" — "ה-חאן"; "החולה המדומה" — בימת-היצור.

זמר ובידור קל: שירי ארץ-ישראל יפה — שייקה פיקוב; "ימים של מחתרת" — נוביק; ערב עם דודו זכאי; ערב עם דוד ברוזה.

הצגות ילדים: "גבי הילד שמצא בית" — "ורד" הפקות; "ספר הג'ונגל" — דני פלץ; "כמו סיפורים" — בימת-הקיבוץ; "קורצ'אק וגיבוריו" — בימת-בימא"א.

7. בעולם התיאטרון לא קיימת הבחנה בין אמר-גנים — מקצוע שאיננו מוגן בחוק או בתקנה — ובין מפיקים פרטיים. נסתפק איפוא בהבחנה המקובלת בין הצגות של התיאטרון הנתמך, שמהן אושרו 8 הצגות, ושל אמרגנים פרטיים, שמהן אושרו 12 מופעים.

8-9. השבתי על כך בתשובתי על שאלה 4.

3455. דחיית בקשתו של תלמיד להתקבל בבתי-ספר אחרים

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתרבות ביום כ"ב באדר תשל"ט (21 במאריס 1979)

בעתון "השבוע בנתניה" פורסם מקרה של ילד ש-סיים כיתה טיפולית ה' בבית-ספר "מוריה" ובסוף שנת הלימודים פוזרה כיתתו. הילד נשלח להמשך לימודיו בבית-הספר "יבנה" ונדחה על-ידי המנהל בטענה של חוסר מקום. גם בבית הספר "בן-גוריון" ואחרים שנשלח אליהם על-ידי מחלקת החינוך בעריה נדחה. רק לאחר לחץ של מערכת העתון נכנס לכיתה בבית-הספר "ביא-ליק", שישה תלמידים אחרי תחילת שנת הלימודים. בקשר לכך אודה לשר אם ישיב לי:

1. האם טענות אלו נכונות?

2. אם כן — כיצד מתיישבת התנהגות המנהלים עם חוק חינוך חובה?

3. מה בדעת השר לעשות כדי למנוע הישנות מק-רים דומים?

תשובת שר החינוך והתרבות ז. חמר:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

לכל השאלות: הטענות אינן מדייקות. הכיתה, ש-

1. מתוך הסך של 437,500 לירות שמעניקה תכנית הרווחה לגיל הרך כמה מוענק לחינוך הממלכתי, לחינוך הממלכתי-דתי ולחינוך העצמאי?

2. מהסך של 770,500 לירות המוענק על-ידי תכנית הרווחה לחינוך היסודי כמה ניתן לכל אחד מבתי-הספר בחינוך הממלכתי, בחינוך הממלכתי-דתי ובחינוך העצמאי?

3. מהסך של 184,900 לירות המוענק על-ידי תכנית הרווחה לחטיבת-הביניים כמה ניתן לכל אחד מבתי-הספר?

4. מהסך של 106,800 לירות המוענק על-ידי תכנית הרווחה לחינוך העל-יסודי כמה ניתן לכל אחד מבתי-הספר?

שר-החינוך והתכנון:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. לגני-ילדים ממלכתיים — 255,530 לירות, לגני-ילדים ממלכתיים-דתיים — 165,530 לירות, לתכניות משותפות לשני הזרמים — 16,640 לירות.

2. בתי-ספר ממלכתיים: דגניה — 180,000 לירות; "גירא" — 60,000 לירות; "הגבעה" — 100,000 לירות. בתי-ספר ממלכתיים-דתיים: "מורשה" — 100,000 לירות; "רמב"ם" — 60,000 לירות; "אריאל" — 40,000 לירות. לתכניות משותפות לשני הזרמים — 230,500 לירות.

3. "שיפמן" — חטיבת-ביניים, חינוך ממלכתי — 84,300 לירות, "אריאל" — חטיבת-ביניים, חינוך ממלכתי-דתי — 81,800 לירות, לתכניות משותפות לשני הזרמים — 18,800 לירות.

4. "שיפמן" — חטיבה על-יסודית, חינוך ממלכתי-דתי — 79,700 לירות, "אריאל" — חטיבה על-יסודית, חינוך ממלכתי-דתי — 27,100 לירות.

3484. מצבו הפיסי החמור של בית-הספר "דגניה" בטירת-הכרמל

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתכנון ביום כ"ז באדר תשל"ט (26 במארס 1979):

בביקורי בבית-הספר הממלכתי היסודי "דגניה" ב-טירת-הכרמל, שבו לומדים 806 תלמידים, נדהמתי ל-היווכח בתנאים הפיסיים הקשים ביותר שבהם לומדים הילדים ועובד צוות המורים. 24 מהכיתות שוכנות ב-6 צריפי פיאו. הגשם דולף לתוך הכיתות ואין אפשרות חי-מום. השירותים במצב פיסי חמור ואינם מאפשרים שמי-רת היגיינה אלמנטארית. הכיתות צפופות ובחלקן הן מאוכלסות מעל לתקן. הספרייה דלה.

זה שנים מספר עוסקים בתכנון 16 כיתות חדשות (שתפורנה את בעייתם של מחצית התלמידים בלבד) ועד היום לא הוחל בבנייה.

בקשר לכך אבקש את תשובת השר:

1. מתי תתחיל בניית המבנה החדש לבית-הספר "דגניה"?

2. כמה זמן תימשך בנייה זו?

היתה כיתה אורגאנית ולא טיפולית, פורה והילדים ש-למדו בה חולקו לבתי-ספר שונים.

היתה בעיה לגבי תלמיד זה שלא התאים לשום מס-גרת. הוא הוסדר בבית-ספר "ביאליק" לאחר 4 חודשים ולא שישה.

האיחור נבע משום שהיה נסיון לסדרו בבתי-ספר שונים, נסיון שלא הצליח בשל אי-התאמתו למסגרת בית-הספר ולא בשל חוסר מקום.

3482. יציאת מורים לשירות במילואים הלימודים

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתכנון ביום כ"ז באדר תשל"ט (26 במארס 1979):

נמסר לי כי לאחרונה פסקו מורים ומנהלי בתי-ספר, הנקראים לשרת במילואים, לפנות לוועדת המילואים לדחיית שירותם בתקופת החופשות. רובם של המורים והמנהלים מעדיפים לצאת למילואים בתקופת הלימודים בבית-הספר כדי שיהנו מחופשת בית-הספר במלואה.

בקשר לכך אבקש את תשובת השר:

1. האם אינפורמציה זו נכונה?

2. אם כן — מה הסיבה לכך?

3. האם היה הסדר מיוחד בעבר ומה היה טיבו?

4. האם בוטל או שונה הסדר זה? אם כן — מדוע?

5. האם נתן השר את דעתו לזוג הגרם לתלמידים מהיעדרויות ממושכות של מורים ומנהלים בעיצומה של שנת הלימודים?

6. אם כן — אילו צעדים נקט?

7. אם לא — מה בדעת השר לעשות?

תשובת שר-החינוך והתכנון:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1-2. מסופקני אם זהו נוהג כללי. היוצא לשירות מילואים בתקופת החופשה מקבל תשלום בעד שירות במילואים בנוסף על התשלום הרגיל שהוא זכאי לו בעד חופשתו.

3. ועדות לדחיית שירות מילואים נוהגות להחשב במידת האפשר בבקשות שמופנות אליהן ולדחות את שירותם של מורים לזמן החופשות.

4. לא ידוע לנו על כל שינוי או ביטול ההסדר.

5. מובן שהיעדרות מורים בזמן הלימודים גורמת נזק ללימודים, אך לא תמיד עולה בדיעבד למנוע היעדר-רויות אלו.

6-7. ראי תשובתי על השאלה מס' 3.

3483. אופן חלוקת המענקים מתקציב תכנית הרווחה בטירת-הכרמל

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתכנון ביום כ"ז באדר תשל"ט (26 במארס 1979):

בהסתמך על תשובת השר מיום 7 במארס 1979 על שאילתה שלי מס' 3164, המתייחסת לטירת-הכרמל, א-בקש את תשובת השר:

1. האם נעשו צעדים כל שהם לצמצם את העישון של המורים בבתי-הספר?

2. מה היא השפעת המורים, כקבוצה הסמכותית, על חינוך הדור הצעיר, כשרבים מהם משמשים דוגמה שלילית על-ידי עישון בפני התלמידים?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. חמר:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. פירסמנו וחזרנו ופירסמנו הנחיות למורים שאין לעשן בנוכחות תלמידים.

2. אין הוכחה כי השפעתם של מורים, בנושא העישון, היא שלילית יותר מהשפעתם של הורים ומבוגרים אחרים.

### 3487. מניעת פעולות הרסניות בבתי-הספר

חברת-הכנסת ש. דורון שאלה את שר החינוך והתרבות ביום כ"ז באדר תשל"ט (26 במארס 1979):

לאחרונה אנחנו עדים לגל של פריצות לבתי-הספר ברחבי הארץ. המבצעים הם בני-נוער הנהגים בוואני דאליס לשמך ועושים הרס רב.

במוסדות חינוך שונים התופעה הולכת ומחפירה, הון עתק המושקע בבניית בתי-הספר וצידוד יורד לטמיון, קירות מושחתים וצידוד נגנב או נהרס ללא תקנה.

אי לכך אבקש מאת כבוד השר להשיב לי:

1. האם נוקט משרד החינוך והתרבות אמצעים כדי למנוע הישנות מעשים אלה? אם כן — במה, אם לא — מדוע?

2. האם יש שיתוף פעולה בין המשטרה לבין משרד החינוך והתרבות בבלימת מעשי הרס אלה?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. חמר:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. לפני כחצי-שנה פעלה ועדה משותפת למשטרת ישראל ולמשרד החינוך והגוש דו"ח המפרט את האמצעים למניעת ההרס בבתי-הספר. חלק מההמלצות נמצא בשלבי ביצוע וחלק מתעכב בשל העדר משאבים כספיים.

2. כן.

### 3488. האחדת המועד להגנת יום האם

חברת-הכנסת ש. דורון שאלה את שר החינוך והתרבות ביום כ"ז באדר תשל"ט (26 במארס 1979):

בכל שנה נהוג "יום האם" בארץ, במועדים שונים, בבתי-הספר ועל-ידי עיריות ומועצות מקומיות. פיצול תג זה לתאריכים שונים פוגם בייחודו ובערכו של "יום האם".

אי לכך אבקש מאת כבוד השר להשיב לי:

1. מדוע לא ייקבע מועד אחיד ל"יום האם" בכל רחבי הארץ?

2. מה בדעת משרד החינוך והתרבות לעשות כדי להעניק תלג זה דגש יתר?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. חמר:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. ביום כ"ז באדר תשל"ט, 26 במארס 1979, השב

3. האם המבנה החדש יקלוט את כל תלמידי בית-הספר "דגניה"?

4. אם לא — האם ימשיכו התלמידים הנוותרים ללמוד בתנאים הפיסיים הקשים של בית-ספר "דגניה"?

5. מה בדעת המשרד לעשות עד שתחל ותסתיים הבנייה של המבנה החדש כדי להעמיד לרשות התלמידים והמורים תנאים פיסיים וסאניטאריים אלמנטאריים להמשך לימודם ועבודתם?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. חמר:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. המבנה ייבנה במסגרת תכנית הבינוי לשנת-התקציב 1979 של משרד הבינוי והשיכון.

2. כשנתיים.

3. לא.

4. בית-הספר "דגניה" נמצא בלבה של שכונה ה"מיועדת לשיקום במסגרת פרויקט שיקום השכונות. על-פי תכנית זאת יפוגו וייהרסו חלק מהמבנים בשכונה. פינוי מגרש יאפשר בניית בית-ספר ממלכתי נוסף ש"יקלוט את התלמידים הנוותרים.

5. בשנת הלימודים תש"ם יועמדו לרשות בית-הספר הממלכתי "דגניה" 4 חדרי לימוד נוספים בבניין ב"בית-הספר הממלכתי-דתי "רמב"ם" הסמוך.

### 3485. עלותו של עיבוד נתונים במחשב

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתרבות ביום כ"ז באדר תשל"ט (26 במארס 1979):

אודה לשר אם ישיב לי:

בכמה עולה למשרד החינוך והתרבות עיבוד נתונים במחשב?

תשובת שר-החינוך והתרבות ז. חמר:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

הוצאות היחידה לעיבוד נתונים לתיפעול שוטף (ל-מעט שכר העובדים) היה בשנת 1978/79 9,608,113 ל"ר.

מספר עובדי היחידה הוא כ-50. ההוצאות היו לכ"סוי כל עבודות עיבוד הנתונים שבוצעו במחשב המשרד, לרבות שכר עובדי הוראה (42,000 מורים וגננות), בחינות בגרות (כ-300,000 יחידו תבחינה), שכר לימוד על-יסודי, שכר לימוד בגני-ילדים, תשלומים לגני-ילדים פרטיים, תקן מוסדות חינוך, מוזכרים ושר-תים, השתלמויות מורים, עיבודים מדעיים שונים, מדד טיפוח, הרשמה לגני חובה ולכיתות א', טיפוח במחור-נים, בחינות בגרות אקסטרניות, קרן הלוואות לסטודנטים וכיו"ב.

### 3486. השפעת המורים המעשנים בנוכחות תלמידים

חברת-הכנסת י. תמיר שאל את שר החינוך והתרבות ביום כ"ז באדר תשל"ט (26 במארס 1979):

ויאילנא השר להשיב לי:

מסגרת המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית, ובו לומ-  
דים כ-100 איש לקראת הסמכה.

לגבי הנדסאים יש קורסים פדאגוגיים במכללות  
להכשרת הנדסאים, לאלה שלומדים או לכאלה שסיימו  
כבר את לימודיהם כהנדסאים, בערים ירושלים, באר-  
שבע, תל-אביב וחיפה.

לגבי מהנדסים קיימת הכשרת מורים מהנדסים ב-  
מרכז לחינוך טכנולוגי בחולון, בטכניון בחיפה, ואנו  
מקווים לקיים קורס דומה בשנת הלימודים הבאה באו-  
ניברסיטת באר-שבע.

כמו-כן ייפתחו בשנת הלימודים הבאה ב-3 בתי-ספר  
תיכוניים מקצועיים מכינות פדאגוגיות לבנות במגמה  
פדאגוגית טכנולוגית.

היו"ר י. שמיר :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת נמיר.

אורה נמיר (המעריך) :

אדוני השר, האם יש סיכויים, או יש לפחות איזו  
שהיא הכוונה, שבוגרי אותם מוסדות שהזכרת ילכו ל-  
הורות בבתי-ספר מקצועיים שבהם חסרים מורים ?

שר-החינוך והתרבות ז. המר :  
בוודאי.

(שר-החינוך והתרבות ז. המר קורא את התשובה  
לשאלתה מס' 3400, ראה לעיל עמ' 2346).

(שר-החינוך והתרבות ז. המר קורא את התשובה  
לשאלתה מס' 3453, ראה לעיל עמ' 2346).

(שר-החינוך והתרבות ז. המר קורא את התשובה  
לשאלתה מס' 3455, ראה לעיל עמ' 2347).

(שר-החינוך והתרבות ז. המר קורא את התשובה  
לשאלתה מס' 3482, ראה לעיל עמ' 2348).

רצוני להוסיף כי בעקבות שיחה שהיתה אתמול  
בוועדת החינוך ביקשתי גם מהנהלת המשרד לבדוק ב-  
אופן מיוחד את כל נושא היעדרויות המורים ולמנות  
אדם מיוחד שיבדוק את הנושא ויתן לי ממצאים.

היו"ר י. שמיר :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת נמיר.

אורה נמיר (המעריך) :

כבוד השר, בביקור בטיירת-הכרמל מסר לי מורה  
בבית-הספר המקיף על ביטול הסדר שהיה בעבר לגבי  
שירות במילואים בתקופת החופשות של בית-הספר. אני  
מבקשת, אם ניתן, לבדוק מחדש את העניין.

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

אני מוכן לבדוק מחדש כל דבר. התשובה שמסרתי  
זו התשובה הרשמית שנמסרה לי במשרד, אני מניח  
שהיא לא פחות מוסמכת מהדברים שנאמרו, אבל אני  
מוכן תמיד לבדוק מחדש.

(שר-החינוך והתרבות ז. המר קורא את התשובה  
לשאלתה מס' 3483, ראה לעיל עמ' 2348).

(שר-החינוך והתרבות ז. המר קורא את התשובה  
לשאלתה מס' 3484, ראה לעיל עמ' 2348).

תי על שאליתה וזה, מס' 3273, של חברת-הכנסת אסף  
יגורי לאמור : לפני שנים מספר יום משרדנו דיון עב  
כל הנוגעים בדבר וקבע כי "יום האם" ייקבע בל'  
בשבת, ואמנם משרד החינוך והתרבות הכריז על ל'  
בשבת כ"יום האם" במוסדות החינוך.

רשויות מקומיות שונות, בשל גורמים מקומיים, קב-  
עו את "יום האם" במועד אחר, ועל-ידי כך השתבש  
ההסדר שהוסכם עליו. מכל מקום משרדנו דבק במועד  
שנקבע, ל' בשבת, כ"יום אם" אחיד בכל מוסדות החי-  
נוך.

2. הנושא מסור בידי מוסדות החינוך ולמיטב ידי-  
עתנו נעשה הרבה למען שימת דגש יתר ביום זה ב-  
בתי-הספר.

3490. המחזור במדרים טכנולוגיים

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתרבות  
ביום כ"ז באדר תשל"ט (26 במארס 1979) :

נמסר לי על מחסור חמור במורים במגמות המק-  
צועיות של בתי-הספר המקיפים.

בקשר לכך אבקש את תשובת השר :

1. האם אינפורמציה זו נכונה ?

2. אם כן — מה היא הסיבה לכך ?

3. מה היא רמת שכרו של מורה מקצועי ולמי ב-  
משק היא מושווית ?

4. כמה מורים, במספר ובאחוזים בהשוואה למספר  
הכיתות הקיימות, חסרים במערכת המקצועית, ובאילו  
מקצועות ?

5. אילו צעדים נוקט המשרד כדי להתגבר על בעיה  
זו ?

היו"ר י. שמיר :

חברת-הכנסת אורה נמיר נמצאת כאן.

אורה נמיר (המעריך) :

אדוני היושב-ראש, אני מבקשת, אם אפשר, ש-  
השר ישיב גם על השאלות הקודמות שלי.

היו"ר י. שמיר :

בבקשה. אבל בינתיים נשמע את התשובה על ה-  
שאלתה הזאת.

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

1. קיים מחסור במורים טכנולוגיים, אך הוא לא  
"חמור".

2. מורים טכנולוגיים, מהנדסים והנדסאים אינם  
נוטים לעבוד בהוראה, כי הכנסתם בתעשייה גבוהה ב-  
הרבה.

3. מורים טכנולוגיים מדורגים בדירוג עובדי הו-  
ראת. בעלי תואר אקדמי מקבלים את שכרם לפי M.A.,  
B.A. או Ph.D. דרגת שכרם של מדריכים מקצועיים  
היא קצת פחות מדרגה B.A.

4. המחסור מתבטא בכמה עשרות מורים, בעיקר ב-  
מקצועות אלקטרוניקה ומכונאות.

5. לגבי מדריכים מקצועיים קיימת הכשרה ב-

היו"ר י. שמיר :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת נמיר.

אורה נמיר (המערך) :

אדוני השר, אני מבקשת שלמרות ההחלטה החיובית יש לאחרינה קשיים גדולים מאוד עם מינהל מקרקעי ישראלי. בשל כך, למרות האישור התקציבי, מתעכבת תחילת בניית בית-הספר. האם השר יודע על הקושי הזה ומה הוא מתכוון לעשות ?

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

אני יודע. נמסר לי שב-1979 בית-הספר ייבנה. אם נכון שעדיין נשארה הבעיה של הקרקע אני מוכן לבדוק את הבעיה בעצמי.

(שר-החינוך והתרבות ז. המר קורא את התשובה לשאלתה מס' 3485, ראה לעיל עמ' 2349).

7. 4.

6. בבתי-ספר ובגני-ילדים 260 בוגרות סמינאר.

3496. המחירים של ספרי לימוד

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתרבות ביום כ"ו באדר תשל"ט (26 במארס 1979) :

לנוכח תלונות חוזרות ונשנות של הורים על מחירי ספרים שונים לספרי לימוד שעליהם לקנות לילדיהם אודה לשר אם ישיב לי :

האם מוכן השר לפנות ולהורות למוציאים לאור את ספרי הלימוד כי מחירו של הספר יודפס על עטיפתו ?

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

במשך השנה נתקבלו במשרדנו תלונות בודדות בלבד על הפקעת מחירים של ספרי לימוד.

בראשית שנת הלימודים פורסם מחירון שהיה בתוקף עד 14 בדצמבר 1978. ב-15 בדצמבר 1978 אושרה התייקרות בשיעור של 15% והיא בתוקף עד היום.

בהתחשב באינפלציה לא מתקבל על הדעת לתייב את המו"לים להדפיס מחירים על עטיפת הספר. הוויכוחים שיתעוררו בין מוכרי הספרים לבין רוכשי הספרים עלולים לגרום נזק גדול יותר.

היו"ר י. שמיר :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת נמיר.

אורה נמיר (המערך) :

אולי בנוסף על החוברת שפורסמה בשנה החולפת מוכן המשרד לשקול פירסום מודעה גדולה, שתהיה גלויה לעין בתנויות לספרי הלימוד כדי שההורים יוכלו לראות את מחירי ספרי הלימוד של הילדים ?

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

בהחלט כן.

אליהו מויאל (המערך) :

אולי אפשר לשמוע את תשובת השר על השאלתה שלי מס' 3315 ?

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

כן.

(שר-החינוך והתרבות ז. המר קורא את התשובה לשאלתה מס' 3315, ראה לעיל עמ' 2345).

3493. פעולתן של חיילות מורות

חברת-הכנסת א. נמיר שאלה את שר החינוך והתרבות ביום כ"ו באדר תשל"ט (26 במארס 1979) :

בהמשך לשאלתה שלי לשר מס' 3303 מיום 12 בפברואר 1979 בדבר מורות חיילות באור-עקיבא, ותשרי בת השר מיום 22 בפברואר 1979 כי אין מורות חיילות באור-עקיבא, נמסר לי עליידי אנשי המקום כי באור-עקיבא יש מורה אחת חיילת, חמש חיילות מטעם המחלקה לתרבות תורנית וחייל אחד מדרין לגדנ"ע.

בקשר לכך אבקש את תשובת השר :

1. האם אינפורמציה זו נכונה ?

2. אם כן — באיזה בית-ספר עובדת המורה החיילת ?

3. מה תפקידן של החיילות הפועלות מטעם המחלקה לתרבות תורנית ובאילו בתי-ספר הן פועלות ?

4. מי במשרד החינוך והתרבות אחראי על פעילותן של המורות החיילות ?

5. מי קובע לאילו מקומות ישוב ולאילו בתי-ספר תישלחנה המורות החיילות ?

6. כמה מורות חיילות עובדות בבתי-ספר ממלכתיים ?

7. כמה מורות חיילות עובדות בבתי-ספר ממלכתיים-דתיים ?

שר-החינוך והתרבות ז. המר :

1-2. אין באור-עקיבא מורה חיילת המלמדת בבית-הספר. לעומת זאת יש באור-עקיבא 5 חיילות בוגרות י"ב השייכות ליחידת מורות חיילות המועסקות מטעם המחלקה לתרבות תורנית וחיילת בוגרת סמינאר העובדת בחינוך מבוגרים.

3. הן עוסקות בשעות אחר-הצהריים בחוגים שונים בבתי התלמיד וכיו"ב ובשעות לפני-הצהריים הן מלמדות נשים עקרות-בית פרקי אמהות ויהדות.

4. מנהל אגף כוח-אדם בהוראה מרכז את נושא המורות החיילות ומקשר עם שלטונות צה"ל. הוא קובע, תוך תיאום עם המסגרות השונות ושלטונות צה"ל, את

**ח. חוק שירות לאומי (תיקון) (הוספת סעיף 21), תשל"ט—1979 \***  
(הצעת חבר-הכנסת ד. שילנסקי)

(קריאה)

חבר הכנסת הנכבד, או לא היית חבר הכנסת אלא חבר פעיל בסיעת המערך. כלפיך אין לי טענה גדולה כמו לחברת-הכנסת גרוסמן. היא הייתה חברת כנסת פעילה במשך כל השנים.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):  
חבר-הכנסת שילנסקי, אפשר לשאול שאלה?

היו"ר י. שמיר:  
אין שאלות.

דב שילנסקי (הליכוד):  
חבר-הכנסת האוזנר, אתה היית לא רק חבר הכנסת אלא גם שר.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):  
האם אני פסול מפני שהייתי שר? תן לי לשאול שאלה.

דב שילנסקי (הליכוד):  
לא, אינך פסול, אבל הסכמת למצב הקיים, לא רק כחבר הכנסת אלא גם כשר.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):  
עשינו את כל העוולות האפשריות ואתם באים לתקן את כל התיקונים שבעולם.

דב שילנסקי (הליכוד):  
אני בא להציע הצעת תיקון.

רני מילוא (הליכוד):  
חבר-הכנסת האוזנר, כדי להטיף מוסר צריך לבוא בידיים נקיות.

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):  
תבטל כליל את החוק.

היו"ר י. שמיר:  
חבר-הכנסת שילנסקי, אינך חייב להתווכח עם כל אחד. המשך בדבריך.

דב שילנסקי (הליכוד):  
לפי מיטב ידיעתי גם בתוך סיעת הליכוד יש חברים בעד שירות לאומי של בנות, כמו בתוך סיעת ה-המערך. העניין הוא של ביצוע. וזה יהיה מעגל: אלה יציעו ואלה ידחו ותהיה התנצחות מתמדת. על-מנת למנוע התנצחות זו — — —

גדעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):  
תבטל את החוק.

דב שילנסקי (הליכוד):  
אינני מציע לבטל אותו. אני מציע כי נטיל על הממשלה לקבוע מועד לתחילת ביצוע החוק.

היו"ר י. שמיר:

נעבור לסעיף הבא של סדר-היום: חוק שירות לאומי (תיקון) (הוספת סעיף 21), תשל"ט—1979, — הצעתו של חבר-הכנסת דב שילנסקי. רשות הדיבור לחבר-הכנסת שילנסקי.

דב שילנסקי (הליכוד):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, בהתאם למיטב אמונתי והבנתי צריכה בת ישראל לשרת בצה"ל ולמלא עלידי כך את חובתה הלאומית, אבל בתוך עמנו אנחנו חיים ואנחנו יודעים שיש שכבות בציבור הישראלי היות שאינן יכולות לקבל את זה. גישתן לבעיה, המשווה לבת גם באמונה דתית, אינה תואמת את זה. לכן נמצא בשנת 1953 תחליף והוא השירות הלאומי של בנות. בהתאם למיטב אמונתי והבנתי בת שמסיבה זו אינה משרתת בצה"ל חייבת לשרת שירות לאומי. מאז 1953 החוק הזה קיים והינו אותו מתה, כדוגמת "חוק כניבין" וחוקים אחרים.

לצערו קרה דבר נוסף. הנושא של שירות בנות, הן בצה"ל והן שירות לאומי, הפך לנשק פוליטי בידי המפלגות. הן מנצחות האחת את השנייה בנושא זה. כל עוד המערך היה בשלטון היה החוק הזה של שירות לאומי לבנות אות מתה. כאשר המערך עבר לאופוזיציה הוא הניף את דגל השירות הלאומי. כל הנושא של שירות בנות הפך אצלו לעניין של מקח-ומתן, או מתן-ומקח. זה הפך לחלק מן המשחק הפוליטי. לעניות דעתי יש להוציא את הנושא הזה מן המשחק הפוליטי במדינה.

נאיר פעיל (מתנה שלי):  
מדוע?

חייקה גרוסמן (המערך):  
וחוק שירות בטחון איננו פוליטי? התיקון לחוק שירות בטחון.

דב שילנסקי (הליכוד):  
חברת-הכנסת חייקה גרוסמן, הצעות שאת משימה מאז המערך עבר לאופוזיציה היית צריכה להשמיע כאשר המערך היה בשלטון.

חייקה גרוסמן (המערך):  
כבר שמענו זאת. ריבונות-של-עולם, כמה פעמים יש לחזור על אותו דבר?

דב שילנסקי (הליכוד):  
צעות אלה היית צריכה להשמיע כאשר הייתה לך השפעה. היום איננו יכולים לראות בהן כנות. כאשר היית בשלטון — שתק; עכשיו את מרימה את קולך.

חייקה גרוסמן (המערך):  
אתה מתרגז כי אתה מרגיש לא בנוח.

דב שילנסקי (הליכוד):  
איני שומע מה שאת אומרת, אבל אני מקווה שאת שומעת היטב מה שאמרת.

הסיבה השנייה: אני חושב כי יש חברים בכנסת שראו בדאגה רבה את העובדה שלפני שלושה חודשים הגישה חברת-הכנסת גרוסמן הצעת חוק פרטית להפעיל את חוק השירות הלאומי, והצעת חוק זו הועברה לוועדה ובסופו של דבר נדחתה ברוב קטנטן של קול או שני קולות; הם חרדים שמא בעתיד הקרוב — — —

אהוד אולמרט (הליכוד):  
לגופו של עניין.

מאיר פעיל (מחנה שלי):  
אניע לגופו של עניין.

היו"ר י. שמיר:  
יש לך דקה אחת.

מאיר פעיל (מחנה שלי):  
קימת חרדה של הקואליציה שהנושא יעלה יותר ויותר על סדר-היום של הכנסת, והיא רוצה להיפטר מנושא זה.

באשר לתוכן — אני חושב שהאינטרס של המדינה צריך להיות שחוק השירות הלאומי יימצא בקביעות על סדר-יומיה של הכנסת למען יופעל ולא יחוסל; האינטרס העליון של המדינה הוא, שרעיון השירות הלאומי של בנות — שאינן משרתות בצה"ל — בשירותי החברה, בבריאות, בחינוך, בעבודה סוציאלית, בהדרכת נוער וכיצא באלה, יימצא באופן קבוע על סדר-יומיה של הכנסת והחוק הזה יופעל.

הייתי שמח אילו חברת-הכנסת שילנסקי היה מציע החלתו לאלתר של חוק השירות הלאומי לבנות; אילו היה בא ואומר: אנו, ממשלת הליכוד, נבצע את החוק, אף שאנו, ממשלת המערך, לא ביצענו אותו 26 שנה; אנו, ממשלה הדוגלת בוקיפות קומה ובאחדות לאומית, אנו גיישים את הסעיף הזה בחוק. אולם מה עושה חברת-הכנסת שילנסקי? הוא עושה בדיקת את ההיפך.

אני מציע לכנסת שלא להיכנע לתרגיל הזה, לא להוריד את חוק שירות הלאומי מסדר-היום ולהשאיר אותו על שולחנה של הכנסת. בהזדמנות זו אני קורא לכנסת, תוך כדי הרמת יד נגד הצעת החוק של חברת-הכנסת שילנסקי, להודיע באופן עקרוני כי משיקולים לאומיים תומכת ה"כנסת בהפעלה מהירה של רעיון השירות הלאומי לבנות, וכי היא דורשת מהממשלה להפעיל מיידית את הסעיף ו-לא לדחות את הפעלתו עוד ל-25 שנה.

רב שילנסקי (הליכוד):  
לפי הצעתי יש יותר סיכויים שדבר זה יצא לפועל.

היו"ר י. שמיר:  
חברי הכנסת, אנו עוברים להצבעה. לפנינו שתי הצעות: האחת להעביר את הנושא לוועדת העבודה והרווחה; והשנייה להסיר את הנושא מסדר-היום. אני מעמידן להצבעה זו מול זו.

מאיר פעיל (מחנה שלי):  
אבקש למנות את הקולות.

היו"ר י. שמיר:  
נמנה את הקולות.

מרדכי וירשובסקי (התנועה לשינוי ויזמה):  
מה אתה משיג עליידי כך?

רב שילנסקי (הליכוד):  
אני משוכנע שעליידי כך נוציא את הנושא ממעגל ההתנצחות המפלגתית. נעביר את הנושא לממשלה והיא תשקול ביישוב-דעת ובנחת ותקבע מועד לתחילת ביצוע החוק.

חייקה גרוסמן (המערך):  
תפסיק להתחסד.

היו"ר י. שמיר:  
רשות הדיבור לשר העבודה והרווחה, לתשובה.

שר-העבודה והרווחה י. כ"ץ:  
אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הצעת החוק ש-הובאה לפניכם על-ידי חברת-הכנסת שילנסקי מטפלת ב-נושא חשוב ובעייתי. לכן מן הראוי שהצעת החוק תועבר לוועדת העבודה והרווחה, שתבדוק את כל ההיבטים של העניין. לפיכך אני מסכים להעברת הצעת החוק לוועדת העבודה והרווחה.

היו"ר י. שמיר:  
רשות הדיבור לחברת-הכנסת פעיל.

חייקה גרוסמן (המערך):  
יותר לדעת מדוע הצעת חוק שהונחה רק ביום 2 באפריל — אתמול — מובאת כבר היום לקריאה?

מאיר פעיל (מחנה שלי):  
אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני בא להציע ל-כנסת להוריד הצעתו של חברת-הכנסת שילנסקי מסדר-יומה — באנגלית היו אומרים: for good and for ever — זאת אומרת: להיטיב ולנצל (נ"ן סגולה). אסביר את הנימוקים.

תחילה לעניין הנוהלי שאני תמה עליו. מאז אני חבר הכנסת, זה חמש שנים ותצי, אינני זוכר מקרה שחבר כנסת הגיש הצעת חוק פרטית ביום אחד ולמחרתו הובאה הצעת החוק לדיון בכנסת.

(קריאה: זה נקרא שלטון יעיל.)

זה נקרא שלטון שיש בו סממני צביעות. אתמול הונחה הצעת החוק, הנושאת תאריך ה-2 באפריל 1979 — וכבר היום דנים בה, בניגוד לנוהג הרגיל שהצעות חוק פרטיות של חברי כנסת מונחות חודשיים על שולחן הממשלה והיא רשאית לעכל הגשתן לכנסת, לעיין בהן ולהעיר הערות. במקרה זה לא הספיק חבר-הכנסת ש-לנסקי להניח את הצעת החוק על השולחן וכבר דנים עליה.

חייקה גרוסמן (המערך):  
לעומת זאת על שאילתות עונים כעבור שישה חודשים.

גרעון האוזנר (המפלגה הליברלית העצמאית):  
ולגבי חוק שאינו מופעל 26 שנה?

מאיר פעיל (מחנה שלי):  
לפי דעתי רק בגלל הסיבה הנוהלית הזאת צריך לדחות את הצעתו של חברת-הכנסת שילנסקי על הסף ולהורידה מסדר-היום. הכנסת אינה צריכה להתיר לע-שות צחק מעצמה ועליה להסיר הצעה זו מסדר-היום.

ההצעה להעביר את חוק שירות לאומי (תיקון) (הוספת סעיף 21), תשל"ט—1979, לדיון מוקדם בוועדת העבודה והרווחה נתקבלה.

### הצבעה

בעד ההצעה להעביר את הצעת החוק לדיון מוקדם בוועדת העבודה והרווחה  
 בעד ההצעה להסיר את הצעת החוק מסדר-היום

— 36

— 31

## ט. שאלות ותשובות

- יבוא, להוציא אותו יבוא שולי שעמדתי עליו.  
 3. יש מדיניות המווסתת את השוק באמצעות יבוא.  
 4. אין צורך בהסכם יבוא משום שאנו מת-לבטים בעודפים ולא במחסור.

2645. שחיטת פרגיות

חבר-הכנסת א. שפייר שאל את שר החקלאות ביום כ"ה בכסלו תשל"ט (25 בדצמבר 1978):  
 לאחרונה נשמעו תלונות כי מועצת הלול שילמה מיל-יוני לירות לאירגוני קניות בירושלים ובגליל בעד שחיטת פרגיות ומטילות, בהתחייבות כי יצומצם היקף ייצור ה-ביצים.

אודה לשר אם ישיב לי:

1. האם ההחלטה לשלם את הסכומים הנזכרים נתקבלו כחוק ועל-ידי הגופים המוסמכים?
2. האם נשחטו הפרגיות וכמה נשחטו?
3. האם דווח למועצה על הביצוע כחוק?

שר-החקלאות א. שרון:

1. התשובה חיובית.
2. נשחטו 716,475 מטילות.
3. דווח למועצה על השחיטה, כחוק.

2801. כדאיות, של חממות וזוכית לגידול ענבניות

חבר-הכנסת מ. דקל שאל שר החקלאות ביום י"א בטבת תשל"ט (10 בינואר 1979):

בעתון "לחקלאי" מס' 33, נובמבר 1978, הודפסה כ-תבה "שערוריית" החממות בפיתחת-רפיח.

המידע שבידי מחוק ומאשר אף הוא את שנאמר ב-כתבה, דהיינו שהקמת חממות וזוכית בפיתחת-רפיח היתה טעות אגרוטכנית וכלכלית גם יחד.

בחממות הזוכית דרגות החום הגיעו לרמה שהעג-בניות התקלקו על השיח, דהיינו "התבשל".

ההשקעה בחממת וזוכית גבוהה לאין שיעור מההש-קעה בחממת פלאסטיק. החממות הללו, בגלל מזוירן ה-גבוה מחד גיסא ותוצרתן גמכות האיכות מאידך גיסא, אינן מסוגלת להחזיר את השקעת ההון אשר הושקע בהן.

אודה לך אם תשיב לי:

1. מה מחיר של דונאם חממת וזוכית לעומת חממת פלאסטיק?

ח"ר י. שמיר:

אבקש מאת שר החקלאות לעלות לדוכן ולהשיב על שאלות.

2467. יבוא ביצים

חבר-הכנסת א. ג. בריאן שאל את שר החקלאות ביום כ"ו בחשוון תשל"ט (26 בנובמבר 1978):

מנהל מועצת הלול, מר דורון נסע בשליחות לגרמניה כדי לרכוש כמות של מיליוני ביצים לצורך שיווקן בי-ש-ראל.

מן הידיעות מתברר שהשוק המקומי בישראל מתלבט תכופות בעודף ביצים בכמות ניכרת.

על שאלתי השיבה לי הגברת יהלומה שחורי, סגנית המנהל הכללי של משרד החקלאות, שהייצור המקומי צומ-צם כדי שלא לגרום להפסדים ואין אפשרות לשמור על מצב מלאי מתוח מדי. כדי לאפשר אספקה סדירה "אין זה אסון", לדבריה, "אם נוכח צריכה שנתית העולה על מיליארד ביצים נקנה מדי פעם כמה מיליוני ביצים מ-חר"ל".

לדבריה אין איכסון ביצים בקירור יכול להספיק כדי להבטיח את הגמישות הדרושה בסיפוק הביקוש.

אבקש, אדוני השר, להשיב לי:

1. מדוע אי-אפשר, למרות הקושי הכרוך בכך, ל-תכנן את הייצור באופן שבעזרת איכסון מתאים בקירור אפשר יהיה להימנע מיבוא ביצים?

2. מה סך מטבע-החוף המוצא מדי שנה ליבוא בי-צים וכמה יוצאו בשנת 1978?

3. האם גם מדינות אחרות שבהן מפותח ענף הבי-צים מודקקות ליבוא?

4. אם אמנם יש הכרח, מדי פעם, להיוקק לאספקה חיצונית, וזאת מטעמים כלכליים, מדוע אי-אפשר להגיע עם אחת המדינות שבה מפותח הענף, והיא המחלבתת באותן הבעיות, להסכם אשר יבטיח ויסות באספקה ה-דדית ולהימנע על-ידי כך מהוצאת מטבע-חוף לשם רכי-ש?

שר-החקלאות א. שרון:

1. אין יבוא סדיר של ביצים, להיפך, לצערי אנו נאבקים כנגד ייצור עודפי ביצים.

במסגרת פעולות לצימצום הייצור ולשחיטת מטילות נוצר צורך לייבא 12 מיליון ביצים — כמות השווה לצ-ריכה של 3 ימים.

2. אין הוצאת מטבע-חוף ליבוא ביצים משום שאין

במשך תקופה ארוכה בחכירת-משנה בחלקה מס' 3 גוש 8648, האדמה הוחכרה על-ידי מינהל מקרקעי ישראל ל-משפחה אחת באותו אזור. מינהל מקרקעי ישראל תבע מהג"ל להפסיק לעבד את הקרקע הואיל ויש איסור בהחכרת משנה. כאדם החי על החקלאות בלבד חזר הג"ל וביקש מהמינהל כי יחזירו לו ישירות אדמה לעיבוד חקלאי. כל פניותיו נענו בשלילה ומאידך גיסא המשיכו להחכיר את האדמות לשני האחים זיידן אשר לא עיבדו אותן ב-עצמם מעולם. לאחר פניותי החוזרות וגשנות בנדון ותוך הוכחה שהטעו את האיש ואת נציב תלונות הציבור ב-אינפורמציה כוזבת הוחלט שלא להחכיר את האדמה אף לא לאחת משתי המשפחות.

שאלותי הן :

1. מדוע מסרב מינהל מקרקעי ישראל להחכיר את האדמה האמורה או כל שטח חליף אחר באזור לאזרח עבדאללה ראדי אבו סארה ?

2. מה היא המדיניות בהחכרת אדמות (החכרה קצ-רת-מועד) לאזרחים ערבים החיים על החקלאות ?

3. מה הם הקריטריונים, אם יש כאלה, ואם אין — מדוע אין ?

4. האם יש בוועדות הציבוריות העוסקות בהחכרת קרקעות נציגות לחקלאים הערבים בדרג כל שהוא ? אם כן — באיזה ? ואם לא — מדוע ?

שר-החקלאות א. שרון :

1. (א) הוועדה סירבה להחכיר את הקרקע לאבו סארה מכיוון שהאדמה נמצאת בעיבוד שוטף של האחים זיידן זה כ-20 שנה, למעט בשנתיים האחרונות, עקב מחלת אחד האחים.

(ב) הג"ל לא קיבל אדמה אחרת מכיוון שאין כרגע אדמות פנויות באזור.

2. מדיניות החכרת הקרקעות : דין שווה לכל אזור במדינה בין שהוא יהודי ובין שהוא ערבי.

3. הקריטריונים להחכרה : (א) צריך להיות חק-לאי ; (ב) לקבל המלצה של משרד החקלאות האזורי ; (ג) רצויה המלצת השלטון המקומי.

4. (א) אין נציגות לחקלאות הערבית ; (ב) קיימת ועדת החכרות הכוללת, נוסף למינהל מקרקעי ישראל, את נציגי משרד החקלאות, המרכז החקלאי, ה-איחוד החקלאי והסוכנות היהודית — המחלקה להתיישבות.

היו"ר י. שמיר :

רשות לשאלה נוספת לחברת-הכנסת אלונה.

שולמית אלונה (תנועה לזכויות האזרח) :

אמרת שיש זכות חכירה שווה לאזרח ערבי ולאזרח יהודי. מי מייצג את האינטרסים של האזרח הערבי, כ-אשר בכל הוועדות האלה יושבים אנשים לפי מפתח של תנועות התיישבות ?

שר-החקלאות א. שרון :

אין כאן בכלל בעיה של חלוקה לפי תנועות. אני מוכן להעביר אליך את רשימת הקרקעות המוחכרות ל-ערבים בכל רחבי ארץ-ישראל. במשרדי החקלאות האזור-

2. מה הוא ההחזר השנתי הדרוש לתשלום ההשקעה ?

3. האם אמנם נשאר סכום זה להחזר הון בידי ה-מגדלים אחרי ניכוי ההוצאות המשתנות ?

4. האם עגבניות אלו ראויות ליצוא ?

5. האם טיבן הוא כמו זה של עגבניות אשר מגד-לים ביתר חלקי הארץ והמיועדות ליצוא ?

6. האם ההשקעה היתה כדאית למדינה ולמתיישב ?

7. אם התשובה על שאלה 6 היא שלילית, האם ננקטו צעדים נגד האחראים למעשה זה ?

8. האם באזור ההתיישבות החדש מזרחית מכרם-שלום יקימו חממות עגבניות ? אם כן — האם אלו יהיו חממות זכוכית או חממות פלאסטיק ?

9. האם משרד החקלאות היה אחראי על התיכנון הג"ל בפיתוח-הרפיח ? אם הסוכנות היהודית היתה אח-ראית לכך, מה מידת הפיקוח של משרד החקלאות על פעולות כגון אלו של המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית ?

שר-החקלאות א. שרון :

1. מחירי שנת 1978 היו למבנה בלבד : לדונאם חממת זכוכית — 400,000 לירות ; חממת פלאסטיק — 220,000 לירות. מובן של ההשקעות הנוספות בציד השקיה, קירור, אריזה וכו' הן זהות בשני סוגי החממות.

2. החזר ההון הנדרש לתשלום השקעה לטווח ארוך הוא : בחממות זכוכית — 55,000 לירות בשנה ; בחממות פלאסטיק — 30,000 לירות לשנה.

3. למגדלים יעילים נותר סכום גבוה מהחזר ההון הדרוש, אנו מודעים לעובדה כי מדובר במגדלים חדשים ובגידול חדש יחסית ועדיין נמשכת בחינת הונגים המת-אימים, ובהתחשב בכל הגורמים הללו המחלקה להתייש-בות ומשרד החקלאות מבטיחים את יכולת העמידה בהר-צאות המחויבות מגובה ההשקעה ומגובה הוצאות הייצור הנוספות.

4. העגבניות ראויות ליצוא ומתקבלות יפה בשווקים אך, כאמור, נמצאים בכחינה זנים מספר ושיטות עיבוד אחדות ויש הבדלים בין הונגים ובין השיטות.

5. איכות העגבניות בבתי צמיחה גבוהה מזו של העגבניות המתקבלות בשטח פתוח באזורי הארץ השונים.

6. יש לראות את השלב הנוכחי כשלב הרצה וגיו-בוש הידע, אך ללא ספק זהו גידול שיתן תוצאות טובות ביותר הן למגדלים והן למשק הלאומי.

7. כיוון שהתשובה על השאלה 6 חיובית הרי שלא היה ואין מקום לנקיטת צעדים כלשהם.

8. יוקמו חממות עם גג זכוכית, שעל-פי הידע ה-מקצועי הקיים בידינו הן היום רב-תכליתיות. זהו טיפוס החממה הרצוי.

9. התיכנון והפיתוח במפעל הדרומי נעשו ונעשים במשולב על-ידי עובדי הסוכנות ומשרד החקלאות.

2869. אי-החכרת אדמה למר עבדאללה ראדי אבו סארה

חברת-הכנסת ש. אלונה שאלה את שר החקלאות ביום כ"ג בטבת תשל"ט (22 בינואר 1979) :

אזרח ישראל בשם עבדאללה ראדי אבו סארה מכפר ימה, ראש משפחה מסועפת החי על חקלאות בלבד, עובד

ב. לאור תשובתי על שאלה 1 אין צורך בהסקת מסקנות.

ג. הפקחים פועלים ללא חריגות ועיוותים ומבצעים את תפקידם כראוי ובהתאם לחוק.

היו"ר י. שמיר :

רשות לשאלה נוספת לחברת הכנסת עמאר.

משה עמאר (המערך) :

אם כל כך טוב ויפה, כפי שכבוד השר מציג את ה- דבריהם אולי יפרט לי על-פי איזה דין הם פעלו. לא מס- פיק שהשר אומר שהם פעלו בדין. על-פי איזה דין ? אפרט יותר כדי להסביר לשר : לוקחים אנשים בכוח ומורידים אותם — על-פי איזה דין ? האם יש דין במדינה הזאת או אין דין ? מה הוא הדין ?

שר-החקלאות א. שרון :

אתה לא יכול גם לשאול וגם לענות. אעביר אליך את הסעיף המדויק בדין שעל-פיו פעלו.

2938. הצורך בשיפור המצב של ענף ההדרים

חברת הכנסת א. אבנטי שאל את שר החקלאות ביום ג' בשבט תשל"ט (31 בינואר 1979) :

בשנתיים האחרונות נעקרו 13,000 דונאם פרדסים בגלל ירידה של 15% ברווחיות מחירי ההדרים ("ידיעות אחרונות", 9 בינואר 1979).

אודה לכבוד השר אם ישיב לי :

1. האם ידיעות אלו נכונות ?

2. אילו צעדים נוקט משרד החקלאות לשיפור ה- מצב של ענף ההדרים ?

שר-החקלאות א. שרון :

1. נכון שיש עקירת פרדסים בהיקף מסויים, וזאת כתוצאה מרווחיות נמוכה יחסית, כלומר קיימות אלטר- נאטיבות רווחיות יותר בגידולים אחרים.

2. לאחר שעובד במשרד החקלאות ובמועצת פרי הדר חומר המנתח את ההתפתחויות בענף הוקמה לאח- רונה ועדה משותפת לאוצר ולמשרד החקלאות האמורה להגיש את המלצותיה בימים הקרובים לשרי האוצר ו- החקלאות.

עם הגשת ממצאי הוועדה תגובשנה המסקנות בדבר דרכי הפעולה בהמשך.

2966. פניות בדבר מסירתה של קרקע חקלאית בעתלית למטרות בנייה

חברת הכנסת ת. אשל שאלה את שר החקלאות ביום ג' בשבט תשל"ט (31 בינואר 1979) :

בהיותו שר הממונה על שימור האדמות החקלאיות במדינת ישראל ואשר במסגרת משרדו פועלת הוועדה לשימור קרקע חקלאית, אבקש מאת השר להשיב לי :

1. האם היו פניות לוועדה לשימור קרקע חקלאית לאשר מסירת קרקע חקלאית בעתלית למטרות בנייה ?  
2. אם כן — באיזה מספר דונאמים ובכמה בעלי קרקע מדובר ?

ריים השונים עובדים בתפקידי-מפתח, הייתי אומר ב- תפקידים בכירים, עובדים ערבים, ואם תתענייני — אש- מח להעביר אליך גם את הרשימה הזאת.

שולמית אלוני (תנועה לזכויות האזרח) :

אני יודעת שבמקרה הזה נעשה עיוות וניתנה אינ- פורמאציה לא נכונה.

2897. חילול השבת הנגרם על-ידי הססת

תוצרת חקלאית לחוץ-לארץ בשבתות

חברת הכנסת ד. גלס שאל את שר החקלאות ביום כ"ג בטבת תשל"ט (22 בינואר 1979) :

זה זמן רב מוטסת תוצרת חקלאית לחוץ-לארץ ב- עצם יום השבת. בעבודה זו מועסקים מאות עובדים בלוד ובבתי-האריזה ונגרם חילול שבת גם לחקלאים, המתא- ננים על כך שבאים אליהם בליל שבת לאסוף תוצרת חקלאית, בעיקר פרחים.

אבקש להשיב לי :

1. האם ניתן לפעולה זו היתר עבודה כנדרש על-פי חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א — 1951 ?

2. האם לא ניתן לארגן את ההטסות באופן שלא ייגרם חילול שבת ?

תשובת שר-החקלאות א. שרון :

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. העבודות הכרוכות בהססת תוצרת חקלאית ה- מתבצעות בשבת נעשות על-פי היתר ממשרד העבודה.

2. סוגים מסויימים של תוצרת אינם יכולים לעמוד בהשהיית משלוחים ואין, לצערי, מנוס מבצוע משל- חים בשבת.

2935. התנהגותה של הסיירת-הירוקה כלפי

שתי משפחות בדואיות

חברת הכנסת מ. עמאר שאל את שר החקלאות ביום ג' בשבט תשל"ט (31 בינואר 1979) :

ב"הארץ" מיום 15 בינואר 1979 נתפרסמה כתבה על התמרמרות רבה בקרב תושבי מצפה-רמון בשל פעי- לות ברוטאליות ובלתי-מוצדקת של הסיירת הירוקה נגד שתי משפחות בדואיות, המתגוררות בעיירה זה שלוש שנים וילדיהן לומדים בבית-הספר היסודי המקומי. מ- דובר במשפחות ג'ומעה אל-ראמג וחמד אל-סודייני.

אבקש להשיב לי :

א. מדוע פעלו אנשי הסיירת הירוקה נגד שתי ה- משפחות בצורה ברוטאלית למרות הפצרות תושבי מצפה- רמון ?

ב. אילו מסקנות בדעתך להסיק נגד האחראים ל- דבר ?

ג. מה בדעתך לעשות כדי למנוע המשך התריגות והעיוותים בפעילות הסיירת הירוקה, הנתונה למרות ?

שר-החקלאות א. שרון :

א. הפקחים המכונים הסיירת הירוקה פעלו כדין ובהתאם לגיהילים. הם לא פעלו בצורה ברוטאלית ולא באו בשום מגע עם המשפחות הבדואיות.

## 3. מה מצב הטיפול בנושא זה?

4. האם חל שינוי במדיניות משרדך לגבי אי-שיחור אדמות חקלאיות במרכז המדינה ושפלת החוף למטרות בנייה?

תשובת שר-החקלאות א. שרון:  
(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. בתאריך 16 בנובמבר 1972 פנתה חברת דניה לפיתוח בע"מ, באמצעות הוועדה המחוזית לתיכנון ובנייה מחוז חיפה, אל הוועדה לשמירה על קרקע חקלאית בבקשה לשנות את ייעודה של קרקע חקלאית למטרות בנייה.

2. מדובר בשטח של 262 דונאם. כבעלת הקרקע מופיעה חברת דניה לפיתוח בע"מ.

3. התכנית נדונה בוועדה לשמירה על קרקע חקלאית בתאריך 29 באפריל 1973 והוחלט שלא לאשר אותה. בתאריך 26 ביוני 1973 החליטה הוועדה המחוזית לתיכנון ובנייה מחוז חיפה לדחות את התכנית. ב-24 ביולי 1973 הגישו המועצה המקומית עתלית וחברת דניה בע"מ ערר על החלטת הוועדה לשמירה על קרקע חקלאית.

ועדת הערר, לאחר דיונים וביקור בשטח, החליטה ב-29 בדצמבר 1975 לדחות את שני העררים. אי לכך הוסרה התכנית מעל סדר-היום בכל הוועדות הנ"ל.

4. לא חל כל שינוי.

3059. הצורך במתן סיוע למושב אביבים

חברי-הכנסת ד. שילנסקי שאל את שר החקלאות ביום י"א בשבט תשל"ט (8 בפברואר 1979):

בעת ביקורם בכנסת ביום 19 בינואר 1979 הציגו בפני תושבי המושב אביבים את בעיותיהם הכלכליות המאיימות לפגוע בפרנסתם. צורך מכתב.

ב-1963 הוקם המושב על-ידי אנשים חסרי ידע וניסיון חקלאי. כתוצאה מכך לא עלו יפה המטעים והמצב העובדתי כיום הוא שכ-50% משטח המטעים אינו מנוצל.

בעיה שנייה נוגעת ללול. עד כה לא הצליחו בגידול לפיטום, ולכן הובטחו להם לאחרונה 1,500 מטילות.

שאלותי לכבוד השר:

1. לנוכח הצורך הלאומי הדחוף בפיתוח הגליל ולנוכח מצוקתם האישית של תושבי אביבים האם ייע"ר תר כבוד השר לבקשתם לקבל תוספת של 6 דונאם מעלים לכל חבר?

2. מאחר שאנשי אביבים סבורים שענף המטילות יצליח האם ייעתר כבוד השר לבקשתם לקבל 1,500 מטילות נוספות על אלה שכבר הובטחו?

שר-החקלאות א. שרון:

1. כל הקרקעות באזור אביבים מנוצלות ומחולקות ולא ניתן להוסיף מטע למושב.

2. מושב אביבים יהיה בעדיפות לקבלת לול הטלה אם וכאשר ייווצרו תנאים שיאפשרו הרחבת ענף זה.

היו"ר י. שמיר:

רשות לשאלה נוספת לחברי-הכנסת שילנסקי.

דב שילנסקי (הליכוד):

מהנסיון אנו יודעים שיש הרבה מקרים של קיבור צים ומושבים המקבלים קרקעות במרחק מסויים מהישוב. לנוכח המצב המיוחד של מושב אביבים, במידה שאין קרקעות בקירבת המושב, האם כבוד השר יהיה מוכן להמליץ או לטפל בכך שהם יקבלו קרקעות במרחק-מה מהמושב?

שר-החקלאות א. שרון:

עוד בימי שר-החקלאות הקודם מר אוזן הוקמה ועדה אשר יחד עם המרכז החקלאי הגיעה למסקנות בדבר העברה זמנית של שטחי קרקע הנמצאים בידי משקים קי-בוציים בגליל המערבי, בהיקף של 12,000 דונאם, וחלול-קתם למושב החרסרי קרקע. למרות המסקנות לא הצליח שר החקלאות הקודם במשימתו כתוצאה מהתנגדות שהיתה.

דב שילנסקי (הליכוד):

לכן יש לנו שר חדש.

שר-החקלאות א. שרון:

אם אתה רוצה תשובה עניינית אתן לך. לא עליתי כאן מעולם אלא כדי לתת תשובה עניינית. עשינו פעולה מסויימת והצלחנו לרכוש 3,500 דונאם קרקע בפעולות שונות שביצענו, חלקן קרקעות שהיו שייכות לחוות הורע, חלקן שהיו שייכות לחוות נסיוניות שלנו, במגמה לחלק. בנוסף על ישובים ותיקים אלה יש לנו בעיה של הקמת ישובים חדשים שהם כמעט ללא כל מיכסת קרקע. לכן אין לנו תשובה בנושא זה מעבר לזו שנתתי לך.

3210. מודעת פרסומת לתפוזי יפו הנושאת

את תמונתו של קאסיוס קליי

חברי-הכנסת א. יגורי שאל את שר החקלאות ביום כ"ט בשבט תשל"ט (26 בפברואר 1979):

מצוי בידי צילום של כרוזה למכירת תפוזי יפו ב"ארצות-חוץ, ובה מופיע אחד משונאי ישראל המובהקים בדור הזה, המתאגרף קאסיוס קליי מוחמד עלי.

מודעות הפירסום של תפוזי יפו הן של מועצת-ההדרים.

אודה לכבוד השר אם ישיב לי:

1. האם מודעה זו אכן פורסמה בכסף ישראלי על-ידי גוף ישראלי רשמי או תציר-רשמי?

2. אם כן — האם בדעת השר להורות על הפסקת פירסומה של המודעה?

3. מה בדעת כבוד השר לעשות כדי שהאשמים בפירסומה של קאסיוס קליי על חשבון משלם המסים יתנו את הדין על כך?

שר-החקלאות א. שרון:

1. במסגרת פעילות יחסי הציבור של משרד המועצה בלונדון תורמת המועצה סך של 50 לירות שטרלינג לשנה למודעון ספורט, בחסות משרת לינדון, אשר ייעודו קידום וטיפוח של פעילות ספורט בקרב נוער-

ו. האם לא יהא מן הנכון לבדוק את מועצת הלול, את תכניתיה ופעילותה?

שר-החקלאות א. שרון:

א. קיים תוכנון בייצור בשר עוף.

ב. אין יבוא סדיר של בשר עוף. יובאה כמות שר-לית של 2,000 טונות, מתוך 127,000 טונות שיוצרו הש-נה, והיא נועדה לספק מחסור חולף שנוצר עקב הגברת הי-ביקוש, שגדל משום שהיו קשיים באספקת בשר בקר מיובא ומשום שהסובסידיה המופרזת הוזילה את העוף עד כדי 50% מעלותו.

אולי כדי לסבר את אונן, בשנים רגילות היו מייצ-רים 120,000 טונות והיו נשארים עודפים גדולים שהיו גורמים הפסדים גדולים. בשנה שבה קרה המקרה עלה הייצור מעל 127,000 טונות, והיתה הרגשת מחסור מפני שהסובסידיה הגיעה לממדים כאלה שהיה כדאי, בעצם, לרכוש את הבשר כדי להאכיל בו בעלי-חיים, לא רק בני-אדם.

ג. לא היו ליקויים בתוכנון.

ד. אספקת העוף כיום סדירה לחלוטין. יש להניח שבזמן שהיה מחסור היו תופעות כאלה. היום אין, כי אין מחסור.

ה. אינני מכיר ספקולאציות בענף זה.

ו. מועצת-הלול נתונה לבדיקה שוטפת של משר-רדי. הענף אינו יכול להיעדר לשינויים פתאומיים הי-חלים באספקת סוגי בשר אחרים המהווים חלק מסל הבשר כולו, והעוף הינו רק מרכיב אחד מתוכו.

היו"ר י. שמיר:

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת עמאר.

משה עמאר (המערך):

אני מודה על התשובה, אבל הייתי רוצה שהשר יב-היר האם זה נכון שהיה כשלון של הליבראליזציה ב-תחום הבשר הקפוא, עליידי העברתו ליבואנים פרטיים. דבר זה גרם למחסור חדש אשר הביא להכרח לייבא בשר עוף.

שר-החקלאות א. שרון:

הנחתו של חבר-הכנסת משה עמאר בטעות יסודה. לא היה קשר בין השניים ואינני חושב שהיה כשלון.

3292. החברת קרקע בבקעת-הירדן למי שאינם תושבי האזור

חבר-הכנסת ע. היר (הזרביץ) שאל את שר החקלאות ביום ו' באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

נמסר לי שיש ישובים בבקעת-הירדן שבהם נעשות שותפויות והחכרות אדמה עם אנשים שאינם תושבי הי-אזור.

אבקש לדעת:

א. האם העובדות האמורות ידועות לשר?

ב. אם כן — האם נכון השר לנקוט אמצעים כדי לי-הפסיק תופעה זו לאלתר?

ג. אם העובדות האמורות אינן ידועות לשר, האם הוא נכון להורות על בדיקת הנושא?

שוליים ואשר במסגרתו יוצא לאור עלון שתפוצתו מוג-בלת לחברי המועדון.

לאחר זכירתו החוזרת של קאסיוס קליי באלפיות הי-עולם יזמה מערכת העלון פירסום המודעה כמחווה כלפי המועצה, בלא התייעצות עם המועצה ואף בלא הזכרת שמה וללא תמורה כפי שמקובל במודעות פרסומת המתפרסמות על-ידה.

2. לאור האמור לעיל אין בכוונת המועצה להפעיל את השפעתה להורדת המודעה.

3. משלם המסים הישראלי אינו משתתף במימון תקציבה של המועצה לשיווק פרי הדר.

חי"ר י. שמיר:

רשות לשאלה נוספת לחבר-הכנסת יגורי.

אסף יגורי (יעד):

אדוני השר, האם עולה על דעתך להשתתף באילו שהם תקציבים למטרות ולאמצעים של אנשים שהאינ-טרס שלהם הוא נגד מדינת ישראל?

שר-החקלאות א. שרון:

אני חושב שמה שאתה אומר רחוק מכל דמיון. כאן היה מקרה ללא ידיעת המועצה. זה לא אירגון שהוא נגד מדינת ישראל, בשום פנים ואופן. הוא עשה את זה כמחווה ונתתי על זה תשובה ברורה. איננו משתתפים בשום הוצאה של שום אירגון הפועל נגד ישראל.

3239. יבוא בשר עוף

חבר-הכנסת מ. עמאר שאל את שר החקלאות ביום ו' באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

המנהל הכללי של מועצת-הלול, יעקב דורון, הור-דיע ביום 18 בפברואר 1979 לנציגי העתונות, כפי ש-פרסם, כי יש חוסר בייצור של 500 טונה עוף לש-בוע וכי במקום 2,800 טונה הדרושים מייצרים רק 2,300 טונה.

מציאות זו מחייבת יבוא עוף קפוא מחוץ-לארץ, ו-אמנם בימים הקרובים, לדבריו של הנ"ל, יגיעו לשוק המשלוחים הראשונים מארצות-הברית ומאירופה.

יבוא בשר עוף מחוץ-לארץ מעורר תמיהה. ניתן להגדיל את הייצור בארץ ומשקי החר יוכלו לעשות זאת.

אבקש להשיב לי:

א. האם קיים תוכנון בייצור בשר עוף הנועד לספק את צרכי התושבים בארץ ללא צורך ביבוא מחוץ-לא-רץ?

ב. האם היבוא של בשר עוף מחוץ-לארץ תורם לי-חזיון הכלכלי של משק המדינה?

ג. מה הליקויים, אם היו כאלה, אשר גרמו למצי-אות המתוארת לעיל?

ד. אילו צעדים הינך מתעתד לנקוט כדי להסדיר אספקת בשר עוף טרי ועוף קפוא בכמויות הנדרשות על ידי הצרכנים?

ה. האם לא יהא מן הנכון לערוך בדיקה יסודית ב-מגמה שמצורך חיוני זה יפסיק להיות נושא לספקולאציות על סוגיהן וצורותיהן השונות?

כנס עם 30 המשפחות הראשונות. גרעין מורשת מונה 30 משפחות.

מתוך הגרעינים שהוזכרו 4 גרעינים נמצאים בשטח והם: מנוף, הנמצא היום בכרימאל; שכניה, הנמצא ב- מתנה עם חלק ממפעלי התעשייה שלו; ועצמון, הנמצא באזור ליד חוות הזרע. בגוש מתוכננים 5 מצפים.

מנוף הוא גרעין דרום-אפריקני שחבריו הוסיפו כל אחד 10,000 דולר לבניין יחידת משקם או יחידת מגורייהם. הבניינים כמעט בשלב גמר, ממש דבר יפה. הייתי מציע לכולם שלא להסתמך רק על העתונות אלא לסייר בשטח ולשפוט ממראה עיניים.

2. נסתיים תכנונם של 2 מתוך ה-5 שעדיין לא נבנו ו-3 בשלבי הגמר של תכנית-המיתאר.

3. את שאלת תקציב הבינוי יש להפנות לשר ה-בינוי אך אני יכול לומר, עוד בטרם מוצו הבריורים בין המחלקה להתיישבות ובין משרד הבינוי, כי בעוד עיירות הפיתוח מתקשות למשוך אליהן כוח-אדם רבים הפונים לישובים הכפריים, ומן הראוי לבחון שינוי סדרי עדיפות בהפניית תקציבי שיכון ליעדים השונים.

4. פעולת ריכוז הקרקעות לא הסתיימה, אך לפני זמן קצר הוצא צו הפקעה למרבית החלקות.

5. בתפן מתוכננים בין 6 ל-8 ישובים, בהתאם לאפשרויות ריכוז הקרקע.

6. 2 ישובים נמצאים בגמר בנייה וישלב שלישי ב-תחילתה. לגבי יתר הישובים התשובה זהה עם תשובתי בעניין ישובי שגב.

7. לא הסתיימה פעולת ריכוז הקרקעות לישובי תפן. אני צופה שתוך זמן קצר תרוכזה הקרקעות לצרכי הקמת הישובים, אך קרקעות לעיבוד המיועדות לישובים אלה ולמושבי הגליל נמצאות כקרקע זמנית בידי ק-בוצים בגליל המערבי, כשכל מאמצי משרד החקלאות ו-המרכז החקלאי לקבל מהם את הקרקעות לא נשאו פרי עד כה.

8. חברי גרעין מנוף נמצאים במרכז קליטה בכר-מיאל ויישאר שם עד גמר הבנייה בשבילים בשגב בעוד חודשים ספורים.

9. תקציב המחלקה להתיישבות — 1.4 מיליארד ל"ר. רות, תקציב החטיבה — 1.063 מיליארד לירות.

פה יכולים, כמובן, להיות שינויים בגלל החלטות הממשלה על תוספת כספים למטרות שהממשלה תחליט עליהן בישיבותיה. נכשיו אני מדבר על הדברים המסו-כמים והמופיעים כרגע בתקציב.

את השאלה על תקציב המינהל לבנייה כפרית נא להפנות לשר הבינוי.

3345. נקישת צעדים נגד מפעלים המזהמים מקורות מים

חבר-הכנסת א. רובינשטיין שאל את שר החקלאות ביים ו' באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

מקורות מים ונחלים רבים וזהו ענייני פסולת נוזלית ומי ביוב ממפעלי תעשייה ומקורות זיהום אחרים.

אבקש מאת כבוד השר להשיב לי:

שר-החקלאות א. שרון:

א. העובדות ידועות.

ב. הוזהרתי את הישובים כי תיפסקנה כל פעולות משרדי אצלם אם תימשך החכרת קרקע ואמנם, עלי-פי ידיעתי, נמנעים המתיישבים כעת מהחכרת שטחים. בכל מקרה שתשוב תופעה זו נגיב בחומרה.

אני רוצה להוסיף לחבר-הכנסת הדר, שגישתו לעניין הזה ידועה: נתתי הנחיות חד-משמעיות למשרד החקלאות להפסיק כל טיפול וכל עזרה במקרה שתישנה תופעה כזאת. אדרבה, הייתי מבקש מכל התנועות ההתיישבותיות להודיע לנו על כל תופעה המתגלה להם וטרם נתגלתה לנו כדי שנאחז בכל האמצעים.

3327. תכנונם ותיקצובם של ישובים

בגרשי שגב ותפן

חבר-הכנסת א. כץ (עוז) שאל את שר החקלאות ביום ו' באדר תשל"ט (5 במארס 1979):

בעתונות של יום 23 בפברואר 1979 נתפרסם כי קמו מכשולים חמורים בקידום ההתיישבות בגליל, בעיקר ב-גוש שגב, וזאת בגלל תוסר תיאום משרדי והעדר תקציב מתאים.

אודה לכבוד השר אם ישיב לי:

1. כמה ישובים מתוכננים בגוש שגב (ישובים ומצפים כאחד)?

2. כמה ישובים בגוש שגב נסתיים תכנונם?

3. לכמה ישובים בגוש שגב יש תקציב בנייה לשנת 1979?

4. האם נסתיימה פעולת ריכוז הקרקעות לישובי גוש שגב? לכמה נסתיימה ולכמה — לא?

5. מה תכנית ההתיישבות בגוש תפן?

6. כמה ישובים בגוש תפן מתוכננים בפועל וכמה מתוקצבים לשנת 1979?

7. האם נסתיים ריכוז הקרקעות לישובי גוש תפן המתוכננים?

8. היכן מתכוונים לשכן את חברי גרעין "מנוף" מדרום-אפריקה אשר היו צריכים להתיישב באזור שגב?

9. מה שיעור כל תקציב ההתיישבות (המחלקה להתיישבות) ומה שיעור תקציב כל השיכון (אגף שיכון כפרי) להקמת ישובים ב-1979 ואילו הם הישובים המתוקצבים בשנה זו?

שר-החקלאות א. שרון:

1. גם בנושא זה הייתי מציע לחבר-הכנסת כץ (עוז) שלא להסתמך על העתונות אלא לסייר בשטח וללמוד ממראה עיניו. בגוש שגב מתוכננים 9 ישובים-קבע — בנוסף על יודפת, הוותיק בישובי הגוש. מתוך 9 — 1 הוקם ואוכלס, זהו הישוב יעד. 2 נמצאים בבנייה בשלב שלפני סיום.

מורשת היא ישוב דתי העולה הקיץ למקומו. בניגוד לישובים אחרים, הנכנסים למבני-קבע, זה ישוב שקיבל על עצמו להיכנס למבנים זמניים כדי להקדים את כניסתו. כרגע מכינים את המבנים הזמניים כדי שיוכל להי-

בסך-הכול 100 ישובים, ואם נוסיף ישובים שהוקמו על-ידי משרד הבינוי נגיע למספר של 109 ישובים.

2. בישובים אלו מספר הנפשות כדלהלן: סיני — 4,000; רמת-הגולן — 4,500; הבקעה — 1,600; יהודה ושומרון וחבל עזה — 7,000. בסך-הכול כ-17,000 נפש, כן ירבו.

3. המימון כולו מתקציב המדינה. אין מקורות מימון אחרים.

4. בשנת 1978 היה התקציב 545 מיליון לירות, ו- עוד 238 מיליון לירות בהרשאה להתחייב. בשנת 1979 — 850 מיליון לירות ועוד 213 מיליון לירות בהר- שאה להתחייב.

### 3405. נציגויותיה של חברת "אגרסקו" בחוץ-לארץ

חברי-הכנסת ז. שובל שאל את שר החקלאות ביום י"ג באדר תשל"ט (12 במארס 1979):

אודה לכבוד השר אם ישיב לי:

1. מה היה היקף העסקים (המחזור) של חברת "אג- רסקו" בשנת 1978 ומה היה הרווח הנקי שלה באותה שנה?

2. כמה נציגויות מקיימת החברה בחוץ-לארץ, ב- אילו מקומות, וכמה אנשי מועסקים בהן (נא לפרט עובדים מקומיים וישראלים)?

3. מה הן ההוצאות המינהליות (לרבות שכר דירה, משכורת, נסיעות וכו') שבהן כרוכה החזקת הנצי- גויות הנ"ל?

4. האם בודקת הנהלת החברה את האפשרות לנהל את עסקי היצוא שלה בעיקר באמצעות סוכנים מקומיים וללא צורך בקיום מגננון משלה בארצות-חוץ?

שר-החקלאות א. שרון:

1. מחזור העסקים של חברת "אגרסקו" בעונה החקלאית 1977/78, מאוקטובר 1977 עד ספטמבר 1978, הסתכם ב-205.7 מיליון דולר פו"ב. לפי תקנותיה אין "אגרסקו" רשאית לעשות רווחים כלשהם. כל מה שמכ- ניסה התוצרת מועבר למגדלים, כאשר "אגרסקו" גובה עמלה לכיסוי הוצאותיה התיפעוליות בארץ ובחוץ- לארץ בלבד.

2. "אגרסקו" מקיימת: 8 נציגויות לשיווק מוצ- ריה; 2 מרכזי תיאום — האחד לפירות וירקות והשני לפרחים; 2 מסופי נמל לקבלת התוצרת המגיעה בדרך הים והאוויר והפצתה ליעדים הסופיים.

מקום הנציגויות ומספר המועסקים בהן: צרפת — 2 עובדים ישראלים, 10 עובדים מקומיים; אנגליה — 4 עובדים ישראלים, 24 עובדים מקומיים; גרמניה — 1 עובדים ישראלים, 30 עובדים מקומיים; שווייץ — 7 עובד ישראלים, 7 עובדים מקומיים; בנלוקס — 1 עובד ישראלים, 4 עובדים מקומיים; סקאנדינביה — 4 עובדים ישראלים, 6 עובדים מקומיים; ארצות-הברית — 2 עוב- דים ישראלים, 7 עובדים מקומיים; איטליה — 1 עובד ישראלים, 2 עובדים מקומיים; מרכז אירופי לפירות ויר- קות — 4 עובדים ישראלים, 7 עובדים מקומיים; מרכז אירופי לפרחים — 4 עובדים ישראלים, 10 עובדים מקו-

1. כמה תביעות משפטיות הוגשו על-ידי נציבות ה- מים, על-פי סמכותה מכוח חוק המים, נגד מפעלים מז- המים?

2. מה היו תוצאות משפטים אלה?

תשובת שר-החקלאות א. שרון:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. (א) נציבות המים הגישה, מכוח סמכותה על- פי חוק המים, תשי"ט—1959, שני כתבי-אישום כנגד גורמים מזהמי מים — האחד, בשנת 1972, כנגד מפעלי יצהר והשני, בשנת 1977, כנגד בעלי דירי חזירים ב- עבלין.

(ב) ברשות נציב המים אמצעים חוקיים יעילים יותר לעניין, מניעת זיהום מים, והם הוצאת צווים לתיקון מעוות, צווים להפסקה או הקטנה של הקצבת מים עקב זיהומים וצווים להגשת תכניות לסילוק שפכים. עד עתה הוצאו בשנים האחרונות כ-100 צווים כאמור.

2. (א) מפעלי "יצהר" — החברה נדונה לקנס של 1,200 לירות, והדיון בתיק בעלי הדירים עדיין לא הס- תים.

(ב) רוב הצווים בוצעו במלואם או נמצאים בשלבי ביצוע.

לגבי סרבנים אחדים הוצאו צווים להקטנה ולצימצום של מיכסת המים.

### 3346. מספר ההתנחלויות בשטחים ומימון

חברי-הכנסת ז. עמשי שאל את שר החקלאות ביום י' ב- אדר תשל"ט (5 במארס 1979):

לא ברור מאילו מקורות כספיים שמחוץ לתקציב ה- מדינה ומשרדך ממומן מפעל ההתנחלויות בשטחים ו- האם זה עומד ביחס שווה למספר המתנחלים.

אבקש מאת כבוד השר להשיב לי:

1. מה מספר ההתנחלויות שיוקמו עד היום בכל מקום בגזירה הדרומית, בגדה המערבית, בבקעה וברמת- הגולן?

2. כמה מתנחלים גרים בהתנחלויות אלה?

3. האם הקמת ההתנחלויות מומנת מתקציב המ- דינה או קיימות קרנות אחרות? אם יש — מה הן?

4. מה היה התקציב למטרה זו ב-1978 ומה התק- ציב בשנת 1979?

תשובת שר-החקלאות א. שרון:

(לא הוקראה, נמסרה לפרוטוקול)

1. מספר הישובים המטופלים בתקציב החטיבה ל- התיישבות של ההסתדרות הציונית, תקציב הנמצא באח- ריות שר החקלאות, הוא כדלהלן:

הגולן: 30 ישובים כפריים, ישוב עירוני אחד.

יהודה ושומרון: 22 ישובים כפריים, 5 ישובים עי- רוניים.

בקעת-הירדן: 23 ישובים כפריים, ישוב עירוני אחד.

סיני: 22 ישובים כפריים, 2 ישובים עירוניים.

רצועת עזה: 3 ישובים כפריים.

זלמן שובל (הליכוד):  
למרות תשובתך על שאלה 4, ועל-סמך הנסיון של המועצה לשיווק פרי הדר, וגם בעקבות ההודעה שלך שההוצאות היו כ-81 מיליון לירות — האם אינך חושב שמוטב לבדוק מחדש עניין זה?

שר-החקלאות א. שרון:  
חבר-הכנסת שובל, קודם כול אני חושב שכל דבר טוב לבדוק מחדש. גם בעצם העובדה של הגשת שאילתה יש גורם התורם לכך שהעניינים באמת נבדקים.

לעצם העניין, גם המועצה לשיווק פרי הדר מחזיקה נציגים בסניפים השונים בתוך-לארץ; אמנם ביחס אחר, אבל זה גם סוג אחר של פעילות.

באופן כללי אני מקבל שכדאי לבדוק כל דבר.

חיו"ר י. שמיר:  
הישיבה הבאה מחר בשעה 11:00. ישיבה זו נעולה.

מיים; מסוף ימי במארסי — 1 עובד ישראלי, 4 עובדים מקומיים; מסוף אווירי בקלן — 1 עובד ישראלי, 13 עובדים מקומיים. בסך-הכול: 32 עובדים ישראליים, 124 עובדים מקומיים. מצבה זו של כוח-האדם בנציגויות נכרי-נה לעונה 1978/79.

3. הוצאות החוקת הנציגויות בעונת 1979/78 הסתכמו בסך 81 מיליון לירות.

4. האפשרויות נבדקה, אך הנסיון הוכיח כי בכל ארץ שבה פיתחנו משרד עם נציג ישראלי גדלו המכירות לאין שיעור לעומת פעילותו של הסוכן המקומי הקודם. ומאחר שאחת ממטרותינו העיקריות היא הגדלת היקף היצוא בקצב גמרץ אין ספק שניתן לעשות זאת רק על-ידי סניפים עם נציגים ישראליים.

חיו"ר שמיר:  
רשות לשאלה גוססת לחבר-הכנסת שובל.

הישיבה ננעלה בשעה 11:55.